

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: SZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égés évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 irt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Istentelen reakció.

Budapest, június 12.

(s.) Az apáturak megesett. Rövid félóra alatt kétszer tették csuffá. Molnár János apáturról van szó, aki ma valóságos politikai ostorcsapásokat szenvedett Széll Kálmán és Wlassics Gyula keze által. Az apátur nagy kedvelője a latin közmondásoknak. Talán keres majd erre a szomorúságos esetre is valamelyik gimnáziumi olvasókönyvben, a honnan parlamenti beszédeinek sűrű citátumait szedegetni szokta a nagyműveltségű főpap. A mi szegény paraszt eszünkben egy rusztikus magyar szólásmondás járt, amint a két miniszter hatalmas vágásaiban gyönyörködünk: Csak a fejét, hogy meg ne sántuljon.

Liberalis léleknek ritka gyönyörűsége telt Molnár apátur mai hatalmas megleckéztetésében. Gyönyörűség látni azt az abszolút főlényt, amelylyel a mai kormányzati szellem igazi, tiszta szabadelvűsége visszaparancsolja a felekezeti reakció hadainak minden merészkedését.

Ennek a gyászos seregnek az élén halad Molnár János apát. A parlamentben most is ő a néppárt tényleges vezére, noha forma szerint detronizáltak is. Csunya kudarcokban kipróbált szívóssága kiheverte saját híveinek ezt a hálátlanságát is és ott maradt a sereg élén, akárhogyan tessékelték is hátrafelé. A letört vezérnek ez a szívóssága nagy szerencséje a magyar szabadelvűségnek. A néppárt bővelkedik ugyan olyan szerencsés politikai egyéniségekben, akik rátermettek arra a hivatásra, hogy a néppártot mennél alaposabban lejárassák. De valamennyi között legalkalmasabb erre Molnár János apátplébános.

Mennél lázasabb buzgalommal folytatja

manővereit, annál fényesebb győzelmeket szerez — a liberalizmusnak. Neki köszönhetjük a mai szép napot is. Két interpellációra kapott feleletet; mind a kettő súlyos ítélet volt. Egyszerre veszett el az ügye az összes fórumokon. Az egyik interpelláció arról szólt, hogy a mérki református egyházközség negyedfél négyszög méternyi területet beépített a falu vagyonából. Negyedfél négyszög méter, amely eddig semmire sem kellett, most pedig a templomé. Ezért okádott tüzet Molnár apát, ezért akart az ország színe előtt visszavonást szítani egy község református és katolikus lakossága között, holott a mérki katolikusok egész lelkesedéssel segítik protestáns földieiket abban, hogy templomuk legyen, ahol a maguk módja szerint imádkozhassák a mindnyájunk Istenét. Széll Kálmán ma erélylyel utasította vissza ezt a csufos kísérletet és erre aztán kitört az apáturból a keserűség és — vallott. Akaratlan vallomása egész visszataszító mivoltukban leplezte le az apátur csunya szándékait. Mikor tudomásul vette, hogy törvénytelen-ségről ok nélkül panaszkodik és megdöbbenett attól, hogy igazi ok híján észreveszik, minő alacsony célzattal kerestett ürügyet a parlament igazgatásra: akkor ijedtében elszóla magát, mondván, hogy a két felekezet temploma csak nyolc méternyire van egymástól és így lehetetlen, hogy előbb-utóbb ki ne törjön a vallási surlódás a katolikusok és reformátusok között.

Ez hát a baja Molnár apáturak. Attól fél, hogy hajbakapnak a hívek, mikor imádkozni mennek, mivelhogy nyolc méternyire egymástól nem tudnak békeben imádkozni. Mióta kell ettől félni minálunk? Csakugyan ennyire volnánk már, hogy a templom szomszédsága is veszedelem? Holott eddig ugyan-

egy templomban is megfértek, ha kellett, az egy Istent hívó magyarok? Holott példát adott eddig Magyarország a vallási türelemből, a felekezeti békeességből? Mi adott okot Molnár apáturak, hogy vallási villongástól féljen a templom közelsége miatt? Vagy tán helyesebben: mi adott jogot neki arra a reményre, hogy visszavonást tud szítani egy magyar község lakosai között, mert egy uton járnak az Istenháza? Úgy lesz bizony, hogy nem félt tőle, hanem reménykedett benne; nem óvni akarta az országot, hanem üszköt akart gyujtani egy csendes, békés faluban, ahol együtt munkálkodtak eddig az emberek Isten dicsőségére, jó lelkek örömeire, gonosz izgatók tehetetlen fájdalomára.

A miniszterelnök komoly, energikus figyelmeztetésére talán elszégyelte magát a gyűlölet szemfogatott apostola. És ha nem lett volna elég neki ez a lecke, akkor gondoskodott róla Wlassics Gyula, hogy legyen része még egyben, egy még keményebb ítéletben, melyet nyomban szentesített a képviselőház riadó helyeslése és szentesíteni fog az egész magyar közvélemény. Az egyetemi cimersértés dolgában adta meg a választ a kultuszminiszter. Az egyetlen helyes válasz természetesen nem lehetett más, mint kérelmelhetetlen visszautasítása annak a megvetésre méltó módnak és célzatnak, amelylyel Molnár János ezt az ügyet a parlament elé vitte. Az utálatos merényletet is elítélte természetesen a miniszter; de nem kevésbé kemény és nem kevésbé megérdemelt megrovással illette a néppárt akcióját is, amely igazságtalan, embertelen, hazafiatlan és buta módon keresztes háborúra izgatta a keresztény ifjúságot és a keresztény magyarságot a zsidóság ellen, valakinek a gazsága miatt, akiről azt sem tudjuk, kicsoda-micsoda. Így

TÁRCA.

Osztokodás.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Goda Géza.

Az asszony alig bírta már a nagy fabőröndöt. Líhegett a fáradtságtól s mire a népebb utca érte, féldoldalt hajította a felső testét s a balkarját egészen kifeszítette. Az ura balkéz felől fogta a koffer fülét s nagyobbakat lépett, mint a felesége. Ő is fáradt volt, de mintha titkolni akarta volna. Kis, kurtaszárú pipa volt a szájában, melyből nagyon egykedvűen szipáskolt. Az asszony most haragosan rántott egyet a kofferen: — Ne okoskodj már, mert Isten uccse, hogy ledobom.

— Hát iszen én rendesen viszem — dörmögött a férfi. Majd megszakadok már bele.

Az asszony összeharapta az ajakát, egészen kinyújtotta a karját s szó nélkül cipelte tovább a bőröndöt. Egy darabig csendesen haladtak így. Mind a kettőjükről csurgott az izzadság s szinte nyögve vitték tovább a nehéz terhet.

Mikor a színház mögötti térségre értek, hirtelen megálltak. Az asszony sóhajta líhegett, aztán behunyta a szemét s miközben letette a bőröndöt, csendesen mondta:

— Nem birom.

A színház mögötti térségen gyermekek játszottak a fák közötti gyepen. Most abba hagyták a játékot s ezt a két embert nézték. A férfi leült a kofferre, a térdére támasztotta a karját, behajította a fejét a tenyerébe s a csizmája orrát nézte. Az asszony a fejkendőjét igazgatta s a két ujjával a szája szögletét törülgette. Arra gondolt, hogy még jó darabon kell cipelnie ezt a nehéz terhet evvel a rongyos, kiaszott képű, törődött

emberrel együtt. Végig kell mennie vele a hosszú, forróságot lehelő utakon... És semmi pihenése nem lesz, semmi nyugalma. Folytonos fáradtság, teher. Az utakon végig, az egész életen végig...

— No menjünk — mondta a férfi.

Fölldáltak. Megemelték a koffert újra s el akartak indulni. A pihenés után az asszony el-lustult, még jobban elbágyadt s most már az akarata is meggyengült.

A zsebkezdőjével átkötötte a tenyerét, hogy a vasfogantyú föl ne törje, aztán lomhán hajolt le a bőröndig s nagyot nyögött, mikor fölemelte.

— Emeld hát te is — mondta most hirtelen rikácsoló hangon. Azt hiszed, hogy kiszakított miattad a karomat.

— Miattam? Mindkettőnk holmija van benne.

— Benne. De a szerszámaid olyan nehezek. Egyik helyről a másikra cipeljük magunkat is, a rongyainkat is.

— Hallgass, Mária. Vigyük.

— Nem viszem. Most már azért sem viszem. Te veled semmit sem viszek most már.

Mári eleresztette a koffert, amely tompa, nehéz zuhanással esett a földre. El volt végezve, hogy ez az asszony nem cipeli tovább a terhet a férjével együtt.

Vége van. Egy ember könnyebben jár, akorát lép, amekkora neki tetszik.

— Add ki belőle a ruhámat — mondta most már nyugodt hangon. Elmegyek tőled. Nem cipelem veled tovább a terhedet.

A férfi eszdesen meredt maga elé s várt.

— Ne mókázzál! — mondta.

— Nem mókázom. Komolyan beszélek. Meguntam a dolgot. Nem birom és nem birom. Kiadod a ruháimat belőle és elvállunk. Ugyis régen akarom már.

A gyermekek kíváncsian álltak körül, mikor

a férfi leoldotta a koffer köteleit s fölnyitotta a födelét.

Legfelül egy pár nagy, sáros csizma feküdt.

— Bácsi, — mondta valaki, — ez aligha a nénié. A maga jussa.

— Az enyém.

A csizma alatt kötények, fejkendők és szoknyák feküdtek. Csupa asszonyholmi. Egy nagy virágos kalap, amilyent a munkásasszonyok hordanak vasárnap.

Az asszony egy rántással kikapta őket a bőröndből, a gyöpre teregette, összehajította, kismítította a szoknyák gyűrődését s aztán egy nagy kendőbe csavargatta.

A koffer lassanként kiürült. Alul már nem is maradt egyéb, mint egypár kalapács, kisebb és nagyobb furók, fejszék s különböző ácszerszámok.

Ezek tették olyan nehézzé a bőröndöt. Az asszonyholmi nagyon is lenge volt, az nem terhelhette meg a ládat.

Megosztottak. Nyílt utcán, az Isten szabad ege alatt osztották el mindazt, amit együtt szerettek. Az asszonynak csupa könnyűség jutott, a férfinak csupa nehéz, súlyos szerszám meg egy pár csizma. A szerszámmal tovább lehet építeni. Házat, nagy, magas, kupolás házat vagy kicsiny viskót.

Mári összecsomagolta a holmiját, a kalapot szalagjánál fogva a karjára kötötte, hogy a piros virágok össze ne gyűrődjenek rajta. A többi holmit a hóna alá kapta s ugy emelte mint a pelyhet. A nehéz koffer megedzette az izmait s most ugy vitte ezt a batyut, mintha csupa pehely lett volna benne.

A férfi egykedvűen nézte a munkáját. Igazán fáradt ember volt, törődött és kopott. Munkában élt eddig is — gondolta — ezután is abban él. Nagyon mindegy volt neki az asszony, aki azóta nem szereti, amióta egyszer leosott a háztetőről és kitörte a lábát. Azóta összeforrott a csontja, de

lett egy merényletből kettő. Egyik olyan gonosz, mint a másik. De ez a másik veszedelmesebb. Ennek a sokkal veszedelmesebb merényletnek a szerzői ellen fordult ma Wlassics Gyula erővel, okossággal, a hazafias lelkiismeret súlyos szavával.

Hiszszük, hogy ennek a figyelmeztetésnek meglesz a hatása a magyar közvéleményre. Bizunk ebben annál inkább, mert a néppárt mai kettős veresége szerencsésen kiegészíti egymást. Két kísérlet lepleződött le egy napon. Az egyik a katolikus felekezetet állította szembe a protestánsokkal; a másik az egész kereszténységet a zsidósággal. A protestánsoknak — különösen a protestáns fiataloknak — figyelme a ajánljuk az elsőt. Az egész magyar kereszténységnek mind a kettőt. A néppárt katolikus párt a protestánsokkal szemben, keresztény párt a zsidókkal szemben. És azt hazudja magáról, hogy felekezeti békét akar, holott felekezeti gyűlölséget szít. Nem is keresztény hát, nem is katolikus. Lényegében ultramontán, eszközeiben kereszténytelen. És mindenképp nem magyar, mert az egységes magyar nemzet szétdarabolására tör, galádul, önző célokkal, bűnös fegyverekkel.

A szabadelvűség politikai hitvallása a türelem és szeretet. A szabadelvűség tiszteli a vallást, egyformán mindegyiket. A néppárti reakció egy vallást emel mindenik fölé, nem hogy a vallást szolgálja, hanem hogy a vallást állítsa a maga szolgálatába. És ez a politikai felekezetet vádolja a liberális must vallásatlansággal, holott — amit ő mivel — a magyar nemzet megbontása nemcsak vétek a haza ellen, hanem istentelen dolog is.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, június 12.

A tegnap elfogadott két törvényjavaslatot harmadik olvasásban tárgyalta ma a Ház, majd vita nélkül megszavazta a kuriai bíraskodásról szóló törvény pótlásáról szóló törvényjavaslatot, aztán áttért a miniszteri válaszokra.

Lukács László pénzügyminiszter felelt az egri börtelműk állítólagos sérelmei tárgyában előterjesztett interpellációra és hivatalos adatokat olvasott Visonaira, aki maga is köszönettel vette tudomásul a pénzügyminiszter felvilágosításait.

Szentes város képviselőjének interpellációja sem sok vizet zavart. Széll Kálmán miniszterelnök

a feleségét sehogysem tudta visszatorrasztani a szívéhez. Igaz, hogy akkor nyolc hétig feküdt beteg a egy krajcárt sem hozott a házhoz. De azelőtt és aztán egy krajcár kevés, de annyit sem költött magára. Mindent az asszonynak adott.

— Hát elmegy csakugyan? — kérdezte.

— El.

— Aztán hová megy?

— Arra, valamerre. — A kezével széles mozdulatot csinált. A világot akarta jelezni vele.

— Magad megy?

Az asszony nem felelt, csak meglóditotta a batyját, hirtelen szökkenéssel felkelt guggoló helyzetéből s aztán valamit dörmögött. Vissza sem nézett, mikor elment. Apró, szapora lépéssel ment le az utca felé, a nagy gázlámpa irányában, ahol egy rendőr állt s a kocsiak nézte. Elhaladt a rendőr mellett s most mintha eszébe jutott volna valami. Hirtelen megfordult s egy pereig gondolkodott.

Az ács még most is ott állt, az egyik lábát a koffer tetejére tette s várt. A pipáját szivta most is olyan egykedvűen, mintha semmi sem történt volna. Az asszony visszanezett, egy kissé összehúzta a szemét s ő is várt. Most egyszerre visszafelé indult. Gyors s határozott léptekkel ment, mintha valamit elfeledett volna. Mikor a kofferhez ért, végignézett rajta s követelő hangon mondta:

— Ezt is! A koffert is add ide. Ez is az enyém.

A férfi levette a bőrdőnről a lábát, kivette a pipát a szájából és mosolygott.

— Ezt is? Vidd!

— Viszem is, tudod. Ne gondold, hogy neked hagyom.

Miközben beszél, a holmiját visszadobálja a kofferbe. A piros virágos kalapot legfőképpen teszi, a kötényeket és szoknyákat kisimítja. A haja kicsuszik a kendője alól s belelóg a szemébe. Minden pillanatban félresimítja a kezével s izgatottan mondja:

— Eh! Ez is mindig az utamban van.

elmondotta, hogy Vadnay Andor főispán eddigelé minden vármegyegyűlésen megjelent, semmi restancia nem irható a terhére, de azért meg fogja követelni, hogy valahányszor a főispánok el akarják hagyni székhelyüket, mindig szabadságot kérjenek a helygyminisztertől. Síma Ferenc utódiáját meg az erélyességéből akart prelekiót tartani a miniszterelnöknek, ami itt is, amott is mosolyt fakasztott. Széll Kálmán pedig a Ház zajos helyeslése közepette vágott vissza Szentes képviselőjének, hogy a saját intézkedéseit nem szabja senkinek a guszthusához, csakis a törvény után indul.

Még riadóbb éljenzés támadt a jobboldalon és a szélső balmezón, amikor a miniszterelnök Molnár János interpellációjának ejtette sorát és kemény lelkét mondott az apát urnak a keresztény türelmességről abból az alkalomból, hogy a néppárt volt verése a békés Mérk községben is elhintette a felekezeti villongás magvát. A miniszterelnököt hosszasan, lelkesen éljenzte a Ház.

Plósz Sándor igazságügyminisztert is meginterpellálta Szentes képviselője, mert az ottani járásbírósgát szerette volna megvizsgáltatni az igazságügyi kormányzattal. Plósz miniszter keréken visszautasította ezt a kérést s a vádaskodásról kimentatta, hogy alaptalan.

Utolsóként választott Wlassics Gyula válaszlés- és közoktatási miniszter az egyetemen elkövetett címserésztéről szóló interpellációra. Az apát urnak megint volt mit hallgatnia. A kultuszminiszter őt tette felelőssé azért, hogy ezt az aljas merényletet átírták a politikai térre és az egész Ház osztatlan tetszése és lelkes éljenzése közben oktatta ki Molnár Jánost a felekezeti türelmességre; felháborodással utasította vissza a vallás- és közoktatásügyi miniszter az interpelláló szenvedélyes hangját, igaztalan és alaptalan vádaskodásait és figyelmeztette Molnár Jánost, hogy súlyosan fog felelni, ha a nemzet ifjúságának szívébe is belesöpögteti külföldről importált, hazug jelszavakkal a felekezeti türelmetlenség mérgét.

Ezeknek a kemény szavaknak az élet azzal akarta elvenni Molnár Jánost, hogy maga is tudomásul vette a választ, amelyért az egész Ház zajosan megéljenzte Wlassics Gyulát.

A képviselőház ülése június 12-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Perczel Dezso.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Wlassics Gyula, Darányi Ignác, Plósz Sándor.

Elnök: Megnyitja az ülést s előterjeszt a bejelentéseket.

Következik a napirend. A Ház vita nélkül megszavazta a tegnap letárgyalt törvényjavaslatokat.

Engelmeier József előadó referálás alapján a többség általánosságban és részleteiben megszavazta

— Vágasd le — mondja csöndes mosolygással a férfi.

Az asszony nem felel. Föláll s megemeli a bőrdőnről. Egy kissé nehéz — gondolja. Már meg is bánta, hogy visszajött, de szígyellja magát s igen erélyesen lát a munkához. Megfogja a koffer fülét s úgy húzza maga után. Éles, csikorgó hang hallatszik, amint elrántja a bőrdőnről s az aszfalton hosszú, egyenes vonal keletkezik arra, amerre elmegy. A rendőr csöndesen odaballag az asszonyhoz.

— Néni — mondja — nem szabad ám fölseríteni az aszfaltot. Kapja marokra azt a ládat, de ne huzdálja így maga után.

— Nehéz — mondja az asszony. Így is alig birom.

— Hát pihenjen akkor, de így nem engedem meg.

Az asszony zavartan néz körül, aztán lecsapja a bőrdőnről. Vár.

Az ács messziről nézte a dolgot. Hirtelen valami nagy, beesületes érzés szállja meg a szívére. Lehajol a földre s lassan, nagyon óvatosan fölemeli a földről a sáros csizmákat, összeköti a fülét s aztán a vállára veti. A szárazságot is összecsomagolja s balkezebe veszi. Majd elől a nehéz teherből, mikor föláll. Az arca egészen kipirosodik s a halántékán kidagad az ér. Aztán lassu, kullogó lépéssel elindul a lámpa irányában. Az asszony nem veszi észre. A ládán ül s előre fordítja a fejét. Az ács most egészen a közelébe érkezett s óvatosan megkerüli a ládat, aztán oda áll a felesége elé s dörmögő, kemény hangon kérdi:

— Méri. Ne segítek?

Az asszony fölnéz rá, a szemére húzza a kendőjét. Nem akarja elárulni, hogy elpirult.

Az ács pedig nagy erőlködéssel hajol le a ládáig s miközben nagyot emel rajta, bátorítólag mondja:

— No. Hiszen nem is olyan nehéz. Kettőn csak elviszszük.

az 1899. XV. törvények 98. §-ának kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot.

(Miniszteri válaszok.)

Lukács László pénzügyminiszter felel Visonai Somának a győrvárosi börtelműk több sérelme tárgyában beadott interpellációira. Az 1899. évi 25. törvények és ezzel kapcsolatban kiadott utasítás rendelkezik arra nézve, hogy a börtelműk boraikat miképp értékesíthetik. A pénzügyigazgatóság a nehezmenzést esetben jóhiszenűleg járt el, s ő intézkedett, hogy a törvény rendelkezéseit szorosan tartásuk meg, s egyuttal utasítás és felvilágosítás is adott. A börtelműs iránt úgy ő, mint a földművelésügyi miniszter a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik és mindent elkövetnek, hogy a börtelműs minél nagyobb lendületet vegyen. Kéri válaszában tudomásul vételét.

Visonai Soma a választ tudomásul veszi s vele a Ház is.

Széll Kálmán miniszterelnök mint helygyminiszter választott Molnár Jenőnek a csonorádmezei főispán lakhelye tárgyában beadott interpellációjára. A tényállás nem felel meg egészen a valóságnak, mert a beérkezett jelentés szerint a csonorádi főispánnak május 15-ől december 31-ig Szentesen háztartása van s ott lakik; január 1-ől május 14-ig Budapesten van háztartása, de azért sűrűn jár Szentesre és minden ülesen részt vesz. A hivatalos iratok szerint a főispán semmiféle mulasztást nem követett el, sőt a megye közönsége egy gyűlésen egyhangúlag köszönetet szavazott neki. Megköveteli, hogy a főispánok állandóan megyéjükben lakjanak s ha onnan távoznak akarnak, akkor kérjenek szabadságot.

Molnár Jenő: Nem azért szóltam fel, mintha nagyon szeretnék, hogy Vadnay Andor állandóan ott lakjék, hanem azért interpellált, hogy lehet-e ellenőrzést gyakorolni akkor, mikor a főispán csak néhány jár a megyéjébe. A miniszterelnök eljárásával ugyan nincs mezeledve, mert meg kellett volna tisztázni az országot a régi rendszer nivétől, de azért ez alkalommal tudomásul veszi a választ.

Széll Kálmán miniszterelnök: Én a t. képviselő urral a felett vitatkozni nem akarok, hogy mi véleményben van az én erélyes eljárásomról, hanem egyet mondom. (Halljuk! Halljuk!) Ez az, hogy a t. képviselő ur az előadottakból is látna, — és látna a t. Ház is — hogy, amint panaszok érkeztek hozzám Csongrádból, úgy intézkedtem, mint a hogy minden más, az ország bármely részéből érkező panaszokra intézkedni kell. Elrendeltem az elfogulatlan, objektív, szüro vizsgálatot. Ha az a vizsgálat nem a t. képviselő urnak, hanem a főispánnak ad igazat, arról én nem tehetek. Nem látam okot arra, hogy erélyesen járjak el; mert a vizsgálat eredménye nekem arra alapot nem szolgáltatott. Ahol a vizsgálat eredménye arra szolgálhat nekem okot, hogy erélyesen járjak el, legyen a t. képviselő ur meggyőződve, hogy e részben családni fog bennem. (De-rütség jobbtől) Hiszen csak nemrezen történt, hogy e Házban arról az oldalról (a baloldaliak mutat) az irant történt panasz, hogy én erélyesen jártam el egy olyan vármegyében, ahol erélyes eljárásom azoknak az urnaknak, akik velem szemben állottak, nem tetszett. (Mozgás a szélsőbaloldalon.)

Thaly Kálmán: Jól tette!

Széll Kálmán miniszterelnök: Én a magam eljárását nem szabom sem a mellettem ülő, sem a velem szemben ülő urak guszthusához. (Élnék helyeslés jobbtől) Szabom ahhoz, hogy az én tudomásommal — és arról jól allok — törvénytelenség, visszaélés nem fog történni és ahol történik, ott én a megtörő intézkedéseket igemis fogantatva veszem. (Élnék helyeslés jobbtől) akár tetszik valakinek, akar nem. (Élnék helyeslés jobbtől.) Így jartam el és így fogok eljarni. (Élnék helyeslés jobbtől.)

A Ház tudomásul veszi a választ.

(A mérki templom.)

Széll Kálmán miniszterelnök választ Molnár Jánosnak.

Történt évekkal ezelőtt, hogy a mérki, szatmármezei reformált egyház temploma dűlőfélben lévén, a reformált hitközség új templom építését határozta el. E templom megépítése ügyében a községhez folyamodott, hogy adjon neki a község 100 négyzetméter telket az utcából, a község föteréből. A község elutasította a reformált egyházközség folyamodását és azt mondta, hogy 100 négyzetméter terület nem ad. Folyamodtak erre Szatmármezei községéhez. Szatmármezei községére a mérki politikai községnek e határozatot feloldotta, teljesítendőnek rendelte el a reformált egyházközségnek kérését s elrendelte, hogy a 100 négyzetméter meg kell adni a reformált egyházközségnek a községi vagyontól. Hozzám érkezvén ez a határozat feljebbvezés folytán, én Szatmármezeinek ezt a határozatot megsemmisítettem. (Helyeslés a baloldali német padján.) Megsemmisíttem pedig azért, mert nézetem szerint a törvényhatóságoknak, melynek kötelessége a községi vagyion kezelése felett őrködni, nincs jogában a község határozata ellenében ráparancsolni a községre, hogy akárkinek, akár egyházközségnek, akár masnak átadékoszon vagy adjon a magából, ha nem akar. (Helyeslés a jobboldalon.) Ez ellen kifogás nincs. Abban a rendeleben azonban én azt is mondtam, hogy a maga módja és útja szerint, melyet a törvény előír, hasson a közigazgatás oda, hogy ez a kérdés a méltányosság szempontjainak tekintetbevételével. (Élnék helyeslés jobbtől.) egyetértő, békés és okos megoldást nyersen. (Élnék helyeslés a jobb- és a szélső baloldalon.) Mert nem tartottam feladatomnak, — megsemmisítéssel ugyan a törvényhatóság törvénytelen határozatának — olyan rendeletet kibocsátani, amely ott a felekezetek közti sűrűdést áloszza. (Élnék he-

lyeslés jobbfelel.) Annál is inkább tettem meg ezt a figyelemzetet, a nélkül, hogy érdemileg rendeltem volna el valamit, mert a római katolikus egyházközség ugyanazon községben, a tér közepén, évekkel ezelőtt templomot épített, amely célra a község a római katolikus hívelekedetnek megadta a területet, nemne contradicció, senki sem ellenkezett, sem a reformált hitközség, mint olyan, sem azon község reformált vallásu polgárai ez ellen nem remonstráltak. (Mozgás.) Én tehát azt hittem és hiszem most is, hogy ezt a kérdést igenis, kölcsönös s még pedig csak kicsiny jóakarattal is a vallási béke érdekében meg lehet oldani. Alaprendeletnek szigorú fogantatását rendeltem el, még pedig, ha szükséges, karhatalommal is. Hát írja fel ezt magának táblájára Molnár Jenő képviselő ur! (Derültség a bal- és szélsőbaloldalon. Egy hang balfelől: *Hiszzen Molnár Jánosnak felel! Mozsás jobbfelel.*) Molnár Jenő képviselő urnak mondtam ezt, aki panaszkodik az én erélytelenségem ellen. Különben csak közbeszólólag mondtam; száraz a téma, hát azt gondoltam, ne a irt, ha ilyen hilaris közbeszúrással élünk. (Derültség és tetszés jobbfelel.) Most, időközbe, egy fordulat állott be és erre kérem Molnár János képviselő urnak szives figyelmét.

Molnár János: Csupa jól vanok, kérem!
Széll Kálmán miniszterelnök: Rendeletemet, amely a törvényhatóság végzését kasszálta, március 31-én irtam alá és április 4-én kaptam meg azt a törvényhatóság. Mielőtt ez a rendelet keletkezett, fordulat állott be az ügyben; a rendeletet megelőzőleg egy héttel, március 22-én, a reformált hitközség egy újabb folyamodást adott be a községhez, amelyben már nem kérnek a községtől 100 négyzetmétert, hanem kijelentve, hogy készek a maguk telken felépíteni a templomot, csak építési engedélyt kérnek azért is, mert a toronynak helyén 3 és fél négyzetméternyi kiszűrés történik az utóán, még pedig az utóának azon részére, amely nem a róm. katolikus templomtól választja el ettől a telektől, hanem a fő-tér felé esik. A községhez beadott folyamodás a szolgabíróhoz került. A főlzolabíró, aki az építési engedély megadására első sorban illetékes, ebben már nem látott — és igaz volt — telek-atengedélyt kérdés, hanem egyszerű építkezési engedély-kérdést (Helyeslés jobbfelel) és megadta az építési engedélyt a reformált hitközségnek.

Ezt az építési engedélyt a másodfokú közigazgatási hatóság helybenhagyta. Már most időközbe folyamodott a plébános ur hozzám, hogy ő inu-tusoknak van kitéve, ezeket én tiltam be és fogantatottam a rendeletet. Az én alaprendeletem később érkezvén le, a rendelet fogantatását azért az alispán mégis elrendelte és egész erősen, brachialiter megakasztotta az építkezést. Azután történt a fordulat e kérdésben, az tudniillik, hogy a főlzolabírónak ezen építési engedélyt megadó végzését megapállalták az alispánhoz. Az alispán hasonlóképp helybenhagyta az építési engedélyt megadó határozatot. Most megint hoztam történt felfolyamodást. Erre én leküldtem jelentéstételt végott a felfolyamodást, elrendeltem a vizsgálatot és utasítottam a törvény értelmében a harmadfokú közigazgatási instanciát, vagyis a közigazgatási bizottságot határozathozatalra. Már most az ügy fel fog kerülni megint hozzám, én a törvény értelmében a közigazgatási bizottság határozatát revideálni fogom és ha nem talalom törvénybe ütközőnek, akkor igenis helybenhagyom, ha pedig törvénybe ütközik, nem fogom helybenhagyni.

Molnár János kifejté, hogy a szóban forgó református imaház (Nagy zaj) csak nyolc méternyre van a katolikus templomtól. Kérdi a belügyminiszterelő, miért nem értesítette a mérkéket annak idején a panasos ügy elintézésének fázisairól.

Széll Kálmán miniszterelnök: Hogy a mérki egyház templom-építési ügyének minden fázisát akkor, a mikor az a küldöttés, anélkül, hogy előbb magát bejelenté, hozzám betoppam, tudjam és ismerjem, az lehetetlen. (Ugy van! jobbfelel.)

Molnár János: Nem egy volt ám!

Széll Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter: Azt mondja Molnár János, az a baj, hogy csak nyolc méter választja el az egyik templomtól a másiktól. En ezt nem tartom bajnak. Azt akarom, hogy megérjen jó egyetértésben, békében, a szivekben, a kedélyekben és a templomokban (Élénk helyeslés és éljenzés a jobb-, bal- és szélsőbaloldalon.) egymással ember és ember. Azt hiszem, ez az igazi, ez a helyes politika.

Endrey Gyula: Ez a magyar politika!

Széll Kálmán miniszterelnök és belügyminiszter: Ez az igazi keresztény politika is, ez a haladás politikája, ez a politika, melyet annak kell követnie, aki az ország ügyeit, szellemi és anyagi érdekeit szívén hordja és aki nem enged, hogy a felekezeti szellem csirájában is felbőrdjen (Élénk helyeslés jobb- és balfelől) és csirájában sem engedje meg a torzalkodást, a viszálykodást, egyenetlenséget, belviszályt, mely ha lábra kap az országban, ennek az országnak vége lenne. (Igaz! Ugy van!) Es senki, aki az ország ügyeinek vitelért felelős, nem engedheti ezt meg sem nagy dologban, sem kis dologban, sem elvek, sem rendeletek, sem törvényekben. (Zajos helyeslés jobbfelel.) És kérem, ha annak a református hitközségnek nem engedték meg, hogy máshova építsen, hát ugyan hová építsen, ha nem a saját telkére? Es tenet-e róla, hogy az közel van a római katolikus templomhoz?

Méltóságok csak objektív nézni a dolgot? Az ottani, tulajdonban katolikus lakoságnak akarata szerint történt, hogy a reformátusok nem kaptak kü-

lő területet. Már most meg nem engedni nekik, hogy a saját telkükre építsenek, még pedig három és fél méter kiszűréssel: bocsánat, ez lehetetlen-ség. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) De ezt is a közigazgatás rendszerén és rendezettségén szerint intézzük és intéztük és ez ellen semmi kifogást tenni nem lehet. (Élénk éljenzés és taps a jobb- és baloldalon. Helyeslés a szélsőbalon.)

Molnár János viszonyválasza után a Ház a miniszterelnök javaslatát tudomásul veszi.

(A szentesi járásbíróóság.)

Plósz Sándor igazságügyminiszter válaszol Molnár Jenőnek a szentesi kir. járásbíróóság ügyvitelének megvizsgálása tárgyában előterjesztett interpellációjára. A szentesi kir. járásbíróóság ügymenetében semmi szabálytalanság nem történt. A nyomda lefoglalása nem ütközik a végrehajtási törvénybe, mert a nyomda nem a munkások, iparosok szerszámai, megélhetésére szükséges eszközei. Egy igénypórt is említett Molnár, hogy ennél szabálytalanság történt volna. Ez sem áll. Figyelmébe ajánlja az ezentul interpellálóknak, hogy nálunk a közigazgatás bele nem avatkozik az igazságszolgáltatásba. (Helyeslés.) Védelmébe veszi a szegedi táblát Molnárral szemben. Bírószággal szemben nem hívatott a Ház bizalmatlanságnak kifejezést adni. Kéri válaszanak tudomásul vételét. (Helyeslés jobbfelel.)

Molnár Jenő: Tudomásul veszi a miniszter javaslatát, de csak azért, mert a nyomdát tegnap feloldották a zár alól.

A Ház is tudomásul veszi a választ.

(Az egyetemi cimserértés.)

Wlassios Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter válaszol Molnár Jánosnak az egyetemi cimserértések tárgyában előterjesztett interpellációjára, Molnár azt kérdezi tőlünk, az igazságügyminiszteről és tőlem, hogy ha van tudomásunk e dologról, szándékozunk-e szigorú vizsgálatot megindítani és a tetteseket példásan megbüntetni? Erre a kérdésre, egy kötelességet ismerő kormányra nézve csak egy válasz lehet és ez az, hogy igenis ebben a sajnálatos esetben úgy az egyetemi hatóság, mint a bünyefiold hatóság szigorú vizsgálatot rendelt el, amely még nincs befejezve. Legyen róla meggyőződve a képviselő ur, hogy ha sikerül a tetteseket vagy a tettest felfedezni, a legszigorubb büntetéssel sujtatik. Ennyit tán fel is lehet felőlünk minden sűrűs interpelláció nélkül is, habár nem is viseltek irántunk valami nagy bizalommal, mert azt mégsem gondolhatja, hogy midőn ilyen gyalázatos cselekményről van szó, a kormány ne venne igénybe minden törvényes eszközt ennek megtorlására és a tettesek kikutatására. Ezt azért jegyzem meg, mert az interpelláló képviselő urral szoros összefüggésben áll lap gunyosan így kiált fel: Szől és Wlassios bármilyen szabadelvűek legyenek, kötelesek elégtelt szerezni a megalázott magyar cimserért. Ezért a tendenciózus nyilatkozatát én nem tehetem felelőssé a képviselő urat, mert ezt nem ő tette, de ebben megnyilatkozik az az eléggé el nem ítéltélfőfogás, mely még ezt az ocsmányt tettet is politikai térre kívánja vinni. (Helyeslés a jobb és szélsőbaloldalon.) De már azért felelőssé lehet tenni az ország színe előtt a képviselő urat, hogy ennek a veszedelmes főfogásnak ő adott kifejezést az interpellációját kísérelő beszédben, habár kérdéseiben elég mérséklet tanúsított is, mert ebben a beszédben a szenvedélyesség és igazságtalanság egész skálára nyilatkozott meg. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon és a baloldalon.) Nem foglalkozom a beszéd minden részével, de ha arra esetleg provokál, akkor foglalkozni fogok.

Kérdem a képviselő urat: szabad-e akkor, midőn a képviselő ur a szubjektív tényállás felől semmit sem tud, tehát nem tudja, hogy beszámítható ember követte-e el a tettet, nem tudja, hogy nem egy sühanc tetteről van-e szó, de még azt sem tudja, hogy vajjon dolus vagy culpa esete orog-e fenn: azt mondan, hogy ezzel megfosztottak az egyetemet katolikus jelegétől. Kérdem a képviselő urat, tudja-e, hogy egyetemi polgár követte el? De tegyük fel azt az esetet, amit én csaknem kizártan tartok, hogy egyetemi polgár követte el; szabad-e feltenni azt, hogy ez azért történt, mert az 1848-iki törvényhozás a vallás- és közoktatásügyi miniszter hatásköre alá rendelte az egyetemet? Hát nem követnek el elvetemült egyéniségek a hitnek szentelt helyen, a templomokban is gyalázatot? En az ilyen plauzibilis nexustól, amelylyel a képviselő ur élt, irózatnál fordulok el. (Élénk helyeslés a jobb- és baloldalon.) A képviselő ur sokkal méltóság-teljesebben teljesítette volna hivatását, ha ilyen okozati telállástól tartózkodott volna, mert akkor a sajtónak egy része sem vitte volna e kérdést a politikai terre, mert ehhez a politikának semmi köze sincs. (Élénk éljenzés, taps a jobb- és baloldalon.) En különösen sajnalom a képviselő ur felfogását, mert igazán meg kellett volna kímélni a nemzetet attól, hogy a vallási türelmetlenség mérgét elhinte a nemzet ifjúsága közt. (Helyeslés, taps a jobb- és baloldalon.) En, sajnós, melyen érzem e helyről, hogy közelünketek *vallási türelmetlenség, a felekezeti szűkeletűsége zavarna*, Nem kellene-e inkább minden erővel arra törekedni, hogy a nemzet ifjúsága az egységes magyar nemzeti társadalom szolgálatába álljon és szerencsésebb legyen, mint az a nemzet, melynek politikai és társadalmi életébe egyesek beviszik a vallási türelmetlenséget? Kérem, méltóz-

tassék válaszat tudomásul venni. (Általános helyeslés, taps.)

Molnár János: Egyetlen egy momentum a szenvedélyem volt beszédében, mikor interpellációját megtette. Ellenben a miniszter válasza volt nagyon szenvedélyes. Nemcsak az ország cimserének, hanem a szent keresztnek megocsonkítását is tette szóvá interpellációjában s erre a miniszter nem volt figyelemmel. Ma is fenntartja azt, hogy a keresztocsonkítás azért történt, mert az egyetemet megfosztották katolikus jelegétől. Ez csak egy tünete annak a szellemnek, mely a közéletben mindenütt mind nagyobb helyet foglal el. A miniszter válaszat tudomásul veszi s kéri a minisztert, hogy azt a szellemet, mely ezt az országot megalapította s ezer éven át fenntartotta, vigye be ismét az egyetemre. (Helyeslés a népparton.)

Wlassios Gyula vallás- és közoktatási miniszter: Rikán szokott agresszív lenni, de adós sem marad az ellene intézett támadásokért. Amit Molnár interpellációjára indokolásban mondott, az nagyon szenvedélyes, erős támadás volt. Molnár interpellációja igazságtalan vadat tartalmazott ellene. Az egyetemen alkalmazott emléktábla szövegét maga az egyetem ajánlotta. Miért kifogásolja Molnár az Isten dicsőségére szóló feliratot? Hiszen ennél szöveget nem lehetett Pazmány dicsőségére sem alkalmazni.

Molnár János t. képviselő ur azt kívánja, hogy változtassuk meg az egész iskolai szellemet, változtassuk meg azon izlés szerint, mely a t. képviselő uré. En nem alkalmazkodom a képviselő ur izléséhez, tartom magam fennálló törvényeinkhez, én azoknak álláspontján állok. (Élénk helyeslés és tetszés.) En az igazi vallásosságot terjesztem és terjeszténi kívánom az iskolákban (Zajos helyeslés), mert sokszor megmondtam, hogy az az élet legnagyobb kinőse. Az uraknak örökös harca állami iskoláink ellen mindig oly hipotézis mellett folyik, amely nem létezik, mert hiszen külföldről importált jelszavakkal dolgoznak, ahol egyes államokban a vallást egyáltalán nem tanítják. E támadások tehát teljesen tárgyaltanok nálunk, ahol az állami iskolákban is kötelező tárgya a vallás és a vallásoktatásra igen nagy súlyt helyezünk. En inkább azt mondom, iparkodjunk ebben az országban a vallásos türelmességnek minél elaktánabb példát nyújtani. Higyük el uraim, kevesen vagyunk magyarok s ha a magyarságba még belekelekül a vallási türelmetlenség ekét, akkor ez a legnagyobb bűn. megbocsát-hatatlan bűn. (Hosszantartó élénk helyeslés és tetszés.) Ha mi közéleti kérdéseinket vallási szempontból tárgyaljuk, akkor ez országnak jövője foroz kockán. (Ugy van! Ugy van!) Legyen róla meggyőződve a képviselő ur, hogy ennek az országnak intelligens községe jól tudja azon veszélyeket, amelyek ezzel járnak és hogy mi váltatve, egyesült erővel és feltétlenül kitariva, azt semmi körülmények közt meg nem engedhetjük, hogy ebben az országban a felekezeti kérdések dominálják a politikát. Ezt akartam megjegyezni. (Hosszantartó, élénk helyeslés és tetszés. Taps és éljenzés.)

Molnár János megjegyzései után a Ház a választ tudomásul veszi.

(Napirend.)

Elnök a legközelebbi ülést a Ház hozzájárulásával holnap délelőtt 10 órára tűzi ki. Napirenden lesz az 1899. XV. törvények 98. §. kiterjesztéséről szóló, ma letergyalt törvényjavaslat harmadik olvasása, az összerfeherhetlenség bizottságban Mohay Sándor lemondása folytán megüresedett helynek választás utján való betöltése, a pestis elleni védekezés tárgyában kötött nemzetközi egyezményt beicikkelyező törvényjavaslatra vonatkozó belügyminiszteri előterjesztés, a községi közigazgatási tanfolyamokról szóló törvényjavaslat és végül a pénzügyminiszter törvényjavaslat a 1897. évi községi zárszámadásra alapított végleges elszámolás szerint Magyarország terhére vonatkozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1898-99. évi községi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegekről. Ezzel az ülést berekeszti.

Az ülés 12 óra 15 perokor végződik.

BELFÖLD.

Megrendelések gyűjtése. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma tárgyalta Szilágyi Dezső elnökele alatt a megrendelések gyűjtésére vonatkozó törvényjavaslatot. *Matuska* előadó kizárólag a törvényjavaslat harmadik szakaszában foglalt büntető és magánjogi rendelkezéseket világitotta meg és fejtegetéseiben odakonkludált, hogy az utóbbi a mai jogrendszerbe be nem illeszthető és azért törölni kell.

Neumann Armin méltányolja azt a hazañas intenciót, amely a miniszteri és törvényjavaslat benyújtásánál vezette, de attól tart, hogy a választott eszköz káros rázkódtatásnak teszi ki győzőre kereskedelmi és ipari szervezetünk. A visszafélések nem az ügy-nökök kiirtása, hanem csak oly szerves törvény orvosolhatja, amely az ügynői kérdést a maga egészében szabályozza. Egyébként gazdasági szempontból elfogadja a javaslatot, de a harmadik szakaszban foglalt magánjogi nullitást maga is tuiszjórának veii. *Chorin* Ferenc elfogadja a törvényjavaslatot azért, mert védelmet lát benne a vidéki iparosok és keres-

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlléslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájjpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrássy-út 38. szám.

kedők érdekében és még inkább a külföldről beözönlő selejtes iparikkal fűzött visszaélések ellen. Nem osztja előtte szólnak kifogását. A magánjogi szankció tagadhatatlan némi nehézségekkel fog járni, de törvényes módot nyújtanak azoknak leküzdésére. Polónyi Géza melegen üdvözli a törvényjavaslatot és szerinte azt nem szűkíteni, hanem tágítani kell. Szükséges lesz a jelen törvényvel egyidejűleg a házalási rendszabályra nézve is törvényt alkotni, nehogy a törvényjavaslat rendelkezései a házalás útján kijáratásosak. A második szakaszt nem tartja szerencsésnek és a törvényben magában fel kell sorolni azokat az árakat, melyekre nézve kivétel statálható. A harmadik szakaszban foglalt magánjogi szankció kardinalis része a törvényjavaslatnak s okvetlenül fenntartandó, csak hogy annak érvényesüléséről gondoskodnunk kell a végrehajtás törvényben. *Fernánth* Béla felszólalása után *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter feleslegesnek tartja bővebben fejtegetni a törvényjavaslatnak szükséges voltát. Igazuk van azoknak, akiknek nézete szerint e törvényjavaslat kapcsolatban van a házalási ügygyel, a biztosítási törvény revíziójával stb. A kormány e kérdésekben eleve megállapított program alapján halad s kéri, hogy ezt a törvényjavaslatot mint egy rendszeres akciónak a kiegészítő részét tekintésék. A jelen törvényjavaslat azon álláspontból indul ki, hogy gyökerénél fogjuk meg a bajt, ha a megrendelések gyűlésénél igyekszünk elejét venni a visszaéléseknek. Az előzetes írásbeli meghívás lehetőségének elejétől szóló igen messzemenő szigorú tartana. Ezt egyébként a legszigorúbb értelemben kívánja vétetni és erről a végrehajtási utasítás gondoskodni is fog. A jogi szankcióra nézve kész szóló átvételi magát a bizottság véleményének s hozzá fog járulni minden oly módosításhoz, mely a célt magát biztosíthatja. *Plósz* miniszter kijelenti, hogy a magánbiztosítási vállalatokra vonatkozó s munkában levő törvényjavaslat keretében igyekszni fog a biztosítási ügynőkök kérdését is szabályozni.

A bizottság ezek után általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalás során a kormány tagjai, *Matuska* előadón s *Rosenberg* közgazdasági bizottsági előadón kívül *György*, *Polónyi*, *Chorin* és *Kola* János bizottsági tag s a házszabályok értelmében *Abrányi* Kornél vett részt, aki nem tagja a bizottságnak. Az első 5-hoz több indítvány merült fel, mire az elnök a törvényjavaslatnak további tárgyalását pénteken délután 1/25 órára tűzte ki. A mai ülésen megjelent *Szöll* Kálmán miniszterelnök is.

Gróf Tisza István székfoglalója Biharban. Bihar vármegye szabadalvú pártját *Hegyesi* Márton alelnök e hó 19-ikére gyűlésre hívta össze, amelyen gróf *Tisza* István, akit nemrégiben a megyei szabadalvú párt elnökévé választottak, elmondja székfoglaló beszédét. Mint nagyváradi levelezőnk táviratozza, a bihar megyei szabadalvú párt hivatalos lapja, a *Szabadság* ma este a következő kommunikát tette közzé: A pártgyűlést országos jelentőségűvé teszi azon általunk ezenel nyilvánosságra hozott körülmény, hogy *Tisza* István székfoglalójában nemcsak a politikai helyzet feltárására fog kiterjeszkedni, de nyilatkozni fog arról az agitációról is, amelyet a *Magyar Szó* Bánffy nevével kapcsolatosan jónak látott a protestánsok körében megindítani s amelyet gróf *Tisza* István határozottan helytelenít. (O. E.)

Összeférhetlenség. Egy jóra való kolozsvári kávéháztulajdonos, *Kikaker* Boldizsár megirigyelte a szocialista *Grossmann* Miksa és társainak politikai okvetetlenkedését és Erdély kincses fővárosából ma egy egész csomó képviselő ellen összeférhetlenségi bejelentés érkezett a Ház elnökéhez. *Kikaker* ur a maga bérces hazájának képviselőin jártatta végig vizsgáló tekintetét és bizonyára nem az ő igyekezetén múlt, hogy egyik-másik képviselő ellen olyan bejelentést tett, amely már nem is neveléses, hanem megbotránkosztató. A bejelentett képviselők közt van *Heltai* Ferenc, aki a kormánytól szubvencionált Vasuti Utmutatót szerkeszti, *Weisz* Bertold, aki ellen a kolozsvári kávésmester *Ugron* Gábert hívja föl tanuságnak, azt mondván egykor *Ugron* a székelyek népszerű képviselőjéről, hogy „pikszisbe szorított húst szállít a kormánynak, illetőleg a hadseregnek, ott van a *Kikaker* leveleiben *Féldi* László, aki méneseiből állandóan szállít a honvédségnek, *Sándor* József, „aki mint alelnök-főtítkár a kormány által szubvencionált EMKE-től évi fizetést huz”, ott van báró *Feilitzsch* Artur, az Erdélyi Gazdasági Egyesület elnöke, aki e tiszte révén illetéktelen protekciót gyakorol az egyesület érdekében, *László* Mihály, aki tulajdonos-igazgatója egy magángimnáziumnak, amelynek jövedelmzése *Kikaker* szerint a közoktatásügyi kormánytól függ. Végül *Hegedűs* Lórántot jelentő föl a kolozsvári kávé, aki ugyan nem erdélyrészi képviselő, de egy erdélyi születésű, erdélyi képviselőnek

a fia, akinek „jövendelmére nyilvánvaló befolyást gyakorol az apa, a kereskedelmi miniszter.”

Kikaker mindezt bejelentvén elárulja, hogy figyelemmel kísérte az összeférhetlenségi bizottság tárgyalásait, mert előterjeszti azt a kérését is, hogy hívják meg e bizottság tárgyalásaira.

Kongrua. A nagyobb egyházi javadalmak jövendelmi bevallásainak felülvizsgálatára kiküldött albizottság, melynek hivatalból elnöke dr. *Samassa* József egri érsek, és előadója dr. *Timon* Ákos központi előadó, ma délután 5 órakor tartotta alakuló ülését és nyomban meg is kezdte működését. Dr. *Timon* Ákos előadó előterjesztte, hogy átutalmazmányozvén az összes, számszerint 65 nagyobb egyházi javadalom jövendelmi bevallását, azt találta, hogy néhány jövendelmi bevallás kivételével, a többiek alaki tekintetben többé-kevésbé kifogásolhatók, amennyiben nincsenek az előírt bizonylatokkal felszerelve, miért is szükségesnek tartja, hogy a jövendelmi bevallások érdemleges tárgyalása előtt az általa már összeállított hiányok pótolassanak. Indítványára a bizottság elhatározta, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter útján felkéri az illető nagyobb egyházi javadalmakat, hogy a tapasztalt hiányok pótlását 60 nap alatt végezzék; ennek megtörténte után pedig az albizottság haladéktalanul megkezdi a jövendelmi bevallások tárgyalását.

A rimaszombati mandátum. A félhivatalos *Bud. Tud.* jelenti: Az országgyűlési szabadalvú párt végrehajtó bizottsága a rimaszombati két szabadalvú párti jelölt ügyét tárgyalván, az eddig mindig követett gyakorlat alapján *Fáy* Gyula mellett nyilatkozott, mert ez a szabadalvú pártnak régi híve és a kerületet a Házban már képviselte ezeltől.

Katolikus nagygyűlés. A magyarországi katolikus körök országos szövetsége országos katolikus nagygyűlésre hívja fel Magyarország katolikus népét. A gyűlést augusztus 17—20. napjain akarják megtartani a magyar katolicizmus kilencszázéves fennállásának megünneplésére. A nagygyűlés tagja lehet minden katolikus férfi, aki július 15-éig a katolikus körben jelentkezik és négy korona tagsági díjat fizet. Katolikus hölgyek két korona díjért pártoló tagok lehetnek. A felhívást íj. gróf *Zichy* János, *Pintér* Kálmán elnökök, gróf *Apponyi* Géza, *Riedl* Alajos, dr. *Boromissa* Tibor, báró *Gerliczy* Ferenc alelnökök és *Gyürky* Ödön titkár írták alá.

KÜLFÖLD.

A szerb király országnézése. *Sándor* szerb királyt országos körútja alkalmával mindenütt a legnagyobb ovációkban részesítik. A hajdani radikális párt törzfélszékében, az 1838-iki összeesküvés színhelyén, *Zajecsa*ron fogadták *Sándor* királyt és *Milán* ex-király főhadparancsnokot a legünnepesebb módon. Itt üdvözölte a szerb királyt és atyját *Károly* román király és *Ferdinánd* bolgár fejedelem képviselője is.

Tegnap fényes bankettet adott *Zajecsa* városa, amelyen *Sándor* király *Dobromir* Novák képviselő pohárköszöntőjére azt válaszolta, hogy ő, amikor a mai kormányt kinevezte, becsületes munkálkodásra szólította fel a szerb népet, hogy jólét és megelégedés legyen osztályrésze. Örömmel látja, hogy a szerb nép szívvel-leléssel követte azt a felhívást. *Pilics* képviselő a kormányt éltezte, mire *Györgyevics* Vladán miniszterelnök azt válaszolta, hogy minden bajnak, amely a szerb népet ősidők óta érte, a szerencsétlen pártoskodás volt az oka. A ma újjászülött Szerbia is abban a veszedelemben forgott, hogy szélszaggalját saját fiai, akik az országot három életszagos táborra osztották. Ennek elejét vette *Sándor* király és ezáltal visszaadta a szerb népek Szerbiát. A mai kormányzó férfiak boldogoknak vallják magukat, hogy odaadók e kötelességtudó végrehajtói lehetnek *Sándor* király e politikájának. *Melenitje* püspök *Milán* királyt éltezte, aki szintén válaszolt a pohárköszöntőre. Végül fölállt a román király képviselője *Gigurtu* tábornok, hogy *Sándor* királyt és *Milán* királyt a román testvérnép nevében éltesse. Hasonló, szellemben beszélt a bolgár fejedelem képviselője.

Koerber és a csehek.

Budapest, június 12.

Ma egyszerre kétféle verzió van előttünk arról, hogy az osztrák képviselőház utolsó, turbulens éjszakáján hogyan történtek a dolgok s miért rekesztették be olyan váratlanul az ülészeteket. Az egyik verziót az ifjú-csehek lapja, a *Narodni Listy* szolgáltatja, a másikat maga *Koerber* miniszterelnök. A *Narodni Listy* ugyanis, látva, hogy cseh honfitársai csakis a muzsikáló, doboló, pipoló és mekegő matadorokat dicsőítik, leleplezést közöl, amelyben rámutat arra, hogy a zenebonában tetteleg részt nem vett *vezérterfikek* illati az igazi érdésért, mert nekik köszönhető a diadal: a felosztás. Közlése a következő:

Vramarz, *Herold*, *Piaczek* és *Bzrorad* azt a feladatot vállalták el, hogy ügyelnek az elnökségre és keresztülvizsik az ülés berekesztését. Felváltva vezették ezt a dolgot s ez alatt tárgyalásokat folytattak a pártokkal és a kormánnyal. Tíz órakor a minisztertanács a munkára kész pártok bizottságának a meghallgatása után elhatározta, hogy nem tágit az obstrukcióval szemben s permanenciában tartja az ülést akár vasárnapig is. Az ifjú-cseh vezérek látták, hogy ha győzni akarnak az új többségen, annak még ezen az éjszakán kell megtörténnie, mert különben ki vannak téve annak a veszedelemnek, hogy másnap más módokat is fognak találni a kormánypártiak az obstrukció legyűrűsére. A csehek mindenre el voltak ugyan készülve, de világot bört elötlők, hogy ki kell csikarniok a képviselőház berekesztését. Mialatt a teremben a zenebona szünetlenül tartott, az ifjúcseh vezérek azon fáradoztak, hogy megnyerjék a jobboldali pártok támogatását a reichsrath hazaküldésére.

— Nem közölhetjük ennek az akciónak a részleteit, — teszi hozzá a *Narodni Listy* — de tény, hogy az ifjúcseh vezérei keresztülvették, hogy a minisztertanács 11 órakor még egyszer összeült és kimondta a képviselőház bezárását. Ez a határozat mindenkit meglepett s erre a második tanácskozásra már nem hívták meg a munkarákész pártok vezetőit.

Ennyiből áll a kétségtelenül érdekes leleplezés. Lássuk már most, mivel okolja meg a berekesztést *Koerber* miniszterelnök, kinek a nyilatkozatát, egy interview alapján, a *Linzer Tagespost* ekképp közli:

A kormány arra a meggyőződésre jutott, hogy ezt a képviselőházat minden erőfeszítéssel sem lehet munkaráképesé tenni. Az ez irányban tett kísérletek már ki voltak merítve és szemben azokkal s példátlan lármás jelenetekkel egyszeren köteleessége volt a kormánynak, lehetőleg gyorsan végét vetni a tartáhatatlan helyzetnek és annak a közbotránynak, melyet a viharos éjjeli ülésen a Ház képe nyújtott. Mi értelme lett volna annak, hogy a cseh obstrukciós politika meg két-három napig tartson, vagy éppen bevárni, amíg a botrány még nagyobb lesz s tellegessége is kerül a dolog? Ezzel a látvánnyal is kedveskednünk kellett volna a világnak? Nem azt mondták volna-e mindenfelé, hogy hogyan nézheti a kormány összefon karal, telenül ezeket a dolgokat? A kormány ennek nem tehetett ki magát. Ha a korábbi kormányok alatt obstrukáltak, az obstrukáló pártok arra utalhattak, hogy a kormány tett valamit, ami az obstrukciót előidézte. De a mostani kormány jó lelkiismerettel mondhatja el magáról, hogy a legszigorúbb tárgyilagosság irányvonalától soha egy lépésnyire sem tért el és mindent megtett a pártok megegyezésének az előmozdítására. Nincs oka egy pártunk sem arra, hogy oly hallatlanul mértékletes módon támadjon e kormány ellen, mint támadták a csehek. A kormánynak meg kellett mutatnia, hogy ezt nem tűri, s így az ülészak berekesztése a kormány auctoritásának a tette volt.

A két verziót összehasonlítva, azt látjuk, hogy a csehek csakugyan győztek, a kormány pedig naivul azt hiszi, hogy ő volt az ur, mikor a támadások elől a eszárnyi rendelő sáncaimögé menekült. *Koerber* egyébiránt még azt is erősíti, hogy a csehek nem győztek, mert nem értek el egyoldalú engedményt a nyelvkérdésben, pedig obstrukciójoknak ez volt a célja. Való igaz: nem érték el; de még elérhetik. Nem ők adták fel a harcot, hanem a kormány. Minő perspektíva nyílik már most a békéltető kísérletek elé, amelyekben az erőszakos és agyafut csehökkel a glaciékeztűs, botrány-izonyban szenvedő, naiv *Koerber* kormány fog ismét szemben állani?

A világhírű „Champion“ és „The Royal Progress“ kaphatók kerékpárok mélyen leszállított árban kizárólag LÁNG JAKAB és FIA kerék pár nagy raktárában Budapest, VIII., József-körút 41.

Használt gépek legmagasabban becsülétnak. — Saját nagy javítóműhely és iskola. — Kerékpár-részek leszállított árban.

Még egy epizódot kell hozzátennünk a fentebb két verzióhoz. De ezzel aztán teljes is a kép és tökéletes világításban áll előttünk a Koerber ur vitézi győzedelme. Ugyanez a *Národni Listy* a következő kis esetet mondja el, amely azon a nevezetes éjjeli ülésen történt:

Éjfél tájban, mikor az izgatottság elérte tetőpontját, az antisemita dr. Patai rákiáltott a csehekre: — Ha csöndben nem lesznek, elhívjuk a vendéglőkből barátainkat s egy óra alatt ezren leszünk! Majd megtanítjuk magukat mérésre!

Ezt meghallotta egy cseh nagybirtokos és nyomban szaladt Koerberhez, megkérdeznél, mit jelent ez a fenyegetés. Figyelmeztette egyuttal a miniszterelnököt, hogy a csehek nem jöttek készülélenül az éjjeli ülésre, mert *mindgyüküknek a zsebében töltött revolver van.* Meg is mutatta Koerbernek a saját revolverét, nehogy a miniszterelnök pusztá remitgetésnek vegye ezt a figyelmeztetést...

Két órával utóbb Koerber az uralkodó meghagyásából berekesztette a reichsrath ülészekatát.

Khinai felfordulás.

Budapest, június 12.

Jellemzőbb szót a felfordulásnál keresve sem lehetne találni a khinai helyzetre. A boxerrradalmat nem alulról, hanem felülről csinálják, s a hatalmak sokat hangoztatott egyetértésének a gyümölcse az, hogy a khinai államtanács, a cungli-jámen, most már valóságos boxer-tanács. Egy khinai tag, az egyetlen, aki jól ismerte az európai viszonyokat, kilépett a tanácsból s helyébe az anyacsászárné négy mandsut küldött a tanácsba, az elnökvé pedig a boxer-barátságáról ismeretes Tuan herceget nevezte ki. Így állnak a dolgok ma, s az a hír, hogy a császárné az orosz követségre menekült, nem bizonyult valósnak; a hatalom jobban a kezében van, mint valaha, és ez a hatalom nem kedvez az európai követelményeknek. A Pekingben levő követségek komoly veszedelemben vannak, mert az európai csapatok messze vannak onnan, s mire a boxerek s talán a császári csapatok is keresztülvágják magukat: úgy lehet késő lesz.

Mai tudósításaink a következők:

London, június 12.

A *Times* jelenti Pekingből tegnap kelettel:

A cungli-jámen tagjai közötti különféle változások történtek. Egy khinai tag kivált és négy új tag nevezetett ki. Az új tagok mind *szigoruan konzervatív mandzuk.* Csing elnök helyett, aki az egyetlen ember volt a cungli-jámenben, aki értett a külügyekhez, Tuan herceget, a trónörökös atyját és a *boxer-szövetség hatalmas pártfőgóját* nevezik ki elnöké.

London, június 12.

A *Daily Express* jelenti Sanghaiból, hogy ottani levelezője *Veng-Tung-Ho-tól*, a császár volt udvarmesterétől megtudta, mik a császár nézetei és kívánságai a mostani válság dolgában. E szerint a császár azt óhajtja, hogy az idegen hatalmasságok *vigyék el a császárt a kastélyból, ahol most el van zárva,* Nankingba, Vucsangba vagy Sanghaiba, másodszer, hogy az övegy császárnét és mostani minisztereit *bitorlóknak nyilvánítsák.* A császár és tanácsadói azt ajánlják továbbá, hogy ennek megtörténtevel az idegen hatalmasságok *köös protokollátus* alá helyezték a császárt és az országot.

Washington, június 12.

Kempf tengernagy azt táviratozza, hogy a khinai helyzet komoly és egy zászlóját tengerészkatona-ság kiküldését kéri Manilából. *Long* tengerészeti miniszter utasította a manilai hajóraj parancsnokát, hogy *Kempf* tengernagynak azonnal száz tengerészkatont küldjön.

Tientsin, június 11.

Ma délben indult el Pekingbe a negyedik vonat 218 orosz katonával és két ágyúval, továbbá 72 francia katonával, élelmiszerekkel és egy ágyúval, amely az angol hadtest számára való. Az idegen csapatokat Langfangnál, Pekingtől negyven mérföldnyire vonják össze.

Páris, június 12.

A párisi japán követ kijelentette a *Matin* egyik munkatársa előtt, hogy nem kapott ugyan értesítést kormányától, de meg van győződve róla, hogy Japán politikája mindig csak az európai hatalmasságokkal való egyetértés fenntartására, a rend helyreállítására és a béke fenntartására fog irányulni.

London, június 12.

Ast a hírt, hogy a khinai övegy császárné az orosz követségre menekült, még eddig nem erősítették meg.

Jellemző arra a hangulatváltozásra, amely az angol sajtóban rövid idő alatt végbement, hogy a *Times* nem támadja már az oroszokat a miatt, hogy

egy erős katonai csapatot küldtek Pekingbe. A *Times* csak annyit jegyez meg erre a hírre, hogy ez a lépés még az esetben sem jelent egyebet, mint a hatalmak közös akciójának egy részét, ha csakugyan megfelel a valóságnak. A cungli-jámen ellenséges magartatása provokálja a nagyhatalmak szigorú, egyértelmű eljárását.

Berlin, június 12.

A *Gefion* cirkálóhajó május 9-ikén Tongkuba érkezett.

Páris, június 12.

A mai minisztertanácsban Lanessan tengerészeti miniszter bejelentette, hogy 600 főnyi tengerész-gyalogság érkezett Szaigonba, ahonnan Khinába indul.

Bécs, június 12.

A *Pol. Corr.* jelentése szerint a külügyminisztériumhoz ma délutánig nem érkezett megerősítése annak a hírnak, hogy a khinai övegy császárné az orosz követségre menekült.

HIREK.

A korrekt szolga.

A Reuss hercegek ifjabb ágáról leszádkadt 28. Henriknek irodalmi ösztöneiből a napokban kiburgázott egy könyv, amely nem sok oldalra terjed ugyan, de nagyon szépen van kiállítva s a korrekt szolgáról értekezik, marokiba vagy kutyabőrbe kötve. Ez a könyv nemcsak azért érdekes, mert a korrekt kocsisról írt és nagy kelendőségnek örvendő hercegi remekműnek a folytatása és kiegészítése, hanem azért is, mert ime világosan be van bizonyítva, hogy a fonséges urak már rendszerbe szedik a szolgálai viselkedés szabályait. Ha ez az irodalmi dícsőségre pályázó Reuss herceg néhány századdal elébb jön a világra s az ugynevezett szolghad viselkedését akarta volna tankönyvesíteni, úgy bizonyos nagy politikai tankönyv kerekedett volna ebből a kis vademekumból. Merthogy akkor szélesebb fogalomkör volt a Diener. Olykor, vagyis leginkább egész népeket értettek alatta, amelyek csak azért nem jártak térdig érő kamásliban, s azért nem borotváltatták simára az arcukat, mert ez akkortájt a hercegek jussa volt. Egyebekben azonban egészen szolghadak voltak ezek a népek s csak akkor váltak ki belőlük a névszerinti és egyénilag megjelölt dienernek, mikor a nagy városok utcáin szörnyű dobolásra ébredtek a szolgatartó, borotvált képű hercegek. Mikor azt vették észre, hogy odalent az utcán a vörös forradalmi dalt éneklék a kocsisok és a dienernek s a lámpavasakat arra használják, hogy hercegi és fejedelmi köntösöket akasztanak rájuk, de úgy, hogy a gazda is benne volt. A guillotint alatt kifolyt vérből nem a szabadság hajtott ki, hanem az egyéni szolgaság. Egy szolga és egy kocsis. A guillotint-mars dalolása közben a népek felszabadultak s a nagy fejedelmek és kis hercegek már nem teheték a kamásli lábukat a népek hátára, hát felrakták a finom himzésű papucsukat egy szolga meg egy kocsis fejére.

S azóta folyton szűkül a száma azoknak, akik azt vélik, hogy az ő fejük a hercegi és fejedelmi lábak zámolya. A kocsis nép is, a diener nép is rugdalózni kezd, ha a Reuss hercegek ifjabbik ágáról leszádkadt Isten tudja hányadik Henriknek valami nagy garral uralkodni akarnak fölöttük. De a kis Henriknek még nem veszik ezt észre s égető szükségét érzik annak, hogy a korrekt szolgáról és a korrekt kocsisról könyvet írjanak s hitelesen megállapítsák, hogy a szolgaságban szenvedők hány fok alatt görnyedjenek kétrét, ha az ur parancsolja.

A diszes könyv különben nagy tanulság. Az unatkozó hercegek észjárását jellemzi, akik mindig és mindenkor a szolgálait regülazzák. Ha nem a népeket, hát az egyes szolgálait s ha már nem lehet kocsis, lovat és

kocsist tartani, akkor az elméleti szolgaság szabályai kerülnek rendszerbe.

A generális ur esete ez is, akinek nincs katonája s a sakkfigurákat vezeti útközetbe.

A letört hercegek és letört generálisok utolsó vigasztalása, mikor a szolgálait regülazzák.

A könyv egyébként igen szép. A táblája is, a belseje is. Van benne négy szép kép is s az olvasót mindig így szólítja a szerző, 28. Reuss herceg, hogy:

— Herr Baron!

Ezt az élvezetet pedig mindenki megszerezheti magának csekély néhány márkáért, amelyért a könyv minden előkelőbb könyvkereskedésben kapható. Kutyabőrkötésben.

(G—A.)

Budapest, június 12.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Június 15-én új előfizetés és nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt furdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgájon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatassanak tehát egy rövid levelezőlapnak fölhátrahagyásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigoruan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

— A király szemléje. Bécsből telefonozza tudósítónk, hogy a király ma a simmeringi síkon szemlélet tartott a 2-ik és 14-ik hadtest-tüzérezredek és a 4-ik és 6-ik hadosztály-tüzérezredek fölött. A szemlén jelen voltak *Otto* és *Rainer* főhercegek, a hadügyminiszter, *Windischgrätz* csapatfőfelügyelő, *Kropatschek* tüzérségi főfelügyelő és a hadtestparancsnok. Ő felvége megdicsérte a gyakorlatokat s rendkívüli megelégedését fejezte ki az ezredek fényes magunkartásáról.

— József Ágost a Diákotthonnak. József Ágost főherceg dr. *Timon* Ákos jogkari dékánnak az Általános Egyetemi Segély Egylet részére, amelynek védnökségét a mult napokban fogadta el, 1000 koronát küldött. Az egyetemi ifjuság kebelében a főherceg adománya nagy lelkesedést keltett, és az ifjuság díszesen kiállott feliratban készül megköszönni azt.

— Kihallgatás. Báró *Arenthal* pétervári osztrák-magyar nagykövet, aki most szabadságon van, ma a királynál, tegnap pedig gróf *Goluchowski* külügyminiszternél volt kihallgatáson. A nagykövet holnap Salzburgba utazik.

— Jelölés a Műegyetemen. A kir. József-Műegyetemen megüresedett gépszervezet-tani tanzsékre, amelyet azelőtt *Asbóth* Emil töltött be, tegnap tették meg a jelöléseket. A tanári állásra pályázók közül a jelöltek: *Schimaneck* Emil, a Ganz-gyár mérnöke és *Rotter* Lajos, a Danubius-hajógyár gépész-főmérnöke. A tanszéket már a jövő évre betöltik.

— Eltűntetett japán herceg. Bécsből jelentik, hogy a *Neue Freie Presse* jelentése szerint a király *Koichio* japán hercegnek a Szent István-rend nagykeresztjét és *Makino* japán követnek az első osztályú vaskorona-rendet adományozta. A japán herceg különben ma meglátogatta a bécsi arzenált s alaposan megnézte a katonai léghajós osztályt. Megtekintette a léghajók megtöltését és felszállását és nagyon elismerőleg nyilatkozott a látottakról. Azután *Lajta-Bruocka* utazott a sátorlábór megsemlélésére.

— A khedive Bécsben. Gróf *Goluchowski* külügyminiszter ma meglátogatta *Abbass* basa egyiptomi khedivét. A khedive látogatást tett az angol nagykövetnél.

— A német császár nem jön. A berlini félhivatalos *Nordd. Allg. Zeitung* ma adatainak nyilvánítja egy berlini lapnak azt a budapesti lapok nyomán közölt jelentését, hogy *Vilmos* császár a trónörökösével szeptember második felében Bécsben keresztül Magyarorszába utazik.

— A király Bruckban. Ő felsége e hó 19-én Lajta-Bruckba utazik, ahol szemlélet tart az ottani csapatok és másnap visszatér Bécsbe.

— A perzsa sah utja. Varsóból fávíratózzák, hogy a perzsa sah ott elfogta betegsége, amely miatt furdóro utazik s így nem mehetett tovább. Pedig az előre megállapított program szerint már június 8-ikán *Contraceville*-be kellett volna érkeznie, ahol javában készülődnek a sah fogadására. A sah kívánságára minden hivatalos fogadatiás elmarad, mert a legszigorúbb inkognitóban akar *Contraceville*-ben tartózkodni. — Rossz nyelvek azt sutogják, hogy a sah azért vágyik a magány után, mert nincs egyedül. Állítólag egy csodaszép oserkész nő van a társaságában.

— A család, amely szökik. A török szultán igen hatalmas ur, de családi körülményei némileg ziláltaknak mondhatók. Nemrégiben hírt adtak arról, hogy a szultán sógora, *Mahmud* basa *Konstantinápolyból* megszökött, ahol féltette élete biztonságát. Ez a jó ur azóta minden európai nyelven meginterjúvoltatta magát, felhasználva az alkalmat felsőes sógora és hazájának gyalázására. Alig, hogy a világ *Mahmud* basát és zavaros ügyeit megunt, utabb székséről érkezett hír az *Yildiz-kioszkból*. Megszökött a szultán leánya! — hirdették szerteszét a világot az újságíróknak és noha csakhamar demontálták ezt a hírt, még mindig sokan vannak, akik hisznek a romantikus történetben. Most meg a *Frankfurter Zeitung* azt jelentik *Konstantinápolyból*, hogy a *Messageries maritimes* onnan elinduló hajóit állandóan rendőrökkel megrakott csónakok őrzik. Ez az intézkedés állítólag azért történt, mert a szultán nővére is követni akarta *Mahmud* basát a külföldre. Ime a család, amely szökik. És sok a gondja mostanság a török szultán fejének, amikor családját össze akarja tartani, lévén a török szultánnak igen nagy családja.

— Mangra Vazul beiktatása. Goldis József aradi görögkeleti püspök ma iktatta be hivatalába nagyváradi helynökét, Mangra Vazult. A beiktatásról következőket táviratozza nagyváradi tudósítónk:

A görögkeleti püspöki helynökség házába ma teljes ülése gyűlt össze a görögkeleti egyházi képviselő-testület. Egymás után üléseztek az egyházi iskolai és gondnoksági képviselő-testületek. A tagok a vidékről és Nagyváradról teljes számban egybegyűltek. A képviselő-testület ülésén Goldis József püspök elnököl. Miután az ülést megnyitotta, Mangra Vazul az ő kezébe letette az esküt. A püspök aztán bemutatta a helynököt a képviselő-testület tagjainak és szép beszédet mondott, mely nagy hatást tett a jelenlévőkre. Azt mondta a püspök, hogy az egyházi törvények bármilyen szépek, bármilyen jók, csak akkor lehetnek hasznosak, ha mindenki respektálja őket. Most, amikor a lefolyt küzdelem után ime együtt vagyunk, mint a konzisztórium tagjai — mondotta a püspök — a béke kell, hogy jelszavunk legyen. Vállelve kell dolgoznunk a vallási élet emelésén, hivonk és a haza javán. Remélem — ezzel fejezte be szavait a püspök — hogy az új püspöki helynököt mindenki támogatni fogja nemes munkájában.

Azután Mangra Vazul állott fel szólásra. Azt ígérte, hogy minden cselekedete a közjóra lesz irányva és a béke, az egyetértés, a nyugalom szükségességét hangsúlyozta.

Az új püspöki helynök nyomban átvette hivatala vezetését. Az utonnan megválasztott képviselő-testületi tagok a hivatali esküt már az ő kezébe tették le.

Délben a Zöldfa-szálló kistermében társas ebédre gyűltek össze a tagok.

— Kalföldön letartóztatott magyar kereskedő. Lőcséről táviratozza tudósítónk: Róth Karoly szepesbélai kereskedőt a löseki ügyészség körözése alapján ma *Bremen*-ben letartóztatták. A letartóztatott kereskedőt sikkasztás, csalás és válónamisértés miatt körözték.

— A pozsonyi főreáliskola jubileuma. A pozsonyi állami főreáliskola, melyet Pozsony városa állított fel olyan időben, mikor sem hazánkban, sem Ausztriában reáliskola nem volt, június 28-ikán ünnepi tennálisanak ötvenedik évfordulóját s ebből az alkalomból az intézet u. pompás nemzeti zászlóját is fölszentelik. A keitős ünnep nagy arányúknak érkezik. Érdekes mozzanat lesz az intézet ötven év alatti tanítványainak összejelölése. E célból a bizottság hírlapok útján keresi meg a volt tanítványokat, akik szives fogadatlásra számíthatnak és így zavartalanul érdeklődhetnek egykori tanítóitarsaik, régi barátai viszontatásán. Az ünnepély vednökségének elvállalására *Wassner* mímiszert kérték fel, a zászlóanya tisztét pedig *Lehoczky* Kálmán királyi táblai elnök neve tölti be. A zászlószentelés a koronázási templomban lesz. Ennek vegeztével a regényes vidékű *Vaskutasokhoz* vonul az ifjúság, zászlóanya, koszorúanyok kara, a közönség, anél díszbeled, tanó s hangverseny lesz. A változatos műsor hangversenyt *Dalotai* Odón tanár vezeti, magát az ünnepélyt pedig egészenben a tanári testület élén *Göller* Karoly és *Wagner* Lajos tanarok.

— Mit akar a német Párisban? Erre a kérdésre a berlini *Lokalanzeiger* felel meg a nélkül, hogy meg akarna felelni. A párisi világkiállítás alkalmából ez a lap kiadott egy német-francia szótárt, amelyben mindazok a szólások megvannak, amelyekre egy Párisban járó németnek szüksége van. Hogy mire van a németnek szüksége, azt mutatják az itt következő szólások, amelyeket a szótárból halásztunk ki:

— Miért siet ugy, kisasszony?

— Miért megy oly lassan, kisasszony?

— Elragadtott a szépsége, kisasszony!

— Megengedi, kisasszony, hogy egy kis darabon elkisérjem!

— Ha ugy parancsolja, kisasszony, bátorodom önt egy kis vacsorára meghívni...

— Ön a legzebb párisi hölgy, akit valaha láttam.

— Ön ragyogóan szép s a szépség a legnagyobb gazdagság, a legnagyobb erő...

Ezek után, azt hisszük, szükségtelen tovább fejtegetni, hogy mit akar a német Párisban.

— Poroszok az aggteleki barlangban. Tornáról írják, hogy a napokban százötven porosz turista látogatta meg dr. *Ottó* boroszlói tanár vezetése mellett az Aggteleki-barlangot. A vendégeket *Kompextor* Józsa kalauzolta, aki maga is egyik nevezetessége Aggtelek vidékének. A sok barlangjárásról egész megfektült és bésett az arca, de azért kedvvel és ékes palóc szójárással magyarázta a latin és görög képződményeket. Először a *Csilagvizsgáló*-toronyba mentek fel a turisták, mely öt emeletnyi magasságu. Innét visszatérve a barlang paradicsom részébe értek, ahol *Kompextor* felkuszott a mintegy hatemeletnyi magasságu *Sien*-hegyre, és ott a barlang mennyezetről aláfüggő oszlopvastagságu cseppköveken kalapács sepeyével harangozott, ami tiszteres visszhangot adott. A 150 főtől csapat mély ábitattal hallgatta az érdekes hangjátékokot. Majd tovább menve, elérték a nagy templom nevű óriási üreget, mely nagyságra vetekedik a *Vigadó* nagytermével. Itt terül el *Plutó* birodalma, ez a feneketlen barlang rész, amelybe a társaság tagjai forgópiszolyaloyl lövöldöztek. A dördülések erőssége itt vetekedik a póliai hadikökött legnagyobb ágyujának szavával. A társaság ezután az aggteleki falurész felé eső nyíláson távozott el, és a legzebb emlékekkel utazott vissza hazájába.

— A boer kiállítás. Párisban tegnapelőtt nyílt meg a boer kiállítás, most, amikor már napok kérdése az anektálás, amikor *Joubert* meghalt, *Cronje* fogásiban van, *Krüger* szökik és *Roberts* Pretóriában van. A kiállítás meg mint *köztársaság* szerepel *Transvaal* s képzelhető, mily sokan látogatják. A boer-pavillonban van egy aranyos műhely, egy kis boer telep, ásványgyűjtemény és aranykiállítás. Ott van *Krüger* elnök mellszobra, amely már most is alig látszik ki a sok virág körül, amit a francia hölgyek rokonszenyűk jelölül odatettek. Ott van *Joubert* tábornok areképe gyszáftoyallal leboritva. S ott látható az az ágyu, amely 1880-ban a majubai ütközetben szerepelt, s amelyet egy boer kovács egymaga csinált. És ott látható — utóljára — ez a felírás:

Délafrikai köztársaság.

Mi lesz ezzel a pavillonnal, ha majd *Transvaal*-nak ez lesz a hivatalos neve: *Vaal River Territory*?

— Pikkolók vizsgálja. Bélát vagy Miskát holnap már ne tessék tegezni, mikor a *Jugend* helyett a *Medizinische Wochenschrift* teszi az asztalra. Holnap már csak ilyenformán szabad kifakadni a pikkolók hivatalos személyisége ellen:

— Kénytelen leszek az ön fülét meghuzni!

És ha a pikkolók visszafelel, nem illő megbotránkózni a vakmerőségén. A változásnak pedig az az oka, hogy ma délután volt a budapesti vendég-lösök szakiskolájában a pikkolók vizsgálja.

A szerény pikkolók

nem nagyon hemzsegek a pesti kávéházakban. És ma az érsek-utcai elemi iskolában valamennyien olyan szerények voltak, mintha már a tizenhetedik kávéházukat kellett volna bezárniok. A kávéházak frakkos ördögjei a vizsga győtreimeinek a hatása alatt állottak. Kétszázhetvenketen voltak együtt.

Néma esőndben hallgatták, mikor *Glück* Frigyes, a nemes emberbarát, aki minden jó ügynek fáradahtatlan munkása, az iskola felügyelő-bizottsága nevében üdvözölte *Gundel* Janost, az ipartestület elnökét, aki a vizsgalaton elnököl. A vizsgát végig hallgatta *Markus* József főpolgármester, *Gelléri* Mór, az Orszá-

gos Iparegyesület igazgatója és a fővaros vendég-lösői és fogadói közül sokan.

Elmélet és gyakorlat.

A pikkolók — az iskola vezetónjét megillet az elismerés — sok hasznos, okos dolgot tanultak. A vendég-lös- és kávészar törvényeink és rendelkezéseink rengetegében szépen eligazodtak és egészen korrekt folyamodványokat szavaltak el.

A kérdésekre, hogy:

— miképp kell eltartani az élelmiszereket?

— miképpen szokták ezeket hamisítani?

— hogyan lehet a hamisításokat fölismerni?

valamennyien szépen megfeleltek.

A számtan és a könyvelés vizsgálja után bemutatották a pikkolók a gyakorlati tudásukat. Három peror alatt megterveztek egy-egy hat személyre való asztalt. A gyakorlati oktatlásnak *Török* István, a *Royal* fogadó egyik főpincére volt a mestere. Végül kiosztották a díjakat és a pikkolók büszkén távoztak az iskolából.

A kitünően sikerült vizsga alkalmából ma este *Glück* Frigyes, a *Pannonia*-fogadó tulajdonosa banketet adott, amelyen előkelő társaság volt jelen. Ott volt többek között *Halmos* János polgármester is és lelkes tósztaban ünnepelte *Glück* Frigyes, aki mindonüt, a legnagyobb áldozatok árán is, kivészi a munkából a maga részét. A banketen a kitüntetéssel vizsgázott pikkolók szolgáltak föl. Bebizonyították, hogy rászolgálták a kitüntetésre.

— Kerüld Odesszát! Odesszában nemrégiben meggyilkolva találtak egy fiatal özvegy asszonyt, *Bardinevszki* Nadinát. Hotelje volt, abban volt a lakása is és itt ölték meg. A vizsgálát kiderítette, hogy előbb kloroformmal elaltatták s aztán több döftek a szívébe. A szúrás azonnal megöhlötte, mert a sebből mindössze pár csepp vér szívárgott ki az ingére. Nagy vizsgálát indult meg, hogy fölaltalják a gyilkosokat, de minden eredmény nélkül. Komplikáltá tette az esetet az is, hogy az özvegy ékszerreit és értékpapírjait érintetlenül megtalálták a szekrényekben s nem lehetett tudni, hogy vajon rablónyílókosságról van-e szó. Előbb egy fiatal embert vettek gyanuba. Tudták róla, hogy udvarolt az özvegynek és reménytelenül. Ez azonban tisztázta magát a granu alól. Azután három pétervári úri embert fogtak el s tartották hosszasan vizseálati fogásiban. Gyanus életet éltek. Néha valósággyal nyomorogtak, máskor pedig kocsin jártak, szeretőket tartottak, szórak a pénzt. Azonban nem lehetett rájuk bizonyítani semmit. Már ugy látszott, hogy teljesen elveszték a gyilkos nyomát, amikor váratlanul az itélkezés kezébe adta a gonosztevőket egy könnyelműen eldobott levélke. A pétervári rendőrség fogházában két ember ült bicikli-lópásért. A felügyelő észrevette, hogy ezek szeretnének egymással érintkezésbe lépni s látzólag nem is zavarta meg a kalkulust. Látta, hogy az egyik papírdarabot dob el a sétatákosban s a másik fölveszi. Egyszer, amikor már többször is váltottak levelet egymással a biciklitolvajok, rálépett egy eldobott levélre, a foglyokat beküldte s aztán elolvasta az izenetet. Ez állott a papíron:

— Vizyázz, ne keveredj ellentmondásokba. Kerüld Odesszát.

A két biciklitolvaj a közül a három közül való volt, akiket gyanuba fogtak az odesszai gyilkosság miatt. Ujra megindult a vizsgálát. Befozták a harmadikat is — s most már bevalották a büntetést s azt is, hogy azért vittek csak kézpénzt magukkal, mert féltok, hogy az ékszerük árulók lehetnek.

— Tűz a bosznai pavillonban. A párisi világkiállítás bosznia-hercegovinai pavillonában délután 3 óra tában tűz ütött ki, amely azonban jelentéktelen volt s néhány perc alatt el is oltották, egy hogy csak csekély kárt okozott. A közönség ezalatt megszakítás nélkül járhatott ki s be a pavillonba.

— Házasság. Gyarmatai *Dáni* Nándor, az Egyesült Budapesti Fővarosi Takarekpénztár tisztviselője e hó 16-án délután 6 órakor tartia esküvőjét a belvárosi plébánia templomban zólyomi *Wagner* Irénkével, zólyomi *Wagner* Emil mérnök, gyartulajdonos leányával.

Báró *Fischer* Lajos gálészeci th. főszolgabíró, báró *Fischer* Gusztav gálészeci földbírtokos fia e hó 7-én jegyet váltott berocli *Bercely* Gertráddal, berocli *Bercely* Jenő kassai kir táblai elnök leányával.

Krécsi V. Nándor könyv- és papírkereskedő Szabadkáról e hó 12-én vezette oltárhoz *Lang* Nuszka urbhölyt Szomborban.

David Marton a *Wizner* és *David* óég beltárgya eljegyezte *Markovits* Regina kisasszonyt *M.-Szigetről*. *Tolnai* Tivadár, a Budapesti Takarekpénztár tisztviselője jegyet váltott *Bloch* Helein kisasszonnyal Bécsben.

Mirtus-crème

bőrfinomító, szépség, üdítő. Zsírmentes és ártalmatlan arc- és kéz-crème, eltávolít minden bőrhibát, sepiőt, májfoltot, bőrhámot, pattanást, börtakát, Kis téglé 50 kr., nagy 1 frt. 3 kiállítási kitüntetés. Hozzá szappan 40 kr. Mirtus-poudre 50 kr.

Készíti és szétküldi az „Apostol” gyógyszerár. Budapest, VIII., József-körút 64. n. sz. Baross-utca közelében.

— Egy oszák — s aztán mindennek vége. Tavaly Erdélyben járt a Klagenfurtban állomásozó hatodik huszárezred egyik legdaliásabb tisztje, Mike Kálmán. Ebben az utjában megismerkedett egy szép fiatal lánykával, Barabás Erzsébettel s a lány meg a fiatal ember már az első találkozáskor egymásba szeretett. A lány aztán, hogy valamiképp közelebb legyen a főhadnagyhoz, felköltözött Budapestre a rokonaihoz s az elmúlt februárban megtörtént az eljegyzés. A főhadnagy aztán visszament ezredéhez. Pár hónappal ezelőtt veszedelmes szívbjait kapott. Talán valami lappangó betegség tört ki a szerencsétlen fiatal emberen, mert rohamosan kezdte pusztítani a déceg, szép katonát. Szabadságot kért és Budapestre jött. Itt orvosi tekintélyekhez ment a bajával s a tudós professzorok rögtön látták, hogy olyan veszedelemmel kell küzdeniök, amiből nincs gyógyulás. Megtiltották a főhadnagyknak, hogy lóra üljön. Ez körülbelül azt jelentette számára, hogy le kell mondania a pályájáról. Leszármolt ezzel is és hogy átlépessen valami polgári pályára, beiratkozott a László-féle gimnáziumba magántanulónak s érettségi bizonyítványt akart szerezni magának. Szorgalmasan tanult, talán a nagy szorgalma is hozzájárult a szomorú sorsához — s pár héttel ezelőtt sikerrel tette le az írásbeli érettségét. Örömmel üságotla el a jó hírt menyasszonyának s aztán újra neki fektűt a könyveinek, hogy sikerrel állja ki a szóbeli vizsgát is. El is ment a mult szombatn a gimnáziumba, de arra nem kerülhetett a sor, hogy vizsgázzék. Összeesett a folyosón s mikor kissé magához tért, kocsiára ült és a menyasszonyához vitette magát, az István-ut 3. számú házába. Orvost hívtak hozzá, aki rögtön látta, hogy a szegény fiatal ember az utolsó napjait éli — s ezt meg is mondta a családnak. A lánynak persze nem, de a fiatalok megsejtették, hogy miről sütoznak a rokonok az orrossal s elhatározták, hogy megesküsznek olyan gyorsan, amint csak lehet. Az elhatározás előtt azonban nagy akadályok állottak. A lánynak nem volt rendben a kauciója s a kihirdetésre se volt már idő. A lány rokonait azonban végtelenül meghatotta ez a végtelen szerelem, amely még a siron tul is köteleket keres, amivel egymáshoz fűzze a két gyermeket s táviratban arra kérték a királyt, hogy engedje el a haldokló katonájának a kauciót. Ezt bejelentették a VII. kerület anyakönyvi hivatalában is. Ilyenformán már csak a királyi engedelem hiányzott a szomorú nászhoz. Ez is megjött tegnapelőtt késő este ebben a telegrammban:

Ó felsége kabinet-irodája tudatja, hogy a királyi megengedi kézi és csomortani Mike Kálmánnak, a császári és királyi 6. huszárezred főhadnagyának, hogy halálos ágyán megesküdjék bodoki és oltszemi Barabás Erzsébettel.

Éjjel után két óraker szaladt el a hetedik kerület anyakönyvvezető helyetteséhez, Lengyel Adolf Tituszhoz, hogy: jöjjon és adja össze a haldoklót a szomorú szép leánynyal. Az anyakönyvvezető még tréfált is a völégénynyel, hogy földvitás, pedig szívetépő keserves lehetett ez az esküvő. A szegény fiatal ember mintha csak a gratulációra várt volna meg, kezét fogott a hivatalnokkal, megesküolta a feleségét s kifogyott belőle minden életerő. — Tegnap délelött elment a szomorú házba Tóthfalussy plébános is és megáldotta a házasságot. Erről már a férj semmit se tud. Agóniában fektűt — s délután négy óraker csendesen elszenderűlt.

— Kisiklott villamos kocsi. A városi villamos vasut egyik kocsija ma délelött a központi vásárcsarnok mögött kisiklott. Szerencsére az utasok közül senkinek sem történt komolyabb baja, de egypár utas könnyebb sérűlést szenvedett. Az akadémiától indult el ma délelött fél tizenegykor a 83-ik számú városi villamos kocsi, amelyet Balogh György főthi születésű 33 éves kocsivezető vezetett. A kocsi az Eskűtérre igyekezett. Körűbelűl 11 óra volt, mikor a Sűrház-utcaba ért. A központi vásárcsarnok hátsó kapujánál megállóhely van, amely előtt a vásárcsarnok vasutjának vágánya keresztezi a villamos síneket. A megállóhelytűl körülbelűl tíz lépésnyire a sínek között a kövezet felemelkedett — valószínűleg a hőség okozta kitégűlés következtében. Amikor azután a kocsi ismét elindult, a kerékűdő a kissé lejtős uton beleakadt a kiálló kőköcskőbe. Az itűkűzést heves robaj és rendkívűli rázkódás követte. A kocsi ajtói és ablakai kifordultak sarkakból és messze kirűpűltek az utóára. A rázkódás folytán az utasok lebuktak őrűléseikről és többen közülük megsebesűltek. Így Salgó A. kereskedő a kezén sérűlt meg, két nő pedig, akik a mentők kiérkezése előtt elmentek, a fején szenvedett sérűlést. Legrosszabbul jűrt Balogh kocsivezető. Amikor észre vette, hogy a kiálló kőhalmoz fölűt nem tud elhaladni, teljes erejével fekezett, azonban már nem tudta megállítani a kocsit, amely kiugrott a sínekből, ő pedig a nagy rázkódás következtében oly erővel esett a perron karfájához, hogy majd keresztűl bu-

kott rajta. Így is olyan őrűlést kapott, hogy a'ellan rogyott össze. A szerencsétlenség színhelyén csakhamar őriási tömeg gyűlt össze. Egyesek az utasok segítségére siettek, mások gyorsan a mentőkért telefonáltak. Tömeges szerencsétlenséget jeleztek a mentőknek. Gonda őrsvezetűl rögtűn jelentést tett Kress Géza igazgatónak, aki megkondította a vészbarangot. Néhány pillanat mulva már két mentőkocsi indult 8 menűvel dr. Kress Géza igazgató és dr. Kovács Aladár főorvos vezetése alatt a szerencsétlenség színhelyére. A nagy apparátussal és bűmulatos gyorsan kirobogű mentőknek azonban már alig akadt dolguk. Az utasok mind csak könnyű horzsolásokat szenvedtek, vagy pedig az őrűcserepek sérűtétek meg őket. Csak Balogh kocsivezetű fektűt még őrűlten a romba dűlt kocsi perronján. A mentők magához térítették és azután a mentőpalotába vitték és ott tartották, míg egészen jobban nem lett. A mentők tettek azután jelentést a rendőrűrségnek.

— Kinos űgy. Az Esti űjsűg mai számában megemlíkezik a Gépűrűk Lapjának nyűlt leveleirűl, amely sulyos vádakkal terheli ocskűi Ocskay Gusztávot, a Magyar Allamvasutak egyik fűtűtisztviselűjét. Ez a nyűlt levél, amelynek megemlítésűt huszonnégy óran át nagyon szűvesen mellűztűk, ma olyan komplikációra vezetűt, hogy immár minden áron a nyilvánosság elé sodródik. A Gépűrűk Lapjának felelűs szerkesztűje, Abrányi Márton ur ugyanis az éjszaka folyamán írásos jelentést hozott nekűnk arról, hogy a megtámadott fűtűtisztviselű ma délután olyanformán akarta tűle a nyűlt levelet szerzőjének nevűt kierzűsközni, hogy revolyert rántott rá, amelynek használatában Abrányi Márton ur írásos jelentése szerint csak a szerkesztűség szolgálja tudta megakadályozni. Abrányi Márton ur, mint a Gépűrűk Lapjának felelűs szerkesztűje az eset megtűrlása érdekében följelentést tett a bűntűtűt hatűrszűgnál. Minket ennek a még fel nem derűtűt esetnek közűlésére tisztűn ez a kinos fordulat bűrt reá, minthogy egy kűztűtisztviselű megvűdolásában nem látnánk elég okot a kűztűtisztviselűnek meghűreolására is. Sajnos, hogy a vűdölű nyűlt levél hírenek immár a sajtűba bele kell jutnia, mielőtt még mód és alkalom kínálkozott volna arra, hogy a megtámadott kűztűtisztviselű a vádakat akár igazolta, akár megerűtlenítette volna.

— Magyar lobogű. Emelűtűk, hogy Szerajűvűban a római katolikusok pűnkűsdűn őrűnnepen kizárűlag osztrák és horvát lobogűkat használtak a Treberics-fűle zászűlszentelésű őrűnnepen, ami műltűt megűtkűzűst kellett. Az űboronak most azt távirtozzák Banjalakából, hogy ott vasárnap a görűg-keletiek pűnkűsdűnnepen, miután a szerb lobogűt használata el van tiltva, magyar nemzetűsűnűlű zűzlűkat tűztek ki a görűg-keletiek templomaira.

— Az indiai pusztulás. Egy new-yorki jűtékonysági intezűt kikűldűt egy Klaptsch nevű orvost Indiába, hogy tanulmányozza azt az iszonyos emberpusztítást, ami ott folyik s dolgozjon ki tervet arra nézűe, hogy hogyan lehetne segíteni ezen a szerencsétlen népen, amelyet Anglia elűbb mindenébűl kipusztított, azután pedig az éhenhalásba kerget. Dr. Klaptsch bejárta a bombayi és a guyerati tartományokat és bihetteleten dolgokat beszél az indiai nyomorúság borzalmairűl. Az éhségen kívül a kolera, pestis és a himlű is rettenetesen pusztít, az angol kornány pedig tetteűlen nézi, hogy hullanak ezer száma az emberek, sőt az a király nemrég kijelentette, hogy Anglia nem tehet semmit a nyomor enyhítésére, mert nagyon igénybe veszi a délafrikai habűru.

Doktor Klaptsch szerint hat millió ember éhezik Indiában és ez a száma naponta ozekkel gyarapodik. A kolera is olyan rűmesea pusztít, hogy például négy nap alatt Godhrában 3000, Dohadban pedig 2500 ember halt meg. Az utcákön és mezűkűn százával fektűsnek a holtak és a sakeselyűk lakmároznak belűlűk. Vannak ugyan kűrházak is, így Barodában és Godhrában, de ezek inkább dísznű-űlakhoz hasonlítanak és a betegekűt egy őrűljűk bennűk, hogy 90 percent elpusztul. A viramgami himlű-kűrházban a betegek a pusztá földűn fektűsnek; a farkasok és sakűlok egészen a kűrház küszűbűgűt szemtelenednek, ahonnan bűsésesen etetik őket.

— Fűlozűlatott munkásgyűlés. Sopronból távirtozzák: Kűzel száz Weitzer-fűle gyarmtnkűs az akkordmunka elűrűlése és bűremelés miatt gyűlést akart tartani. Mivel azonban a bejelentést elmulasztották, a rendűrség a gyűlést fűlozűlatta. A gyűrigazgató a vezereket elocsádtatta, a töbűi munkás folytatta a munkát. A munkások új gyűlést terveznek.

— Halálűnkűs. Jankovich Pál, Komárommegye volt levűltárnoka e hű 11-én 66 éves korában Komáromban meghalt.

— A hadgyakorlat áldozatai. Londombűl jelenti ma egy táviratunk, hogy az Aidershotban tartott katonai gyakorlatok alatt a nagy forrűság következtében háromszűs ember megbetegedűt. A kűrházba vitték őket, ahol négy ember meghalt.

— űngyilkos uriaszony. Egy széles körben becsűlt fiatal uriaszony lett ma űngyilkossá a fűvűrosban. Dr. Abonyi Jűzsefnek, az ismert fogorvosnak felesége Zaiscek Celesztin űngyilkossági szándékkal átmetszette nvakát és mire orvosi segítségűt jűtt, elbűrezűt. A Kerepesi-ut 20. sz. a. van Abonyinak már évek óta a fogorvosny műterme és fényesen berendezűt lakása. Mikor néhány év elűt megnűsűt, odavitte fiatal feleségűt is, aki boldogan érte magatűt mindig férje oldalán. Az utűbbi idűben mégűt levertűsűg, buskomorságy mutatkozűt rajta és állandűn fűfájásrűl, idegbűjűrűl panaszkozűt, úgy hogy férje sokszor félűt attűl, hogy neje még kűrt tesz magában s ezért csak nagy ritkán egy két negyedűrűra távozűt hazulrűl. Ma délután is azzal ment el hazulrűl, hogy a kávéházba megy, de rögtűn visszatűrt. Alig tette be maga után az ajtűt, Abonyi becsűngtetűt a szolgatűt, és azt mondta neki:

— Hagyjának bűkében, akákeri jűn, nem vagyok itthon, aludni akarok!

Dr. Abonyi nem sokáig volt oda. Alig háromnegyed órűt idűzűt a kávéházban. Hét óra mult, a mikor haza érkezűt. A cselédűtűl mindjűrt azt kérűzte:

— Hol van a feleségem?

— A nagűsága azt mondta, hogy aludni akar és ne habűrgassuk.

Dr. Abonyinak mindjűrt gyanusnak tűnt fel a dolog, annál is inkább, mert az első szoba ajtajait zárva találta. Egy darabig zűrgetűt s a mikor nem kapott választ, lakatosűrt küldűt, aki kinyitotta az első szoba ajtajait. Ez a szoba őrűs volt, de a lakatosnak még akadt dolga, mert a töbűi szoba is be volt zárva.

Igy nyűtűtűt fel a lakatos vagy három szobát, amig az ebédűre értek. Ott azután kegyetlen látvány tárűt a férj elé. Ez a szoba volt az ebédűl, ahol még ma délután is egyűtt kűltűtűtűt el uzsonnájukat.

A fiatal — alig huszonnhat éves — asszony ott hevert a szűnyegen, őriási vűrtűcsűbűban. A nyakát vűt műtsűve s karjain is az őrűtűreket. Az első pillanatra látni lehetűt, hogy Abonyinű űngyilkos lett.

A kétségbeesűtűt férjnek az volt az első dolga, hogy a közel levű Rűkűs-kűrházba küldűt orvosokűrt. Amikor elkűldte a cselédűséget, még volt egy kis élet a szerencsétlen asszonyban, de mire az orvos megérkezűt, már kilehelte lelkűt.

A dologrűl azonnal értesűtűtűk a rendűrséget, ahonnan Tűth János fogalmazűtűt és dr. Nagy Kálmán rendűrorvos mentek ki az eset megvizsgálására: konstátűtűk az űngyilkosságot s intezűkedtek, hogy a holttestet a törűvenysűkűi orvostani intezűtűbe vigűkűt.

A szerencsétlen asszony űngyilkossága elűt levelet irt a férjének. A levélben meghatű hangon bucsuzik el tűle. A családű motívumok érintése után intezűkedik a vágonyórűl és azután elmondja, hogy nagyfoku idegbűja készűtette az űngyilkosságra.

A szomorú eset híre hamar szűtment a család barátai és ismerűsei kűzt és mindenfélű műly részvűtűt emlegetűk a szerencsétlen asszonyt, aki oly fiatalon dobtá el magatűt életűt.

— A párisi sakkverseny. Ma volt a tizenhatodik fordulű, amelyben Burn megvűerte Pillsburyt s ezzel elűtűte az amerikai mestert az első díjtűl. A végjűtűkben eleinte Burn nagy hátrányban volt, de gondos játűkával felűkerekedűt. Érdekes, hogy a bécsi versenyen is Burn miatt esett el az első díjtűl Pillsbury. Marko gyűzűtűt Showalter felett, Rosen elveszűtette a jűtűket Marshall ellen, Csigorin-Maroczy és Mieses-Schlechter játűzműi remisek lettek. Lasker megnyerte a partű Mortimer-rel szemben, Janovsky Sterling ellen, Mason Brody ellen, Didier szabad volt. A verseny mai állása ez: Lasker 12, Pillsbury 9½, Marko, Marshall (4) 9, Burn, Janovsky 8, Csigorin (1) 7½, Maroczy (2) 7, Mieses (1), Showalter (1) 6, Schlechter (2) 5½, Mason (1) 3½, Brody 3, Mortimer, Rosen (1) 2, Sterling 1, Didier 0.

— Mulatság a Mátűsűfűldűn. A Mátűsűfűldűn levű nyaralűk tulajdonosi holnap, szerdán, jűtékonycűlű, táncal egybekűtűtűt mulatságot rendeznek az ottani nagyvendégűl termekben. A rendezűség, élűn Kiss Árpád államrendűrségi tisztviselűvel mindent elkövet a mulatság sikere érdekében.

— Az antisemita szavargások. Berlűnbűl távirtozza tudűstűnűk, hogy Vilmos császár egyenes parancsára egy egész zászlűalj gyalogságy ment Konitzba, holott a tartományi fűnűk csak egy század katonaságot kért. A városban hirdeteműnyeken adják a szavargűk tudomására, hogy a zászlűalj mindaddig ott marad, míg a rend egészen nem áll helyre s hogy a császár parancsára a katonaságy elűtűtűtűt a lakosság terűre megy. Csak most tudűdűtűt ki, hogy vasárnap este, amikor a katonaságy szűtoszlata a vendűlűket, sokan megsebesűltek, de a bűntűtűtűtűt valű fűlelűműkben emlekedűk. Boroszlűbűl jelenti egy távirat, hogy Tűchel városban is antisemita garázdálkodnak. Nagy tömeg hep! hep! kiáltásokkal bejárja az utcákat és a zsidűk házainak ablakait beveri.

— **A kormányozható léghajó.** Már-már meg van, jön időközönként a híre, aztán mégis valami hijsa van. Ujabbban Hoernes, egy kitűnő szakértő ezen a téren, nyilatkozik arról, hogy csak egy kis türelem, s a kormányozható léghajó problémája meg lesz fejtve. Köszönhető pedig ez a nagy eredmény annak, hogy a kérdéssel összefüggő gépteknikai ágak rohamosan fejlődnek. Különben figyelemre méltó, hogy a motorok sulya egyre csekélyebb lesz. Még 1852-ben Gifford léghajójának motora lóerőnként háromszáz kilogrammot nyomott, 1852-ben Hoenlei léggömbjénél a sulya már száznegyvenhat kilogrammra csökkent, Renand motoránál 1883-ban belvenhétet esett, míg legújabbban Zeppelin gróf motorának csak huszonöt kilogramm esik egy lóerőre. Igen sokat vár Hoernes a léghajózás fejlődésére az automobil-ipartól, mivel itt is nagy sulyt helyeznek az anyag könnyűségére és az automobil-technikusok versenyeznek egymással a mennél könnyebb anyagok alkalmazásában. Hoernes kiszámította, hogy a mostani segédesszűkökkel egy legalább tízenként méternyi pillanatnyi gyorsasággal járó gömböt lehetne előállítani. Az ilyen léggömb azonban három, legfeljebb négy óráig tarthatná magát a levegőben. Közlekedési eszközül tehát nem lehetne használni. De más fontos célokra sikeresen lehetne alkalmazni. Zeppelin léggömbjéről, amelyet még ezen a nyáron bocsátanak fel, sok érdekes dolog várható. Művek kapitányi kiszámította, hogy Zeppelin léggömbje másodpercenként 8-12 méternyi utat fog megtenni és e sebességben tíz óra hosszat haladhat, sőt ezt az időt, ha egyéb teher helyett ezerhétszáz kilogramm benzint vesz fel fűtőszerrül, meg is négy-szerezheti.

— **Az agyonlőtt szakaszvezető temetése.** *Plekel* szakaszvezető, a kispesti határban lévő katonai lövöldében történt szerencsétlenség áldozatát tegnap temették nagy részvét mellett a XVI-os számú katonai kórház halottas házából. A temetésen az ezred egész tisztikara megjelent, élén *Milch* ezredessel. Az altisztek és a legénység több pompás koszorút helyezett a szerencsétlen bajtárs koporsójára. Megindító volt az elhunyt özvegyének és két apró gyermekének fájdalma. A boncolás során megállapították, hogy a gyilkos golyó *Plekel* szívére járt keresztül. Hogy milyen életóra ember volt, bizonyítja az a körülmény, hogy a lövés után felállt, levette a zubonyát és így szólt bajtársaihoz:

— Isten áldjon meg benneteket fiúk! Ne feledjétek el a ti szakaszvezetőtöket!

Azután összeesett és pár pillanat alatt meghalt. *Kosztolnyik* őrmester, aki a szerencsétlen embert véletlenül agyonlőtte, szabadlábban van és a vizsgálat folyik ellene.

— **Eloszpott betörő.** Tegnap éjszaka betörők jártak *Burger* Arminének az Akadémia-utca 9. számú házában lévő trafikjában és vagy kétezer korona értékű belyegést és váltót elloptak. Az egyik tolvaj véletlenül kérezerült ma. Egyik Keresepi-uti trafikba ugyanis, amely véletlenül *Burgerné* leányáé, beállított ugyanis egy jól állított fiatalember és egész osomó váltót kínált megvételre. A trafikosné rendőrt hívatott, aki a gyanús fiatalembert a főkapitányságra kísérte. It megvallotta, hogy *Burgerné* boltjában ő követte el a betörést.

— **A világ végének a kulosa.** Ma délelőtt egy török birkás, zilált arcu ember jelent meg a főkapitányság épületében, s erélyesen követelte az őrszemtől, hogy a főkapitányhoz vezesse. Az illető kezében láncra fűzött kulcsot tartogatott, amelyről azt állította, hogy az a világ vége ajtajának a kulosa, s most rendőri segítséget kér, hogy azt kinyithassa. Az őrtálló rendőr természetesen tisztában volt azzal, hogy az illető elmebajorodott, s bevezette az őrszobába, ahol a rendőrorvos konstataálta rajta az elmebajt. A szerencsétlen fiúnek-fának állásokat ajánlkozott; kinevezte egyik-másik rendőrt államtitkárnak, miniszternek, gépjárárgazgatónak. A szegény ember azután elmondotta, hogy ő *Pál* Sándor óras és gépész, s ő lesz a világ végének a királya. Nagy nehezen ült be abba a kocsiba, amelyen a tébolydoba szállították.

— **Az osztályorsjáték húszása.** Az osztályorsjáték mai húszásán tízezer koronát nyert 59390, tízezer koronát 9330, háromezer koronát 11557, 41768, kétezer koronát 4271, ezer koronát 19627 3900 29940, ötszáz koronát 41246 30352 91742 3683 23571 49019 89708 2297 23441 98760, háromszáz koronát 72884 85549 64949 19145 43572 83539 35291 72562 58715 47339 37595 66089 58348 53425 39413 10427 43078 35936 49392 6966. Az osztályorsjáték mai húszásán tízezer koronát nyert az 59390. számú sorsjegy, amelyet *Wolf* Hugó bankházában (VII. Erzsébet-körút 24. szám) adták el.

— **Katonazene a Telefon Hírmondóban.** Ma este 8 óratól 11 óráig Telefon Hírmondó előfizetőinek szórakoztatására katonai és cigányzene átvitelt követik. Közben 1/210-10-ig a rendes esti olvasást tartja meg a Hírmondó, melyen a legújabb híreket és táviratokat olvastatja fel.

(x) **A női szépség előéréséhez és fenntartásához** felülmulhatatlan jó szer a Földes K. gyógyszerész által készített Margit crème, mely teljesen ártalmatlan. Törvényesen védve. Kapható minden gyógyszer-tárban.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarelli stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképeszeti háttértek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

Kémekről és rendőrügynökökről.

— *Diplomáciai titkok.* —

Budapest, június 12.

A Dreyfus-ügy főújítása alkalmából megint nyilvánosságra jutott néhány rendőrügynök és kém szereplése. Egy porosz tiszt neve mellett sokat emlegettek egy *Mathilde* nevű hölgyet. A francia vezérkar — állítólag — *Mathilde* révén megszerelte Németország egy fontos várának tervrajzát és felszerelését. Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen néhány esetről megemlíteni, melyek fényt vetnek a politikai ügynökök, illetve kémek működésére.

Minden állam kormányának tudvalevőleg nagyobb összeg áll rendelkezésére, amelyről nem tartozik senkinek elszámolni. Ezt az alapot Bismark egyszer „*Reptilien-fond*”-nak nevezte. Ebből a pénzből minden nagyhatalom fenntart egy ügynöki kart, mely apparátusnak a hivatása a külföldi eseményekről beszámolni. A kémek osztálya két részre oszlik. Vannak, akik „politikában” dolgoznak és a „diplomácia”-nak vannak alárendelve és vannak olyanok, kik „katonai ügyekben” dolgoznak és a hadügyi kormányban, illetve a vezérkarnak vannak alárendelve. Az utóbbiak természetesen a fontosabbak.

A nagyhatalmak ezt az intézményt I. Napoleon kora óta állandósították, akinek a kémkedési szervezete oly tökéletes volt, hogy a csata előtt nemcsak az ellenség számbeli erejét, felszerelését és ágyúinak számát ismerte, hanem ismerte az ellenség hadvezérek és összes önálló parancsnokainak jó és rossz tulajdonságait is.

A poroszok hadvezére, *Moltke*, ugy az 1866-ban ellenük, mint 1870—1871-ben Franciaország ellen indított hadjáratnak titkos mozgósítási terveit a kémek kitűnő működése alapján dolgozta ki.

A hatvanas évek végén a francia vezérkar észrevette, hogy az összes munkáiról Berlin pontosan tájékozva van. Minden új és titkos csapatelhelyezésről, minden fontosabb intézkedésről a német vezérkar oly gyorsan értesül, hogy az ellenintézkedést a franciák előkészületével majdnem egyszerre hajtották végre. A legszigorúbb óvintézkedések sem vezettek eredményre. Sok időn át hiába figyeltették meg az összes vezérkari tiszteket. Végre egy órnagyra esett a gyanu. A mozgósítási tervnek egy részét adták neki át-dolgozásra, mely szerint Elzász határán négy új tüzer-úttag lett volna felállítandó. A munka még nem volt kész és a poroszok már a határ ugyanazon helyére helyezték egy megfelelő tüzerórsapatot. De most jött a bökkenő. A gyanuba vett tiszt volt a vezérkar legzadagabb és legképzettebb tagja, ki mintaszerű családi életet élt és teljesen mellőzte az idegenekkel való érintkezést. A párisi titkos rendőrség két legügyesebb tagja hosszú kutatás után végre nyomára jött, hogy a tiszt felesége, ha az operába hajtat, egyik szolgának mindig egy levelet csusztat a markába. A nyomat követve rájöttek, hogy a tiszt a dolgotól nem tud semmit. A mint azonban a dolog kitűdött, a nő elűnt — a tiszt pedig föbélte magát.

Hasonló eset történt Nizzában. Az ottani társaságban feltűnt egy fiatal hölgy ritka szépsége és pazar életmódja folytán. Házában nem volt idegen az angol trónörökös és elutazása után napos vendég volt nála egy keleti fejedelem is. Lakásának mesés berendezéséről a legcsodálatosabb hírek keringtek a társaságban. A gyorsnútlan napon hozott neki a vidékről egy kocsira való ibolyát és hálószobájába állítottag egy szökőkutat rejtet, melynek vize folyton ibolyával tett medencébe loosolt. Ebben az időben egész udvartartásával egy orosz nagyherceg érkezett Nizzába, akinek szépsége lázba hozta e világfűdő hölgyeit. Néhány nap múlva már mindennapos volt a nagyherceg a szép hölgy-nél. Három heti ott tartózkodás után a következő eset történt. A herceg ott eszegett a szép hölgy-nél, ki egy kevetlen pihent. Egyszerre heves főfájásról panaszkodott és arcát a párnához szoritotta. Néhány rövid perc alatt elaludt. A herceg éppen felkelt, hogy távozzék, midőn a nehéz függöny mögül előlép az urnó szolgálja és így szól a meglepett herceggel:

— Fenséges uram, én a pétervári titkos rendőrség tisztviselője vagyok, nevem *Milutin* *Nikolajevics*. E nő kémszolgálatot végez és fenségeddel folytatott beszélgetését jelentésem alakjában naponta hazájába küldi.

A titkos rendőr odalépett az elaltatott hölgyhöz és kebléből elővett egy lezárt levelet, melyben a herceg az egész tegnapi beszélgetését elolvasta.

Az ilyen és ehhez hasonló esetek igen gyakoriak, de természetesen csak a világvárosok vagy

fürdők palotái között, hol százával élnek oly kalandorok, kik régi összeköttetéseik révén alkalmas esz-köznek bizonyulnak. Bukott katonatisztek, tönkrement nemesek és különösen ezek nejei — ha kiváló szellemi képességük van — igen használható kémek. Fontos ügyek érdekében néha óriási mennyiségű arany gurul kezeik között és sok kemény szív állagylt már csengésükre. A legnagyobb államtitkokat rendszeren a hálósobák rózsaszínű homályában árulják el. Az orosz nihilisták igen sokat tudnak egy szók, aranyhajú hölgyről, kinek estélyei után rendszeren elhurcoltak néhány embert Szibériába a központi titkos vezéróság tagjai közül. A szép hölgyet egyszer meggyilkolva találták szobájában. A holtost ajkán egy papírszelet volt, rajta az elárult nihilisták nevei.

A nyolcvanas évek körül volt a francia vezérkar szolgálatában egy fiatal hölgy, akinek valósággal tűnemenyes képzettsége volt. Tökéletes folyékony-sággal beszélt franciául, angolul, németül, törökül, görögül és oroszul. Multját sőtét titok fedte. Ismerte az összes nagyhatalmak csapatszervezetét, fegyvernemeit és minden államban voltak befolyásos összeköttetései. Ez a hölgy igen jó szolgálatot tett a franciáknak, de mesés összegeket csikart ki az akkori francia vezérkartól. Egyszer megszerelte Oroszország titkos mozgósítási tervét a francia vezérkar részére. Óriási összeget kapott és rövid idő múlva kitűdött, hogy az iratok — hamisítványok. Időközben azonban eltűnt a hölgy; férjhez ment Moszkvában egy magas állású hivatalnokhoz. Csak később, mikor a francia vezérkarnál igen fontos iratok hiányoztak, jöttek reá, hogy a hölgy nem francia, hanem orosz kém.

Nagy Sándor.

Üdülés a fővárosban.

Budapest, 1900. június.

A fővárosi ember legszomorúbb témája válik ismét aktuálissá. Hová szökjünk a meleg elől, a nagy város bérpalotáinak gyilkos gőzétől? A környék egészséges és nem kevésbé drága helységei csalnak-csalogatnak, de hiába, a pesti embert ide köti az aszfalton a foglalkozása, a kenyerre. Körülöznünk Budapestben, hova-merre és fölkapaszkodunk a villamos kocsira, megyünk ki a ligetbe. Ott aztán látjuk, hogy nemrög kiállítási épületek állottak a sík térségeken, arnyas, gondozott üdülőhelyre azonban alig akadunk. Bemegyünk Ós-Budavára.

Ós-Budavára megyünk és még se tessék valami rosszra gondolni. Pajkos kupléversek ugyan meglehetősen kaecér hírt küldtök ennek a mi kis nyaralóhelyünknek, de ebben vajmi kevés az igazság. Estéről-estére előkelő családok keresik fel Ós-Budavárát és előkelő élvezeteket találnak ebben a píttoreszk városkában. A levegője kellemes, egészséges, a mulatságai a polgárember izléséhez, az etikett-hez vannak szabva. Az egyedüli hely, amely a fővárosi ember üdüléséről gondoskodik. Valamikor — három-négy esztendeje, — a feleség, mikor fűrdőre utazott, bucsuszavában rimánkodott: — „Édes uram, csak ne menj sokat Ós-Budára!” Ma már a feleség is mást mond: — „Menj, menj Ós-Budavára! Nem féltetek, ha ott vagy!” A pesti ember meggyőződött már arról, hogy Ós-Budavára szolid és olcsó élvezeteivel megszeresheti neki azt a pihenést, amely a munkában kifáradt ember föltétlen szükséglete.

A fővárosnak határozottan nyeresége minden tekintetben Ós-Budavára. A budapesti ember szórakozást, pihenést talál Ós-Budavárán és ez az elsőrendű szórakozása alig kerül valamibe. A belépődíj, a bérletjegyek ára feltűnően csekély, az Ós-Budavári vendéglők és kávéházak árai pedig fővárosi árai. De nem csupán ebből a szempontból nyeresége Budapestnek Ós-Budavára. Az idegennek is egyik legkellemesebb szórakozóhelye Ós-Budavára. Megbecsülhetetlen ez a mi szegényes viszonyaink közepette. Hova igyünk a főváros idegenből jött látogatóját? Az idegen este szórakozni akar. Nem korhelykedésről van szó, hanem európai értelemben vett szórakozásról, melyben nem éppen a gasztronómikus élvezetek viszik a főszerepet. Hová vezető-heti nyáron Budapestben a legszokatottabb eszi-cserone az idegent, hogy estéjét élvezetessé tegye? A távoli budai hegyekbe vagy műkertészettel rögtönzött udvari étkező helyiségekbe? A Margitsziget a maga sajátos bájjal tényleg alkalmasnak látszik, hogy élénk benyomásokat ébresszen az idegen látogatóban. De ott a természet bájját inkább a nappali tartózkodás teszi vonzóvá. Az ugynevezett zöldvendéglők a vacsoránál s némi kétértékű zenei élvezetnél egyebet nyújtani nem képesek. A színházak nyáron zárva vannak, a csicserone tehát csakis Ós-Budavára kalauzolja az idegent. Itt nemzet

keretben egy darab Európát talál, élénkséget, mozgalmat, izlést és eleganciát. Azenfelül komfortot és művészetet. Látja szórakozni Budapestet, megtudja, hogy ennek a közönségnek a szórakozásokkal szemben európai igényei vannak. Azenfelül láthat nemzetközi művészcsoportokat, s gyönyörködhetik a magyar zene ritmusában.

Ez az érdekes hely a maga eleven tarkaságával és hatalmas arányaival belopja magát az idegen emlékébe. Lehetetlen, hogy meg ne említsék otthon, s ne hívja fel turistáknak figyelmét Ős-Budavárára, ha Budapestről szó esik. Az orosz újságírók, kik néhány hetet töltöttek Budapesten, szorgalmas látogatói voltak Ős-Budavárának. Mikor három évre rá a Zichy-expedíció tagjaival találkoztak Oroszországban, egyre Ős-Budavárát emlegették. Mindezt meg kell becsülni annak, ki az idegenforgalom jelentőségét ismeri. Örömmel konstatálhatjuk, hogy illetékes körökben ez a szempont már döntő szerepet kezd játszani Ős-Budavára értékének mérlegelésénél. Ős-Budavára máris erős agitációs eszköz az azoknak kezében, kik hivatva lesznek Budapesten az idegenforgalmat megteremteni, s ez a tudat hatványozott mértékben emeli a vezetőség becsüségét arra, hogy szezonról-szezonra emelni igyekezzenek az egyetlen nagy budapesti nyári szórakozó hely nivóját. Hogy mennyire ósztint ez a törekvés, azt fényesen fogja igazolni az idei szezon, mely elevenesség, változatosság, söt elsőrangú meglepetések tekintetében a legkiválóbb szezonnak ígérkezik.

Ős-Budavára megérdemli, hogy a főváros pártfogolja. *Vienez Paris-t* a francia köztársaság elnöke az egész kormány élén személyesen nyitotta meg. És *Vienez Paris* sommivel sem különb Ős-Budaváránál.

FŐVÁROS.

(*) Az őrlési forgalom. A székesfőváros tanácstermében ma délután fél 5 órakor *Halmos* János polgármester elnökléte alatt szakértekezlet volt az őrlési forgalom ügyében. Előnk az ülést megnyitván ismerteti az ügy előzményeit. Az őrlési forgalom megszüntetését kimondó kormányrendeletre nézve a székesfőváros részéről *Fenyvessy* Adolf fővárosi bizottsági tagnak május 1-én a törvényhatóság közgyűlése előtt előterjesztett indítványára indult meg az akció. Ez az indítvány a tanácsnak adott ki, amely a közgyűlésnek ez ügyben teendő előterjesztése előtt szakértőket óhajt a kérdésre nézve meghallgatni. Köszönetet mond a polgármester a meghívott szakértőknek megjelenésükért és kéri őket véleményük őszinte és nyílt előterjesztésére. Erre nagyobb szabású vita indult meg.

Az első szóнок *Császár* Jenő volt, aki azt hangoztatta, hogy az őrlési forgalom megszüntetése a malomkivitelét is megszüntetné. A főváros a közvetlen eszökkenése következtében szenved nagy károkat. Hasonló értelemben szolt *Newmana* Miksa, aki a tőzsdetanács álláspontját jelezte és *Klein* Gyula, aki ugyanazt az álláspontot részleteiben világította meg. Az ipar érdeke, ugymond, általában megkívánja az őrlési forgalom visszaállítását, mert ha ez be nem következik, mindenké meg fogja gondolni, hogy Magyarországon ipari vállalatban érdemes-e nagyobb beruházást tenni. Részletesen kifejti, hogy a forgalom szempontjából is minő őrlési hátránnyal jár a tilalom lenntartása, amely a forgalmat a dunai irányból egészen eltereli és a magánhajózásra is benitítlog hat. A budapesti gabonapiacot a malomok szükség szerűtűl üzemredukciója tönkre teszi s ez az egész kereskedelemre károsan hat vissza. Táblázatos kimutatáson mutatja be azokat az őrlési eredményeket, amelyeket Magyarország lisztkereskedelme elért az őrlési forgalom révén, amelynek segítségével számos éven keresztül képes volt a legmagasabb árakat elérni. A mezőgazdasági érdekelttség és a malomipar közötti harcot mindkét oldalon előfordult hibák idézték elő. A harc megszüntetésére a főváros indított akcióit, amiért szóló a fővárosi tanácsnak köszönetét fejezi ki.

Zselenszky Róbert ismert agrárius álláspontját fejtegeti és azt ajánlja, hogy térjen a főváros napirendre *Fenyvessy* Adolf javaslatára fölött. *Rubinek* Gyula is Zselenszky érveivel ellenzi az őrlési forgalom visszaállítását, míg *Eacher* Emil és *Schwarz* malomigazgatók, valamint *Weisz* Károly, a folyambajozási társulat igazgatója üdvözik a városházán megindult akcióit.

Több személyes érdekű felszólalás után *Halmos* János polgármester bezárja az értekezlet mai ülését. A legközelebbi ülés idejéről a szaktanácsosokmány tagjait írásban fogja értesíteni. Az értekezletet valószínűleg a jövő hét valamelyik napján folytatják. Ez alkalommal a tanácskozás tárgyát azok a kérdések is fogják képezni, amelyeket a polgármester az őrlési forgalom ügyében a szaktanácsosokmány tagjainak meg fog küldeni.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** A kapitány-kisasszony. Valamikor a Népszínháznak szerzett teli házakat Genée szép muzikája, amelyet az idén a politikai szatcsónál és a márványemnyasszonynál fognak majd a budai aréna látogatói dudorászni. A hamvaiból föltámasztott népszerűség ma este indult ki a *Fővárosi Nyári Színház* színpadáról, ahol gyönyörű előadásban került színre *A kapitány-kisasszony*. Az egyik főszerepet, Fanchettet *Szende* Anna játszotta kedves temperamentummal; a tengerész-ruhában jól festett és bájos éneke is nagyon tetszett a közönségnek, amely lelkesen megtapsolta a kedvelt szobretet. *Sugár* Aranka szép sikerrel játszotta a királynőt. A jó előadás erősségei voltak még *Pajor* Emilia, *Krémer*, *Mihályi*, *Stoll* és *Vince* karmester. Az élő sakkjáték, amelynek nagy volt a hatása, a rendező ügyességét és izlést dícséri.

** A kolozsvári Nemzeti Színház új igazgatója. A kolozsvári Nemzeti Színházról, mint nekünk táviratozzák, hirtelen igazgatóváltozás történt. A *Bölonyi* intendáns és *Follinusz* Aurél, a színház igazgatója közt már régebb idő óta tartó ellentétek annyira kiélekedtek, hogy *Follinusz* ma hirtelen megvált állásától. Az igazgatói állást *Bölonyi* intendáns már be is töltötte *Szakács* Andorral, a kolozsvári társulat ismert drámai színészevel.

** A Vígsház premiéreje. A *Három pár cipő* című négyfelvonásos énekes bohózatnak a bemutatója, mint már említettük, szombaton lesz a *Vígsház*-ban, *Fedák* Sáraival és *Szelepcsényi* Linkával a két női énekes szerepben. A bohózat, amelynek kedves, behizelgő zenéjét *Müllöcker* írta, a következő szereposztásban kerül színre:

Stangelmayer — Gál, Klára — Kalmár P., Nachtfalter iparlovag — Balassa, Éder Laura énekesnő — Szelepcsényi L., báró Wappenknopf Wilibald — Bihari, Mask-sprudel színigazgató — Nánási, Kudelmudal énekesnő — Nikó L., Koplavecz polgármester — Szathmáry, Gunda a felesége — R. Rostagni I., Flitterglanz Irma táncosnő — Berzsei I., Meyer színházi mindenes — Vendrei, Flink Lőrinc cipész — Gyöngyi, Léni felesége — Fedák S., Küni-gelné — Makróczy, Fric — Szerémy, Renő — Munkási M., Lizett — Varsányi I.

** A L'Aiglon magyarul. A Nemzeti Színház feladatát szorgalmasan teljesítik a — vidéki színházak igazgatói. *Cyrano de Bergerac*-ot előadta *Makó* Lajos s most azt írják nekünk *Nagymáradról*, hogy *Rostand* második verses darabját, az *Ijju sast* (L'Aiglon) *Somogyi* Károly, a nagyváradi új színház igazgatója szerezte mag előadásra. A darabot *Sas* Ede hírlapíró fordítja s az őszön fog színre kerülni, — de nem a Nemzeti Színházban.

** Népszínház. Holnap, szerdán a *Görög rab-szolga* kerül színre a Népszínházban. A mult évi szezon e nagyszerű angol operátja a legutóbbi vendégszerepléstől eltökintve, ez év februárjában került utólszor színre. A három női főszerepet *Hegy* Aranka, *Küry* Klára és *Bojár* Teruska játszzák. Csütörtökön a *Nebántsvirág* kerül sorra amaz elsőrangú darabok közül, melyeket a színház nyári szünete előtt előadnak. Ez a darab szintén februárban került utólszor színre. A címszerepet *Küry* Klára játszssa.

** Uránia Színház. Salamon Ödön a *Páris 1900*-ban című látványos darabjának az előadása pár napra elhalasztódott. Cumberland kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken tart előadást. Jegyek előre válthatók az Uránia pénztárában.

** A szubrett sirköve. *Nyiregyhádról* írják nekünk: Kegyeletes ünnepet ült tegnap *Nyiregyháza* város közönsége. E napokban leplezték le a vasuti temetőben *R. Serjőzy* Zseni, a mult évben öngyilkossá lett ifjú operette-szubrett sirkövet, amelyet *Komjáthyné* igazgatóné kezdeményezésére pályatársai, *Debrecen* és *Nyiregyháza* közönsége támogatása mellett emeltek az elhunytak. A dalos-egyesület megható gyászéneke után *Szacsavay* mondott költői szárnyalású beszédet és tette le a társulat babérkoszoruját a felirattal: „A felejtetetlen Zeenkönyv — pályatársai.” A remek kiállítású fekete márványoszlopra ez a felirat van véve:

Jártassott ... ha kedve törzést, szive fáj,
Jártassott ... és jászótársul hívta a halált.

** Színházi előadás az elnököl. A francia kamara elnöke, *Deschanel* Pál e hónap huszonharmadikán estét ad, amelynek legnagyobb érdekessége az a színházi előadás lesz, amelyet ebből az ületből a Bourbon-palota kertjében felállított színpadon rendeznek. A színekertűlő darabot *Deschanel* tiszteletére, aki szintén a „halhatatlanok” közé tartozik, a francia Akadémia legnevesebb színpadi szerzői együtt írták. A darab szerzői közt van: *Sully-Prudhomme*, *Coppée*, *Heredia*, *Sardon*, *Saint-Saëns*, *Massenet* és még sok más híres akadémikus. A színpad díszleteit tizenkét akadémiai festő festi s a darabot az *Opera-Comique* tagjai fogják előadni.

** Hírek a Fővárosi Nyári Színházról. A budai *Fővárosi Nyári Színház* kasszadarabja *Cyrano de Bergerac* szerdán tizenharmadszor kerül színre, *Roxán* szerepét ezuttal *T. Hadrik* Anna fogja játszani. — A csütörtök délután színrekerülő *Gyurkovics lányokban* *Mici* szerepét *Fóthi* Frida játszssa mint vendég. — Az *Elnök-kisasszony* című új operettből a zongorapróbák megkezdődtek. — *Lukácsi* Sándor új népszínművéből, a *Csárda virágából* a szerepek kiosztaltak. A népszínműből a zenét *Dankó* Pista írta. — A drámai személyzet most napról-napra szorgalmasan tart próbákat a vasárnap színrekerülő *Dózsa György*-ből, *Jókai* hatásos drámájából.

** Németh József Kassán. *Németh* József, a Népszínház közkedvölt komikus, a színház nyári szünetének megkezdése után *Kassára* megy, ahol egész július hónap folyamán játszani fog. A művész legjobb szerepeiben fog fellépni.

** A Városligeti Színházban holnap szerdán *Feld* Zsigmond igazgató fellépésével A *kirchfeldi nap* kerül színre. Csütörtökön, urnapján két előadás lesz.

** Román szerző magyar premiére. Megirtuk, hogy *Solymosi* Elek színészkölőjának ez idei vizsgálati előadásán, amely vasárnap délután lesz a Népszínház-ban, *Rosetti* D. Radu román szerzőnek *A lecke* című színműve kerül előadásra, amely az első román darab lesz magyar színpadon. A szerző, aki *Rosetti* volt romániai miniszternek az unokaöccse, darabja bemutatója ötletéből, mint értesülünk, több bukaresti hírlapíróval Budapestre jön és jelen lesz darabja bemutatóján.

** Magyar Színház. Közbejött körülmények folytán a Magyar Színház igazgatósága a heti műsorát olyképpen változtatja meg, hogy szombaton *A Gyurkovics-lyányokat* adják, vasárnap pedig az előre kitűzött *Szelemel ovodája* helyett *El Párisba*! zárja be a színt. *L. Komáromi* Marika asszonynak ebben a szezonban való utolsó fellépése pénteken lesz, amikor *Ledofsky* Gizellával együtt a *A gésákban* vesz bucsút a közönségtől a nyári szünet előtt.

** A német császár és a Mikadó. A *Mikadónak* a berlini udvari operában való ismeretes előadása után a német császár, gróf *Hochberg* intendáns útján, elismerésért fejezte ki az összes szereplőknek kitűnő játékukért.

** Bécsi operett-társulat Oroszországban. A *Zeller* igazgatása alatt álló bécsi *Carl-Theater* volt operett-társulata most nagy sikerrel vendégszerepel a nagyobb orosz városokban. A társulat a napokban fejezte be előadásait *Odessában* és innét *Jaltába*, *Charkovba*, *Tulába* és végre *Moszkvába* megy. A társulatnak *Sztóján* kisasszony a primadonnája.

MŰVÉSZET.

□ Magyar művész sikere a külföldön. *Párisi* levelezőnk írja: *Rippl-Rónai* József több művel szerepel a világkiállítás képzőművészeti osztályában. Különösen két képe érdeklő a szakértőket: egy öreg urhőgy arcképe és a kuglók. A kormány lépéseket tett ezek megszerzésére. *Rippl-Rónai* egy másik művének reprodukció-jogát most szerezte meg az *Insel* című nagyon exkluzív német folyóirat, amely tisztán irodalmi és művészeti ingyenes számára szerkesztődik. Ez a kép, *Miss Evens* arcképe, ki volt állítva a Műcsarnok tárlatán is.

□ A szépművészeti muzeum gyarapodása. A közoktatásügyi minisztérium az új szépművészeti muzeum számára megszerzi a világ leghíresebb műremekeinek a másolatait. A miniszter megbízásából legutóbb *Burger* Lajos festőművész volt hosszabb ideig Firenzében s az ottani Uffizi-keptárban lemásolta *Giorgione* egyik híres képét, a „Máltai lovag”-ot. A kép ma jött meg Budapestre, egyelőre a festőmesterekolában helyezték el.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Az Adóügyi Szeklap e heti száma rendkívül érdekes tartalommal jelent meg. A tartalmas vezető cikkét: *A tözde megadóztatása* címen dr. *Hegedűs* Loránt országgyűlési képviselő írta. A többi cikkei címei: Pénzügyteltek és az adóhivatal. A szeszipar és a szeszkereskedés helyzete, Az Ausztriából behozott sör megadóztatása, Az új mintájú sör-zárjegyek, A Tanácsadó és érdekes hír- és szerkesztő-üzenet-rovat szintén nagyon érdeklő a szakközönséget.

○ Magyar Köztisztviselő. E cím alatt újév óta a közigazgatás minden ágát felölelő szakközlöny jelenik meg. A jól szerkesztett lap hivatalos közlöny a Magyar Állami Tisztviselők Országos Szövetségének, szerkesztője: dr. *Molnár* Gyula.

○ A bélyeg- és illeték-törvények. *László* Pál, a magyar királyi központi díj és illeték-kiszabási hivatal főnökeinek becses könyve: *A bélyeg és illeték iránti törvények és szabályok magyarazata* bővített és átdolgozott kiadásban jelent meg. A kitűnő munka megrendelhető a szerzőnél fűzve 7 korona 50 fillér, s díszes vászonkötésben 8 korona 50 fillérért. Ez a jelentékenyen bővített és átdolgozott kiadás a törvényhozás minden irányú változásait követő és azokhoz alkalmazkodó illeték-törvényeket és szabályokat

nemcsak mai érvényükben tünteti fel, hanem szokot a gyakorlati élet követelményeinek megfelelő magyarázatot és példát által mindenkire nézve érthetőkké teszi.

○ **Állattenyésztés rövid foglalata.** *Milhofer* Sándor kiváló gazdasági író tollából ily című munka jelent meg, amelyet az állattenyésztő gazdaság sikeres használatának. A munkát *Vitéz A.* kassai könyvkereskedő adta ki. Ára 1 korona 40 fillér.

○ **Huszádik század.** A *Huszádik Század* című társadalom-tudományi szemle első kötetének utolsó füzetét a napokban jelent meg. A folyóirat mindvégig megtartotta komoly, tudományos jellegét s magasabb szempontból igyekszik a közélet összes jelenségeiről foglalat nyújtani. E törekvésében az ország néhány elsőrangú tudományos szakembere támogatja. Az új füzet rendkívül figyelemreméltó dolgozatot hoz *Matkovits* Sándor tollából „Vámpolitikánk irányása” címmel, amelynek tudós szerzője nagy apparatúrával és kiváló elmével itéli el a kereskedelmi szerződés előkészítésével kapcsolatban felmerült túlzott követeléseket. Dr. *Somló* Bódog egyetemi magántanár Spencer Herbert életét és filozófiai rendszerét ismerteti a nagy angol tudós nyelvenadik születésnapja alkalmából, dr. *Farkasházy* Zeigmond az esküdtzéki intézményt veszi védelmébe erős logikával, *Sándor* Menyhért pedig az új munkásbiztosítási intézményt ismerteti. Ezenkívül a füzetben a feminizmusról és a modern Franciaországról írt tanulmányok folytatását is találjuk. A folyóirat előfizetési ára félévre 8 korona, egyes füzetek 1 korona 50 fillérré kaphatók.

○ **A növénytermelés, rét és legelő kezelés rövid foglalata** címmel *Milhofer* Sándor tollából a napokban jelent meg *Vitéz A.* gazdasági szakíró-kereskedés kiadványai között egy 85 lapra terjedő füzet. — Ára 1 korona 60 fillér.

○ **A Magyar Művészet** júniusi száma jó részét Munkácsy Mihály emlékének szenteli. Bemutatja az elhunyt művész minden nagyobb alkotását; aktuális reprodukcióit igen szépek.

○ **Az ezüst illem.** Ez a címe Deschamps Ferenc regényének, amely jó magyar fordításban most jelent meg a Légrády-testvérek kiadásában. A könyv ára 1 ftt 80 kr.

SPORT.

○ **Vívóakadémia Szolnokon.** A szolnoki vívóklub tegnap Szolnokon fényesen sikerült vívóestélyt rendezett, amelyre több jeles fővárosi vívót is meghívott. A versenybírók tagjai voltak *Lippich* Gusztáv főispán elnöklése mellett *Székely* Ottó és k. kir. százados, dr. *Kerekes* Géza, Szolnok város ügyésze, *Tóth* Mór, dr. *Kéle* József, dr. *Alexander* Lórá. Az érdekes viadalok hosszú sorában *Arlov* Gusztáv lovag vívómester és a versenyekről előnyösen ismert jeles vívóink gárdájából *Gáspár* Arthur, dr. *Haberfeld* Marcell, dr. *Nagy* Béla, *Hollósy* Jenő, *Szöts* Aladár, *Pólitzer* Jenő, *Bartoss* Károly, a szolnoki vívók közül dr. *Beke* Lajos, *Bartha* János és *Szabó* Balázs vívókat ki leginkább a közönség tetszését. *Arlov* lovag vívómestert, az amatőrök közül pedig *Gáspár* Arturt és dr. *Haberfeld* Marcellt a versenybírók egy-egy báberkoszorúval tüntette ki.

○ **Nemzetközi atletikai és kerékpárverseny.** Csütörtökön, a hó 14-én tartja meg tavaszi atletikai és kerékpár-viadalt a Magyar Uszói Egyesület. A versenyre nemcsak az összes fővárosi sportegyleteink neveztek be tagjaikat, hanem a bécsi és prágai egyletek szép számmal küldtek nevezést. Külföldről több kiváló kerékpáros és athléta jelentkezett, kiknek indulása biztos. A legérdekesebb küzdelem a 100 yardos vandordíjért és Magyarország gátfutás-bajnokságáért lesz.

○ **Alag.** A két hosszú különvonalat, amely hangos, jókedvű embereket szállított ki Alagra, több lovat érdemelt, mint a mennyi ma a díjakért pályázott. A lovak modern bajs, a kőhögés már Alagra is beférkőzött s éppen a legnagyobb istálló, a *Geist* Gáspáré, amely máskor ki tud tölteni egymaga egy egész meetinget, úgy elnyomorította, hogy e miatt huszonöt lovat jelent meg együltve a hat verseny startjánál. Sok fogadónak a pénze megmaradt ezen a réven; maga a totalizátor csaknem csőd alá jutott s az a szerencsétlen bookmaker, aki mindenképpen meg akarja Alagon is hűneit a könyvfogadást, nem tudott elég rövid oddsokat adni — pedig megtett minden lehetőséget, — hogy a végén ne ő törjön le. Nevezetes momentum csak annyi volt, hogy az alagi *Féchy* Andor, gróf *Orsich* nem kevesebb, mint három versenyt nyert és hogy *Zsuzsi*, egy szemre jó képű sárga kanca, mely tegnapelőtt *Pfeiffer* ur alatt harmadik lett egy versenyben, ma Rosack alatt sem tudta előbbre vinni, pedig a papír szerint számítók a jeles fiatal urlovason keresztül számítva bizonyosra vették a Zeusi győzelmét. A mai verseny nap eredményei máskülönbösen íté következnek:

I. **Eladók Handicapje.** Díj: 1000 korona. Távoleség: 1600 méter. Mr. Lincoln *Banditja* (Gömör) első, gróf *Schönborn* Baranyaia (báró *Elitz*) második, *Borbély* György *Finomja* (Mr. Brooke) harmadik. Azután *Trilla*, *Hawking*, *Belladonna*. Itélet: Egy hosszal könnyen nyerve, négy hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 30. Helyrefogadások: I. 50 : 90. II. 50 : 95.

II. **Eladók akadályversenye.** Díj 1500 korona. Távoleség 4000 méter. Gróf *Orsich* P. *Trubadourja* (Sheybal) első, *Gömör* V. *Gyurjadja* (Horák) második, *Liptai* B. *Délez* II.-je (Ondéka) harmadik, az-

után: *Ravasz* II., *Blue Bull*. Itélet: 2 hosszal könnyen nyerve, 4 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 14.

III. **Palotai akadályverseny.** Díj 1500 korona. Távoleség 3200 méter. Ó fens. *Braganza* hr. *Tudorja* (Horthy) első, gróf *Orsich* P. *Theklaja* (Tulajdonos) második, gróf *Schönborn* *Erelje* (Br. *Elitz*) utolsó. Itélet: 5 hosszal feltartva nyerve, rossz harmadik. Totalizátor: 10 : 28.

IV. **Marquiss-gátverseny.** Díj 1800 korona. Távoleség 2800 méter. Gróf *Orsich* P. *Trileja* (Sheybal) első, gróf *Pejaosevich* *Féeje* (Csompora) második, *Flesch* A. *Zsuzsija* (Rosack) harmadik. Itélet: Küzdelem után fejhosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 27.

V. **Nyeretlen kétvések eladóversenye.** Díj 1000 korona. Távoleség 1000 méter. *Jankovics* B. Gy. *Mamirja* (Rosack) első, Mr. *Brooke* *Jokeje* (Fürst) második, *Geist* G. *Dijnokja* (Janoc) harmadik. Itélet: Két hosszal könnyen nyerve, 1 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 13.

VI. **Gőti útj.** Díj 1200 korona. Távoleség 2400 méter. Gróf *Orsich* P. *Marsja* (tulajdonosa) első, *Jankovics* B. Gy. *Dórája* (Horthy) második, *Lits* Gy. *Délibábja* (Mr. Brooke) harmadik, azután *Brindor*, *Viveur*. Itélet: Küzdelem után fejhosszal nyerve, másfél hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 61. Helyrefogadások: I. 50 : 156, II. 50 : 95.

○ **Bécsi lövészversenyek.** A *Freudenau* 11 napos nyári meetingje ma bevégeződött, amint előre látható volt, sivárán és érdektelenül. A program csakugyan nem hozott semmi figyelemre méltót, jobb lovak pedig csakis a *Záróversenyben* futottak, melyet *Honleány* nyert meg igen nagy stilusban. Ez a verseny is mutatja milyen jó *Estiesillag*, *Rohonczy* *Gida* lova, mely a minap feltartva verte *Honleányt*.

A részletes eredmények a következők:

I. **Rotanden-verseny.** Díj 2000 korona. Távoleség 1800 méter. *Oborai* ménes *Horizontja* (Gilchrist) első, *Szemere* M. *Cinquavale* (Cleminson) második, *Blaskovics* E. *Parlagja* (Segrot) harmadik. Itélet: Könnyen három hosszal első, rossz harmadik. Totalizátor: 10 : 45.

II. **Hastings-verseny.** Díj 4000 korona. Távoleség 1000 méter. *Ferdinandy* B. *Birje* (Cleminson) első, gr. *Trautmannsdorff* *Haideroseje* (Hyams) második, *Rohonczy* G. *Aranyesője* (Wilton) harmadik. Azután *Nepszava*, *Parapluje*, *Beaufils*. Itélet: Könnyen 2 hosszal első, 6 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 25. Helyrefogadások: I. 50 : 71. II. 50 : 72.

III. **Beaten-handicap.** Díj 4000 korona. Távoleség 1600 méter. *Tränkel* A. *Canterbryja* (Adams) első, gróf *Andrássy* Gy. *Állandója* (Gilchrist) második, *Egyedi* A. *Remetije* (Slack) harmadik. Azután *Karmester*, *Pimasz*, *Carma*. Itélet: 3 hosszal könnyen nyerve, nyakhosszal 3-ik. Totalizátor: 10 : 38. Helyrefogadások: I. 50 : 99. II. 50 : 105.

IV. **Eladóverseny.** Díj 2000 korona. Távoleség 1600 méter. *Séni* S. *Esparsetteja* (Wilton) első, *Ferdinandy* B. *Ladroja* (Imre) második, gróf *Hunyady* J. *Jeromeje* (Cleminson) harmadik azután *Romulus*. Itélet: 1/2 hosszal első, rossz 3-dik. Totalizátor: 10 : 33. Helyrefogadások: I. 50 : 75. II. 50 : 79.

V. **Eladó-handicap.** Díj 2000 korona. Távoleség 1100 méter. *Báró* *Üchtritz* *Zs. Mondaineje* (Poole) első, Mr. *Redgrev* *Mármorosja* (Slack) második, Mr. C. *Wood* *De Inoja* (Segrot) harmadik, azután *Félenk*, *Intruder*, *Hourcic*, *Trifelan*, *Buette*, *Sweetheart*. Itélet: 1/2 hosszal nyerve, 2 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 29. Helyrefogadások: I. 50 : 85. II. 251, III. 121.

VI. **Gátverseny-landikap.** Díj 3000 korona. Távoleség 2400 méter. Gróf *Esterházy* B. *Fenőföldje* (Wheeler) első, *Mauthner* V. *Dominike* (Buckenham) második, Mr. *Dorrry* *Simbachja* (Slinn) harmadik, azután *Sylvester*, *Dráva*, *Arkanyalát*. Itélet: Erős küzdelem után fejhosszal nyerve, 1 hosszal harmadik. Totalizátor: 10 : 75. Helyrefogadások: I. 50 : 410. II. 50 : 370.

VII. **Záróverseny.** Díj 5000 korona. Távoleség 1600 méter. Gróf *Festetics* T. *Halcsanya* (Park) első, gróf *Hunyady* J. *Windaoria* (Cleminson) második, *Ferdinandy* B. *Medicusa* (Sharpe) harmadik, azután *Cheerup*, *Philosoph*. Itélet: Igen könnyen 5 hosszal nyerve, 1/2 hosszal 8-dik. Totalizátor: 10 : 80. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 61.

TÖRVÉNYSZEK.

§§ **A kis szocialista.** *Szalai* *Oszkár*, igazi néven *Schleizinger* *Oszkár* a legkétségbeesettebb ifja volt Magyarországnak. Mindent megtett, hogy valamilyen módon a szocialisták táborában s ifjusága dacára komoly világmegevaltonak tartassék. Mindössze annyira vitte eddig, hogy olykor-olykor kiutasították egy-egy gyűlésről, míg végre a budai *Hattyu-utca* egyik koromrában tartott gyűlésen elérte szive legnagyobb vágyát. Dörgedelmes beszédben arra buzdította elvtársait, hogy hagyják abba a passzív magatartást s vegyének példát a belga szocialistákról. Az inspeksiós rendőrtiszt, iszgatást látott a dologban s így került ma *Szalai* *Oszkár* a vádlottak padjára. Ez a dicőség azonban mló dicőség volt, mert a kis szocialista még mindig nem tudta elérni a martírium koszorúját, mert a törvényszék igen nagy lelki nyugalmával fölmentette. Az ügyész egy kis örömmel akart szerezni a fiatal embernek s főlebbezési telen-

§§ **Tizen egy ellen.** Egy budai koromrában *Lesttyák* *Mátyás* egyszerre tíz legény támadta meg. *Lesttyák* *Mátyás* védekezett egy darabig, de a sok késszurat alatt végre is elvérzett. A támadók eszvesztetten rohantak el a koromrából, egy része kívándorolt, a többi elrejtőzött vagy megszökött, csak *Kalina* *József* került a rendőrség kezére. A büntető törvényszék ma *Ebődgh* bíró elnöklésével felelősségre vonta *Kalinát*. A vádlott mindent tagadott s határozott bizonyíték csakugyan nem volt előle. Az ügyész e miatt elejtette a vádat, mire a törvényszék fölmentő ítéletet hozott.

§§ **Semmiségi panasz** *Zsoldos* *Mihály* ügyében. A halálra ítélt *Zsoldos* *Mihály* ügyében Dr. *Herman* *Lipót* védő ügyvéd, semmiségi panaszának megokolását tegnap nyújtotta be a törvényszékhez. Elő sorban bátorodukon fölelmeni panaszunkat — így szól a beadvány — a magas kir. Curia előtt, azért mert az esküdtzéki bíróság nem ösmervén föl eljárásában, helytelenül mellőzte ítéletének kimondásában az 1878. V. t.-c. 77 §. rendelkezésének alkalmazását; amídon ugyanis a beszámított kizáró *veszélyes fenyegetés* iránti kérdésre „nem” felelt. Ugyane törvények rendelkezéséhez képest bátorodunk másrészt semmiségi panaszszal járulni a nagyméltóságú Curia színe elé azért, mert az I. f. esküdtzéki bíróságnak *Zsoldos* *Mihályra* nézve legrosszabb esetben is az 1878. V. t.-c. 279. §. szankcióját kellett volna alkalmaznia a 278. §. rémséges szankciója helyett. Semmiségi panaszt emelünk továbbá, mert az esküdtzéki bíróság nem ösmerte föl eljárásában és helytelenül mellőzte ítéletének kimondásában az 1878. V. törvények 77. §. megfelelő rendelkezésének alkalmazhatóságát: ami nyilvánvaló az esküdtzeknek azon ítékezés fölfogásából, mely szerint a *Zsoldos* *Mihály* büntettségének beszámítására irányuló lényeges mellékkérdést meg sem értették; s ezen mellékkérdésnek szükséges jogi vonatkozása iránt utabb tájékozást kellett kívánni. — Miért is lehetetlen, hogy képesek lettek volna a fönnforgó veszélyes fenyegetés ismérveire, motívumaira vonatkozólag helyesen, igenlőleg felelni. Ami pedig az a semmiségi okot illeti, hogy az esküdtzéki bíróság helytelenül és tévesen alkalmazta a btkv. 278. §. szankcióját a 279. §. helyett, nyilvánvaló a letargyal bűnösök adataiból és bizonyítékaiból azért is, mert hiszen nyilvánvaló, hogy *Zsoldos* *Mihály* helyett voltaképpen a főbüjtő *Papp* *Béla* fontolta meg előre az elővetett büntetést. *Papp* *Béla* és nem *Zsoldos* *Mihály* szándékának kriminalisztikai keretében illeszkedik tehát e büntetnek irányított oka és célja.

Egyedül csak a főbüjtő *Papp* *Béla*é, nem pedig a *Zsoldos* *Mihály*é az elhatározásért és az elkövetésért való teljes felelősség. *Zsoldos* *Mihály* szánalmas hüvelgő engedelmeskedett az ő nagy ura szörnyű parancsának, hogy akár isteni, akár emberi törvények szerint mérlegelhetjük: ő nem tudta, mit cselekszik. A szándék nélküli, aót szánléka ellenére gyilkoló szegény *Zsoldos* *Mihály*nak éppen nem számítottok be az előre fontoltgott gonosz szándék ténykörülménye, mivel a saját meglevőszeti hite szerint ő ezekről a cselekmény elkövetésekor nem is bírhatott tudomással.

Hogy az esküdtzéki bíróság ítéletében, még a legrosszabb esetben is, méltatlanul, aót igazságtalanul mellőzte a btkv. 91. §. és vonatkozólag a 82. §. figyelembe vételét, nyilvánvaló abból, hogy a földi büntetések legrettenetesebbjének, a halálbüntetésnek kiszabása előtt nem vette kellőképen figyelembe az enyhítő körülményeket.

A 278. §. szörnyű rendelkezése szerint csupán csak az bűnhődjék, aki bűnös cselekedett a legmegátalodottabb gonosszággal vitte véghez, aki már semmi szóval, semmi szível sem érdemel ménteséget. S akinek talán még az isteni véghetetlen irgalom sem nyilatkozhatik meg. Az de a szolga, aki állati alázatossággal engedelmeskedett az ő parancsoló urának; a bűntárs, aki együgyű lelkének megejtésével, főbüjtve süti el a kezébe nyomott gyilkos fegyvert, a szegény családfenntartó cseléd-ember, akinek a gazdai hatalom véres jogára alatt remezve a maga hite szerint kell választania a megelhetésnek biztatott jobb módja, vagy a veszélyesen fenyegető pusztulás között és ennek közepette; a gyilkosságra hajszolt nyomorúsgos ember-eszköz, nem lehet az megrögzött nagy bűnös, nem lehet az olyan bűnös, miként az a másik.

Nem lehetséges, hogy az ember-bíró az ő jobb kezébe vévén az ítékezésnek törvényi mérlegét: észre ne vegye az ő szemével, meg ne érezze az ő szívével annak a mérlegnek kedvező billenését *Zsoldos* *Mihály* irányában!

EGYESÜLETEK.

(A közléplakolai tsnárok budapesti köre) tegnap tartotta rendez évi közgyűlését, melyen a jövő évre választotta meg tisztikarát. Elnök lett: dr. *Beke* *Nanó* egyetemi tanár, alelnök dr. *Chovanecsk* *Istvan* főreáliskolai tanár, titkár dr. *Dózsy* *Endre* és pénztáros dr. *Balog* *Mór* reáliskolai tanárak.

(A Mátyásföldi Nyaralótulajdonosok Egyesülete) a mátyásföldi nagyvendéglő termében június 13-án, szerden táncost rendez.

(Az Országos Klédelőző Egyesület) óvónőképző intézetében (VII. Szegényház-tér 7. sz.) a jövő tanévre vonatkozó felvételi vizsgálatokat július 2. és 3-án tartják meg. A képzésre első osztályába 40 növendéket vesznek fel. A folyamodványok 22-ig beküldendők az egyesület titkárához, Nagy *Gábor*-hoz (I. Krisztina-körút 49. sz.)

TÁVIRATOK.

A háború.

Fokváros, június 12.

A parlamentnek az afrikakereskedéshez tartozó tagjai, akik a miniszterelnöktől megvonták támogatásukat, ezzel a mazakartásukkal *akut minisztervádságot idéztek elő.* Schreiner, Salomon és Herholdt miniszterek valószínűleg le fogják mondani. *Milner* kormányzó a válság miatt elhalasztotta északra tervezett utazását.

London, június 12.

Buller tábornok jelenti a natáli főhadiszállásról tegnapi kelettel: *Hildyard* tábornok be akarta venni *Almondsnek*nél a *charlestowni* sikart előtti levő utolsó szorost. Az ellenség meg lehetőségen erős volt és néhány ágyúja is volt. A 2. *Dorset*-zászlóalj és a 3. *lovasdandár* bevette az ellenséges hadállást. A 3. *lovasdandár* az ellenség az *Iketin* hegy körül elterülő nagyon kedvezőtlen térségen megtámadta. *Buller* reméli, hogy vesztesége nem több 100 embernél.

Fokváros, június 12.

Lord Roberts jelenti, hogy 150 angol tiszt és 3500 közlegény, akik *Pretóriába* fogva voltak, visszanyerték szabadságukat. 900 foglyot máshova vittek a boeros, 200 pedig kórházban van.

Fokváros, június 12.

Ma délután minisztertanács volt, amely a helyzetről tanácskozott, de határozatot nem hozott.

Mafeking, június 12.

Ma érkezett ide délről az első vonat.

Maszeru, június 12.

Egy katonaszökevény azt jelenti, hogy a *bellehemi* kerületben 7000 boer áll. Ugyanez az ember beszéli, hogy a *Rookkrantz*nál vevett legutóbbi csatában *Oliver* parancsnok elvett. *De Villiers* parancsnok pedig halálosan megsebesült. *Steyn* elnök a múlt héten állítólag megígátta a *bellehemi* boer tábornok és most *Vredében* van. Ma 1500 boer megadta magát *Brabant* tábornoknak.

London, június 12.

Kelly-Kenny tábornok táviratozza *Bloemfontein*-ből mai kelettel: Az angol csapatok elérték *Henningspruit*-ot, ahol az angolokra nézve kedvező kimenetelű harc volt a boezokkal. *Knox* tábornok elindult *Kroonstad*-ból, hogy az ellenség útját elvágja.

London, június 12.

Kelly-Kenny tábornok táviratozza tegnapi kelettel, hogy e hó 7-ike óta nem kapott hírt *Methuental*-t, aki e hó 6-ikán *Vecht*-közéleki északra útközvetben állott. *Steyn* elnök a *Reitz* nevű községben van, *Lindley*-től keletre. A *Vredébe* szállított angol foglyokkal jól bannak.

Flame, június 12.

Hottan angol ezredes ma ideérkezett az angol hadügyi kormány megbízásából. *Fiuméből* eddig 8000 magyar lovat szállítottak a dél-afrikai harctérre; a napokban a *Matin* angol gőzös, amely a kikötőben áll, megint 600 lovat fog vinni *Transvaalba*.

Bécs, június 12. A *Ludwig Berndt*-féle butorgyárban ma este tűz ütött ki, mely a padlást is a harmadik emeletet nagy butorkészlettel együtt elhamvasztotta.

A német flottajavaslat.

Berlin, június 12. A birodalomgyűlés 201 szavazattal 103 ellenében elfogadta a flottajavaslatot.

Berlin, június 12. A császári üzenet, amelylyel a birodalmi gyűlést berekesztették, csak azt adja tudni, hogy a birodalmi kancellár az alkotmány 12. cikké értelmében felhatalmaztatott arra, hogy az ülésszakot a mai napon berekesse.

A francia amnesztia-javaslat.

Páris, június 12. A képviselőház osztályai megválasztották az amnesztia-javaslat tárgyalására hivatott bizottságot. A megválasztottak közül ötven a szenátus által már megszavazott javaslatot fogadják el, a többi hat tag az amnesztiaí ki akarja terjeszteni az állami törvényszék által elítéltekre is.

Az asantik lázadása.

London, június 11. Hivatalos jelentések szerint a *Kumaszi* felszabadítására kiküldött csapatok egy része előnyomulásában *komoly ellentállásra talált.* Az egyik hadoszlop *Dompauzzi* felé nyomult előre, ahol a fölkelőknek erős hadállásuk volt. A hadoszlop visszaverte a fölkelőket, de veszteségei miatt nem nyomulhatott tovább előre. *Hét európai tiszt megsebesült.* A hadoszlop visszatért *Kviszába.* Ujabbán még néhány törzs csatlakozott a lázadókhoz.

Korea és Japán.

Jokohama, június 12. A koreai kormány azt ajánlotta, hogy azt a kihallgatást, amelyet a japán követ azért kért, hogy felszólaljon egy Japán uralma alatt állott szökevénynek a kivégzése ellen, halaszták el. *Hir* szerint a japán kormány válaszában a kihallgatás azonnali megadását követelte.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 12. Több cég kérvényt adott be a tőzsdetanáshoz, amelyben azt kívánták, hogy nyáron a tőzsdét szombaton fél órával korábban zárják be. A tőzsdetanács 11 szavazattal 5 ellenében elvetette a kérvényt.

Bécs, június 12. A tőzsdetanács mai ülésén egy memorandum volt napirenden, amelyet a tanács a kormányhoz fog intézni. A memorandum a tőzsde hanyatlásáról szól.

Bécs, június 12. (A *Budapesti Napló* telefon-jelentése.) Az amerikai Egyesült-Államok földművelési osztályának jelentése szerint buza télre 62 százalékkal hanyatlott a tavalyi aratáshoz képest 15-5 %-kal jobb, nyári buza ellenben a múlt év május közepéhez képest 41%-kal van hátrányban. Ezek a számok azt mutatják, hogy az aratási kilátások sokkal kedvezőbbek, semmint várták, de azért az itteni piacon nem okoztak élénkséget. Noha külföldről általában szilárdabb árfolyamokat jelentettek, az itteni piacon csak annyiban volt javulás, hogy buza 5, rozs 3, zab 6 fillérrel emelkedett, tenzerei a tegnapi magasságon maradt, repce pedig 10 fillért vesztett.

Buza május-júniusra 7.74, őszre 8.10-8.00-8.13-8.12, rozs május-júniusra 7.10-7.15, őszre 7.26-7.29-7.28, zab őszre 5.46-5.50, repce augusztus-szeptemberre 13.-12.95, zab május-júniusra 5.36-5.38, tenzerei május-júniusra 5.80-5.81, tenzerei július-augusztusra 5.86-5.87, tenzerei szeptember-októberre 5.98-5.99korona. A készárú piacon az irányzat a folytonos üzletlenség következtében változatlanul nyugodt. Páris és Berlin valamivel szilárdabb árfolyamokat jelentettek s erre a tőzsde gyengén zárult. Buza május-júniusra 7.70, őszre 8.07, rozs őszre 7.23, egyébként üzletlenség.

New York, június 12. (Terménytőzsde.) (Zárás.) *Guapot:* New Yorkban helyben 9.- (9.-) júliusra 8.61 (8.62), szeptemberre 7.81 (8.83). *New-Orleansban* helyben 9.- (9.-). — *Petroleum* Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphian 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — *Zsir:* Western steam 7.-. (7.15). *Rohe és Brothers* 7.20. (7.35). — *Tenzerei* irányzata állandó. *Juniusra* —. (—). — *Júliusra* 44.3/4. (44.1/4). *Szeptemberre* 44.7/8. (44.3/4). — *Buza* irányzata állandó. *Piros ősi helyben* 84.1/4. (83.3/4). *Juniusra* —. (76.1/4). *Júliusra* 77.3/4. (77.3/4). *Szeptemberre* 79.1/4. (78.3/4). *Decemberre* —. (—). — *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* 8.1/2. (8.1/2). — *Kévé:* fair Rio 7. sz. 8.3/4. (8.3/4). *Júliusra* 7.45. (7.35). *Szeptemberre* 7.45. (7.35). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2.75. (2.75). — *Cukor:* 4.1/2. (4.1/2). — *On:* 29.75 (29.40). — *Réz:* 16.60. (16.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 12. (Terménytőzsde.) (Zárás.) — *Buza* irányzata állandó. *Juniusra* 72.1/2. (72.1/4). *Júliusra* 73.1/2. (73.1/4). — *Tenzerei* irányzata állandó. *Juniusra* 38.3/4. (38.3/4). — *Zsir:* *Juniusra* 6.67. (6.82). *Júliusra* 6.67. (6.82). — *Szalonna* short clear 7.20. (7.80). — *Sertészsir:* Februára —. (—). — *Juniusra* 11.47. (11.75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyiltér.

Védjegy

Vese, húgyhólyag, húgydara és kövszény-bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek harutos bántalmainak, orvosi tekintélyek által

a Lithion-forrás

Salvator

kötő sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárterekben.

A *Salvator*-forrás igazgatósága *Eperjesen*.

Budapestben, főraktár *Édeskuty L. urnál*.

Testgyógyászati műintézet.

Tám- és járóképek, Hossing-rendszerű műmellfűzők, műkezek-műlábak stb. haskötők elhízás és vándorvose ellen, görőseharisnyák, kezesen mellett kész ítetők *KELETTI J.* orvos sebészeti műszerek gyárában, Budapest, IV., *Korona*-herceg-utca 17. Állandó nagy raktár irrigátorokban és bidékben. Kép.s árjegyzék nyen.

Orvosi tekintélyek a

SZOLYVAI

gyógyvizet kiválóan alkalmas: kövszény, hólyag, vizeleti szervek bajainak, cukorbetegség, vesebajok, gyomormegbetegedések, torok és tüdőszervek bántalmi esetén

Kötőnő ízű és igen hűtő asztali víz

LUHI-ERZSÉBET gyógyforrás

Legkiválóbb hazai gyomorgyógyvíz: gyomor s tüdőbántalmak ellen *Spec ficum*. Kapható a jobb ásványvízüzletekben és az uradalmi ásványvízek birtóságánál *Sz. Iyván, Bereg-m.*

Pesti magyar kereskedelmi bank.

Á nyári és utazási idény beálltával felhívjuk a t. c. közönség figyelmét bankunknak **Dorottya-utca 1. sz. alatt a Gizella-tér sarkán** levő főépületében berendezett és a t. c. közönség mindinkább nagyobb mértékben mutatkozó érdeklődése folytán ismét tetemesen kibővített

tűz- és betörésmentes

Safe deposit-

osztályára,

melyben a rekeszbőlő saját, senki más részéről hozzá nem férhető zára alatt kezeli papírjait és értéktárgyait **mérsékelt díj fizetése mellett.** Azonkívül **letétoztályunk** rendelkezésre áll oly nagyobb terjedelmű ékszer-, arany- és ezüst-nemiek megőrzésére, melyeket a fél lepecsételt csomagokban vagy ládákbán óhaj megőriztetni. **Hitellevelek és utalványok** a külföld minden városára jutányosan kaphatók.

Minden kívánt felvilágosítás készséggel megadatik.

Az igazgatóság.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

N a p i r e n d.

Naptár, Szerda, június 13. — **Római katolikus:** Pád. Antal. — **Protestáns:** Tóbiás. — **Görög-orosz:** (június 1.) *Herma* vi. — **Zsidó:** *Szivan* 18. — **An** nap kál 8 óra 47 percek. — **Nyugszik** 7 óra 41 percek. — **A hold** két este 8 órakor. — **Nyugszik** éjjel 3 óra 59 percek. **A horvát miniszter** fogad d. u. 4 órakor. **A székes-ővöros vendékváló közpölve** délután 4 órakor az új városába díszteremben. **Tanács** választása. **A budai dalárda dalestíve** a zugligeti *Buda-gyöngye* vendéglőben. **Nemzeti Múzeum:** Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15. sz.) nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett mehetnek be. **Az iparművészeti múzeum és iparművészeti társulat** állandó bazárja nyitva délelőtt 9-től 1 óráig. **Országos Képző és a külföldi népiiskolai szemléltető képek kiállítása** az Akadémiában, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. **Teknológiai iparmúzeum** nyitva d. e. 9-12 óráig és d. u. 3-5 óráig. **Közeleketi Múzeum** a Városligetben, nyitva délelőtt 9-12 óráig és délután 3-5 óráig. **Egyetemi füvészkert** az Üllő-úton, nyitva délelőtt 9-12 óráig és délután 2-6 óráig. **Földtani múzeum** (Stefánia-út 14. sz.) nyitva délelőtt 10-1 óráig. Belépődíj 1 korona. **Műzsgazdasági múzeum** (Kerepesi-út 72.), nyitva d. e. 9 órától 1 óráig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-út 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. **Tuizokló-osztály** és **Kereskedelmi szakkönyvtár:** VII. kerület, Kerepesi-út 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a helyi-ipari kiállítás május az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltetűek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság). V. Váci-kört 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap. **Somossy Mulató.** Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor. **Follis Caprice.** VI., Róvay-utca 18. Naponta fenyves műsor. **Stefánia-szálloda,** Murányi-utca 53. Budapest legelőcsőbb szállodája. **Union-Szálloda** díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kérékpriterem. **Petanovits Metropol szállodája.** Naponta hangverseny (lásd hirdetés.) Ujannon berendezett fényes étterem. **Putzer-pince** Deák-tér naponta a pince ét-terekben *Dobronyi Géza* és *rancu* zenekarnak hangverseny,

KÜLÖNFÉLÉK.

Aratás előtt.

Eszőcseppel.

— Hartmann. —

Társához szól az eszőcsepp:
Mondjad meg énnekem,
Miert kopognak éppen itt
Ez ablaküvegen?

A másik csepp felel: E ház
Szegénynek otthona.
Jelentjük hát most ő neki:
Nő, nő a gabona!

Aratás előtt.

— Greif. —

Tarló kalászt bontja nyár
Gyöngéd szele,
S egy-egy kalász ha meghajol,
Mind reng vele.

Előre ériak, a sarló
Mint metszi meg,
A sok fűszál, a vadvirág
Veltük remeg.

Nyári fű.

— Güm. —

Nem értem mért, de szívemet
Ugy bántja valami,
Ha látom nyár kora fűvét
Sarlótól hullani.

Hamar nő bár utána új
S nyár még soká marad,
Fáj mégis, hogyha hallgatom
A sarló-hangokat.

Feleki Sándor.

† A pápa ajándéka. Benjamin Constant, aki nemrégiben lefektette XIII. Leó pápát és akinek képe a párisi kiállításon is látható, érdekes ajándékot kapott a pápától. Mikor Constant az arcképet befejezte, felajánlotta azt ajándékkul a pápának. A pápa elfogadta az ajándékot és azt mondta a festőnek, hogy ő valami egészen új és eredeti dologgal akarja meglepni. Másnap el is küldte Benjamin Constanthoz azt a ruhát, amelyben a husvéti hét alatt a nagy fogadásokon megjelent, Benjamin Constant egy üvegszekrénybe zárta a pápai öltönyt és mint ereklyét mutogatta látogatóinak.

† Süketnémák esküvője. A londoni St. George templomban érdekes esküvő volt a minap. A menyasszony és a vőlegény is siketnéma és az esketést a jeleszédével végezték. Emily Witchell volt a menyasszony és Sidney Walker a vőlegény. A templom

vikáriusa halk, melodikus hangon kezdte az angol esketési-ceremoniát, s Frederick Gilby káplán az ünneplés szavakat lefordította süketnéma nyelvre, a kezeivel lendületeket, iverket s más vonalakat és jeleket mutatott a fiatal párnak, amely az ujjával mondta meg az „igen“-t. A sekrestyében összegyűltek a süketnéma pár süketnéma barátai és ismerősei és szerencsét kívántak nekik ugyancsak jelbeszédvel.

† Véres statisztika. Ferri, a világhírű olasz kriminológus egy szakfolyóiratban közli kutatásainak eredményét az Európa egyes államaiban évenként elkövetett emberölések statisztikájáról. E statisztika szerint a szomorú első hely Olaszországra, a harmadik pedig Magyarországra. Olaszországban egy millió lakosra 96,9 emberölés esik.

Spanyolországban	79,7
Magyarországban	75,4
Romániában	40,4
Ausztriában	24,4
Portugáliában	28,3
Svédországban	16,4
Franciaországban	15,4
Oroszországban	15,3
Németországban	10,7
Angolországban	5,6

† A fono-kinéma színház. A regényírók fantáziázta találmányai kezdenek megvalósulni s a színészek nem kell melábusan gondolni arra a keserves sorsra, hogy az utókorra nem marad belőle egyéb a pusztá névből. Megvan a fono-kinéma színház, az első e nemből Párisban. Mme Marguerite Vignault a vállalat művészi igazgatója s a színház a párisi világtaláláson a rue de Paris bejáratánál található. Hát ebben a színházban, mint a neve is mutatja, a fonográf és a kinematográf együttesen működik. A kiváló színészek legjobb szerepeikben előjátszottak a kinematográfban, a beszédet vagy éneket pedig fölvette a fonográf. A nehézség csak a mozdulatok és a hangok abszolút pontos összeegyeztetésében rejlett, ezt a nehézséget is legyőzték. A fono-kinéma színház szép terme hosszukás de egyik végét rendes színpad foglalja el. Hármasszöngés után a függöny föllemelkedik s fehér lapon megjelenik Mante kisasszony, az Opera tagja, aki a legnagyobb bájjal ellejt néhány táncot. A hatás meglepő, az emberek bámulva csapják össze a kezüket, s megesküsznek arra, hogy maga a kisasszony az testestől-lelkestől, aki előttük táncol valami átlátszó lepel mögött. Következik egy jelenet a „Précieuses ridicules“-ből. Coquelin karosszékekben ül Madelon és Cathos között, akiket Esquilar és Kervich nevű színésznők ábrázolnak. És a jelenet megkezdődik és Coquelin eléneki a chansont: „Ah! Ah! je n'y prenaiss point garde! Mintha csak őt magát látnák és hallanák.... Ujra az operában vagyunk. Három hölgy, Ro-

sita Mauri, Violat és Mante eljárja a híres „facipótánc“-ot a „La Korrigan“-ból, s a kulisszák mögött még a facipók kopogásáról is gondoskodnak. Sarah Bernhardt sem maradt el. Nagy csoportban jelenik meg és Pierre Magniervel eljátszza Hamletből a párba jelenetet. A finom pengék kereszte pattannak s hallani, amint csörrenve, süítve működnek. A következő jelenet vidám. Polin éneki el egyik legjobb chansonját: „Le troupier pompette“ és kíséri az énekét az ő szokott mulatságos gesztusaival. Majd Cléo de Mérode gavottot jár el. De a repertoire mindezzel nem merült még ki. Szerepel benne Viktor Maurel, Madame Reane, Szadame Reichenberg és még sok más művészi előkelőség.

† A szibériai vasút. A Revue Scientifique egy kis áttekintést közöl a nagy szibériai vasutáról, amelyből kilenc esztendő építése óta 5062 versznyi van már készen. Míg 1896-ban az utasok száma 417,000 volt és a szállított áruk 11.433,000 kilogrammot tettek, 1899-ik évben ezek a számok 1.075,000, illetőleg 40.759,000-re emelkedtek. Szibéria főkviteli cikke gabonanemű, mintegy negyvenkét százalék, aztán következik a hus, szárnyas, vaj, bor, tojás, faggyu. A tea szállítás, amely 1897-ben 1,740,000 pud volt, 1898-ban 2.240,000 pudra emelkedett. A vasuti vonal befejezése után egy elsőosztályú jegy a hálókocsit is beleértve Moszkvától Vladivosztokig háromszázhatvan frankba fog kerülni, míg most az ut Párisból, vagy Londonból Shanghaiig kétezerköttszáz forintba kerül és harmonionegy-harminchat napig tart, nem szólva a tengeri ut utalmáról. Ha pedig kiépül a nagy szibériai vasút, ugyanez az ut tizenhat napig fog tartani s egy első osztályú jegy nyolcszázötven frankba fog kerülni.

† Az autenill verseny győztese. Azt a versenylövet, amely a köztársasági elnök százhuszozet frankos díját nyerte meg, a boldog tulajdonosa tavaly vette nyilvános árverésen ötszáz frankért. Eltekintve a nagy díjtól, fogadósok után még vagy kétszázezer frankot nyert a szerencsés sportsman. Az elnöki díj nyertesének tulajdonosát régi szokás szerint mindjárt a futtatása után bemutatták a köztársaság elnökének, aki meleg szavakban üdvözölte és továbbra is szerencsét kívánt futtatásainak.

† A koránkelés. Az apa szemére veti kis fiának, hogy későn kel.

— Tanuld meg, fiam, hogy a koránkelés hasznos dolog. A multkor például egy ember korán kelt és egy aranytal tömört erszényt talált az utcán...

A kis fiu megjegyzi:

— De papám, az az ember, aki az erszényt elvesztette, még korábban kelt!

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(18)

Ha ön az ő művészetét ide képzeli, a földközi tenger partjaira, ami verőfényes olajerdeinkbe, a mi sugár babérjaink közé, a latin ég glóriája alatt, látná, mint sáppad az el, mint foszlik széjjel. Es mivel az ő szavai szerint a művészeket látni adatik a még kialakulóban levő világ jövődö tökéletessége, nos tehát, én bejelentem egy új művészet eljövételét, amely megújodik vonalainak őszinte és erős egyszerűsége, izmos kecsessége, heve s tiszta harmóniája által s folytatja és megkoronázza a mi választott fajunk óriás ideális palotáját. Dicsőeszem vele, hogy latin vagyok és — bocsásson meg ön, álmodozó Lady Myrta s ön kedves Hoditz — minden más, nem a véreből való embert barbárnak tartok.

— De hiszen Wágner Rikárd is, midőn elméletét levezeti, a görögökből indul ki — szolt Baldassare Stampa, aki az imént jött vissza Bayreuthból s még tele volt lelkesedéssel.

— Ez az elmélet pedig egyenlőtlen értékű és zavaros — válaszolt a mester. Az Orzeszes-ciklustól sem áll oly távol, mint a Nibelungok gyűrűjének tetralogiája. Mennyivel mélyebben hatoltak a görög dráma lényegébe ama Casa Bardi-ban! Tisztelet adassék a Vernio gróf Cameratajának is.

— Mindig azt hittem, hogy az a Camerata nem volt egyéb tudákos emberek unalmas gyülekezeténél — szolt Baldassare Stampa.

— Hallottad-e Daniela? — kiáltott fel Stelio

a misztikus doktorhoz fordulva. Vajjon volt-e valaha a világban gyülekezet, amelyet akkora lelkes intelligencia táplált? Ők a görög hagyományokban az élet szeszét keresték: iparkodtak az összes emberi erőket harmonikusan kifejteni, a tökéletes embert akarták a művészet összes eszközeinek segítségével bemutatni. Giulio Caecini azt tanította, hogy nem az a jó zenész, aki csak azt a részletet tudja — mindent kell tudnia. Jacopo Peri arany színű hajfűrtjei az Apollóéhoz hasonlóan ragyogtak amaz énekelőadásokon. Emilio del Cavaliere a Rappresentazione di Anima et di Corpo című műhöz írt előszavában ugyanazokat az eszméket tekintti egy új színház építése ötletéből, melyeket Bayreuthban azután megvalósítanak. Még a teljes esőnd, a láthatatlan zenekar, az enyhe árnyék is benne van ebben a tervezetben. Marco de Gagliano az ünneplések dicsőítésében magasztalja az összes művészeteket, amelyek annak fényét emelték. Nem elég ennyi?

— És Bernino — szolt Francesco de Lizo — Rómában előadott egy darabot, amelyhez ő maga építette a színházat, maga festette a színpalakat, maga véste a dekoratív szobrokat, kitálalt alkalmas gépeket, megírta a darab szövegét, megszerzette a zenét, előírta a táncokat, kitanította a színészeket, maga táncolt, énekelte, szavalt...

— Elég, elég — kiáltá nevetve Hoditz heceg. — A barbár le van győzve.

— Dehogy is elég — szolt Antimo della Bella. — Dicsőiténünk kell még egy hatalmas újítót, akinek dicső tetemei itt vannak eltemetve, a Frari templomban. Dicsőiténünk kell az isteni Claudio Monteverdét.

— Lám, ismét egy hősi lélek és tiszta itáliai vér! — erősíté Daniele Glaiuro mély tisztólettel. — Viharban alkotta meg a művét, szeretve, kínlódvá, küzdve, magára hagyatva hitével, szenvedélyével, génuszával — szolt halkan Foscarina, elmerülve annak a fájdalomteljes és bátor életnek víziójába, amely forró vérral táplálta

az ő művészetének alkotásait. Beszéljen róla, Effrena.

Stelio összerzedült, mintha az asszony váratlanul megérintette volna.

— Ki szólhatna róla, amidőn ő maga beszélhet nekünk? — szolt a költő megzavarodva. És tekintete felkereste az énekes lányt, aki ismét úgy tűnt föl előtte, mint valamely fehér, önfeléd szoborkép, a zeneeszközök erejének közepette.

— Arianna! — szolt hozzá a költő, mintha életre akarná ébreszteni.

És a leány fölkel, szó nélkül elment az ajtóhoz, befordult a szomszéd szobába. Hallani lehetett ruhája suhogását, léptének halk nesztét. Hallani lehetett, mint nyitja ki a zongorát. Mindannyian hallgattak és figyeltek. A helyet, amely az asztalnál most gazdátlan maradt, zenei esőnd töltötte be. Egyetlen fuvallat libegtette meg a kandelaberek lángocskáit, a virágok fejét. Minden egyéb mozdulatlanul várt és figyelt.

Lasciatemi morire!...

Mindnyájuk lelkét egyszerre megragadta valamely hatalom, hasonlatos ama villámos sashoz, mely Dantét álomban a tűzhöz vitte fel. Mindnyájan étek az örök igazságban, ihletükön általcikázott a világ melódijára.

Lasciatemi morire!...

Ariadne, még mindig Ariadne zokogott új fájdalomában? Még mindig az ő nagy mártíromsága felé tört?

Eche volete
Che mi conforte
In così dura sorte,
In così gran martire?
Lasciatemi morire!

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

A földmivelési miniszternél, Dr. Darányi Ignác földmivelési miniszter ma délelőtt fogadta a képviselőház miniszteri szobájában a Magyar Kereskedelmi Allámbiztosító-Társaság mint szövetkezet igazgatóját és felügyelő-bizottságát, Ivánka Oszkár orsz. képviselő, mint igazgatósági tag vázolta a szövetkezet eddigi működését, utalt azokra a nehézségekre, melyekkel a szövetkezetnek másfél évi működése alatt megküzdnie kellett és bemutatva a szövetkezetnek eddigi működésére vonatkozó jelentését kérte annak erkölcsi támogatását. A miniszter válaszában kiemelte, hogy teljes tudatában van az állámbiztosítás nemzetgazdasági fontosságának, azt szükségesnek és áldásosnak tartja, a szövetkezet működésére vonatkozó jelentést alapos tanulmányozás tárgyává fogja tenni és örövendően fog, ha elhatározása a szövetkezet megnyugtatóra fog szolgálni.

A tőzsdéi üzem felfordítása érdekében tegnap tartott tanácskozmány sok oly javaslatot hozott felszínre, melyek ha mindjárt nem valósíthatók is meg, mégis megérdemlik, hogy velük a tőzsdetanács alaposan foglalkozzék, mert vannak a javaslatok közt olyanok, melyek az üzleti forgalom élénkítéséhez sokban hozzájárulhatnak. Egyébírta, írja a féléves Budapesti Tudósító, Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter figyelemmel követi a javaslatok további fejlődését s a ressortjához tartozók tekintetében szintén meg fogja tenni az intézkedéseket. Így remélhető, hogy az értékpapírszerveletgy-törvénynek módosítása részben szintén hozzájárul annak a kívánásnak a megvalósításához, hogy a hazai koronajáradékpiac megeremessék. A kereskedelmi törvénynek revíziója valószínűleg módot fog szolgáltatni arra is, hogy a részvényesek érdekei minden irányban törvényileg biztosítottassanak. A letétek törvényi rendezését Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter szintén célba vette. Ami végül a budapest-berlini telefont illeti, az csak tegnap délelőtt 11 órákor lett üzemképtelen. A zavar porosz területen, Brieg és Oppeln között állott be. Miután ez a zavar tegnap este 6 óráig sem volt elhárítva, a boroszlói hivatal kombinált vezetékét bocsátott rendelkezésünkre, de ez a nem ilyen nagy távolságra szolgáló beszélgetések lebonyolítására készített vezeték a célnak nem felel meg teljesen és ez az oka, hogy a beszélgetések most nem bonyolíthatók le kifogástalanul. A németbirodalmi postaintézet azonban a zavar mielőbbi megszüntetésére mindent megtejt. Magyar területen a vezeték teljesen rendben van.

A postatakarékpénztári cheque-forgalom kiterjesztése. Néhány nap előtt közltek a lapok az a hirt, hogy Bécsben mozgalom indult meg az iránt, hogy a katonai intézetek és pénztárak is belépjenek az osztrák postatakarékpénztári cheque-forgalmába. Amint halljuk, a katonai kincstár részéről tényleg fennáll ez a szándék, amelynek megvalósítása azonban nemcsak az osztrák postatakarékpénztárra terjedne ki. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter intézkedése folytán ugyanis ez ügyben a katonai kincstárnál már régebbi idő óta folytak a tárgyalások és remélhető, hogy a miniszternek a cheque-rendszer fejlesztésére irányuló és szélesebb köröket felölelő törekvése sikerre fog vezetni oly irányban, hogy a katonai intézetek és pénztárak a magyar postatakarékpénztárnál is cheque-számlákat fognak nyitni.

Magyar halandósági táblázat. A magyar és a Magyarországon működő idegen biztosító társaságok életbiztosítási számításai alapján eddig a külföldi halandósági táblázatokat használták, mert a magyarországi statisztikai adatokból, a különleges magyar viszonyok és tényezők tekintetbe vonásával készült halandósági táblázat még egyáltalán nincs. E hiányon kíván segíteni az Első magyar általános biztosító társaság, mely mai igazgatósági ülésében elhatározta, hogy 40 év óta összegyűjtött saját anyagának, valamint a többi itt működő életbiztosítási társaságok adatainak segítségével egy magyar halandósági táblázat megalkotását kezdeményezi s e nagy munkálatban való közreműködésre a Magyarország területén életbiztosítással foglalkozó összes társaságokat felkéri. A magyar halandósági táblázat létesítése nem csupán a magyar életbiztosítási üzletre nézve fontos, de a magyar közegészségügyi statisztika szempontjából is értékes.

Allattenyésztési felügyelők a baromfityesztés szolgálatában. A legutóbbi három év alatt Darányi miniszter a baromfi köztenyésztésre — mint az állattenyésztés oly ágazatára, amelylyel a legszegényebb néposztály nagy pénzügyi eredménnyel is foglalkozhat — kiváló súlyt helyez. Ennek következtében annyira fokozódott a baromfi köztenyésztés iránt országsszerte az érdeklődés, hogy az ügyek vezetését továbbra is segítség nélkül a központból ellátni nem lehetséges. A miniszter elrendelte tehát, hogy ezentúl a baromfityesztési kérdésekben az állattenyésztési kerületi felügyelőségek is adjanak felvilágosítást s teljes értékesítő szövetkezetek létesítése végett az illető felügyelőség vezetője szükség esetén a helyszínére ki is utazik. A földmivelésügyi miniszterumban a központi baromfityesztési ügyeket továbbra is Hreblyay Emil felügyelő intézi.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Albrecht Károly kárpitos Zimony, Fibernik Ferenc cég Fiume, Friedmann Bernát kereskedő Csernák-falu.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 39.— korona pénzben, 39,50 korona áruban. — Bécsben a kontingárit készáru 43,60 korona pénzben, 44.— korona áruban.

Borjuvásár. 1900. évi június hó 12-én. (A budapesti marhavásártéri vásári pénztár részvénytár-

saságtól.) Felhajtás: Belföldi élő borju 1434 drb, lelt borju — db, bécsi élő borju — db, — db, horvát, növendék marha 9 darab, bárány élő — darab, lelt bárány — darab. Árjegyzés azonos tételékből: Árjegyzések. Belföldi élő borju 60—78 f.-ig, l. r. 79—89 f.-ig, kivételes 91.—, f. 1 kilonként, lelt borju f.-ig, l. r. — f.-ig, kivét. — f. kilonként, levonás nélkül. Bécsi lelt borju — f.-ig. Növendék marha 44—54 f.-ig kilonként, l. r. — f.-ig, Bárány élő — k., lelt bárány — k., kivételes ár — k.-ig páronként. Kecse — k.-tól — k.-ig. A nagyobb felhajtás következtében a vásár lebonyolítása lassabb volt.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonsumvásár árjegyzése 1900. évi június 12. Készlet 93 darab. Erkezett 1168 darab. Összesen: 2251 darab. — Eladatot 1674 darab. Maradt 877 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 94—96 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 94—96 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 94—96 k.-ig. Óreg nehéz páronként 400—500 kilos 88—91 koronáig. Malaok — korona 100 kilonként. A vásár hangulata élénk.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban tegnap megtartott sertésvásáron bejelenteték: 12282 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 4666 darab fiatal sertést, 5830 darab magyar hizott sertést, — nehéz sertést, összesen 10496 darabot. Az üzem lanya.

Jegyzések: kgként élő sulyban (a fogyasztási adót nem számítva) első rendű sertés 86—88—90 fillér, kivételesen — filléren, közepminőségű sertés 80—84— fillér, könnyű sertés 70—78 fillér, fiatal sertés 64—84 fillér.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 12.

Elegendő kínálat és mérsékelt vételkedv mellett a hangulat ma nyugodt volt. Forgalmába került 17.000 métermáza buza változatlan áron. Árpa és rozs iránt csekély volt az érdeklődés.

Eladatot: Buza Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. — f. felső, 100 mm. 79 k. 7 K. 90 f. felső, 100 mm. 79 k. 7 K. 70 f., 350 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 90 f. felső, 100 mm. 78 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 300 mm. 77 k. 6 f. keverékes, 100 mm. 76 k. 7 K. 65 f., 1000 mm. 74 k. 7 K. 60 f. felső.

Pestmegyei: 500 mm. 79 k. 7 K. 65 f., 500 mm. 78 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 75 f., 150 mm. 77 k. 7 K. 57 k. f., 2000 mm. 75 k. 7 K. 70 f.

Bánsági: 1500 mm. 75 k. 7 K. 50 f., 800 mm. 73 k. 7 K. 35 f.

Tolnai: 1500 mm. 74 k. 7 K. 57 k. f. Erdélyi: 300 mm. 78 k. 7 K. 70 f., 200 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 55 f. vegyes.

Fehérmegyevidéki: 500 mm. 75 k. 7 K. 65 f., 1500 mm. 75 k. 7 K. 80 f., 600 mm. 74 k. 7 K. 62 1/2 f. malomba, 700 mm. 73 k. 7 K. 62 1/2 f. malomba, 850 mm. 75 k. 7 K. 62 1/2 f. malomba, 380 mm. 77 k. 7 K. 62 1/2 f. malomba, 550 mm. 78 k. 7 K. 62 1/2 f. malomba. Bácskai: 100 mm. 74 k. 7 K. 50 f.

Mind 3 hónapra. Rosz: 100 mm. 6 K. 80 f., 100 mm. 6 K. 80 fillér. Árpa: 120 mm. 6 K. 10 f., 100 mm. 6 K. 10 fillér. Zab: 100 mm. 5 K. 47 1/2 f., 100 mm. 5 K. 42 1/2 fillér.

Készpénzfizetés mellett. A készáru hivatalos jegyzése a budapesti ár-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektolitereként és kilogrammonként.

B u z a	klós	10 kilogramm ár		klós	10 kilogramm ár		
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig	
Tiszavidéki	0	75	7,36	7,45	77	7,65	8,1
"	0	75	7,35	7,40	80	7,85	8,1
"	0	77	7,10	7,35	81	7,90	8,1
"	0	78	7,00	7,30	—	—	—
Fehérmegyei	0	76	7,35	7,41	78	7,55	7,90
"	0	76	7,40	7,45	80	7,80	8,1
"	0	77	7,35	7,70	81	7,40	8,1
"	0	78	7,00	7,75	—	—	—
Pestvidéki	0	75	7,45	7,55	79	7,50	7,86
"	0	76	7,30	7,40	80	7,45	7,90
"	0	77	7,25	7,45	81	7,50	7,95
"	0	78	7,45	7,75	—	—	—
Bánsági	0	78	7,40	7,40	79	7,50	7,65
"	0	76	7,25	7,40	80	7,55	7,70
"	0	77	7,15	7,40	81	7,50	7,65
"	0	78	7,30	7,45	—	—	—
Bácskai	0	72	7,10	7,30	77	7,40	7,55
"	0	73	7,15	7,35	—	—	—
"	0	74	7,30	7,45	—	—	—
"	0	75	7,50	7,80	—	—	—

Egyéb gabonafélék		klós	10 kilogramm ár	
			K-tól	K-ig
Rosz	uj elsőrendű	—	6,50	6,95
"	másodrendű	—	6,30	6,75
Árpa	új elsőrendű	—	6,00	6,10
"	éretlen való	—	5,00	6,00
"	szőlőszere való	—	5,45	6,10
Zab	—	—	5,50	6,10
Tengeri	0 bányai	—	—	—
"	0 m. szemű	—	—	—
Repece	0 káposzta	—	—	—
"	0 bányai	—	—	—
Köles	—	—	—	6,30

A határidőszület folyamán a következő kötetek történtek:

Buza júniusra	0.—
Buza októberre	7.85—7.83—7.86—7.84—7.85
Rozs júniusra	—
Rozs októberre	6.90—6.89—6.91—6.92—6.93
Zab júniusra	—
Zab októberre	5.11—5.12—5.14
Tengeri májusra (1901.)	4.91—4.92—4.91—4.92—4.93
Tengeri júniusra	—
Tengeri júliusra	5.65—5.64—5.63—5.64—5.66
Tengeri augusztusra	—
Repece augusztusra	—

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza júniusra	7.20 pénz	7.25 áru
Buza októberre	7.86	7.87
Rozs júniusra	—	—
Rozs októberre	6.90	6.91
Tengeri júliusra	5.64	5.65
Tengeri augusztusra	5.69	5.70
Tengeri májusra (1901.)	4.91	4.92
Zab júniusra	5.13	5.14
Zab októberre	—	—
Repece augusztusra	12.75	12.85

Délután fél 5 órákor zárul:

Buza júniusra	—	—
Buza októberre	7.81	7.82
Rozs májusra	—	—
Rozs októberre	6.86	6.87
Zab májusra	—	—
Zab októberre	5.12	5.13
Tengeri júliusra	5.63	5.64
Repece augusztusra	—	—

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde kezdettől végig szilárd volt, ámbar csekély forgalom mellett s így történt, hogy az előfordult árváltozások szűk határok közt mozgáltak. A helyi piac is csekély forgalmat tüntetett fel az előtőzsdén.

A déli tőzsde tartott, de csekély forgalmu volt. A helyi piac kellemes, de üzlettelen. A valuták és ércváltók változatlanok.

Az előtőzsde tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 716.—717.50. Osztrák hitelrészvény 709.25—711.—. Osztrák-Magyar államvasut 662.50—664.50. Rimamurányi vasmű 566.—567.—. Városi villamos vasut 316.—. Déli vasut részvény 124.—. Közúti vasut részvény 620.—631.— korona.

A déli tőzsde változatlan. Jegyzetek: Magyar nitelrészvény 718.50—719.50. Osztrák hitelrészvény 709.20—710.—. Osztrák-magyar államvasut 663.—666.—. Közúti vasut 619.—620.— korona.

Forgalmába került: 4%-os magyar koronajáradék 91.30—91.35. Drasche-féle részvény 406.—402.—. Városi villamos vasut részvény 317.—318.— korona árfolyammal.

Utóközse. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 710.—. Magyar hitelrészvény 716.—. Leszámitoló bank 478.—. Rimamurányi vasmű 568.—. Osztrák-magyar államvasut 665.—. Közúti vasut 619.—. Villamos vasut 317.— korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar —.— korona, vörös aprószemű —.— korona, vörös érdélyi —.— korona, vörös bánsági —.— korona, középszemű —.— korona, nagyszemű —.— korona. Disznózsír: budapesti 53.50—54.— korona, vidéki —.— korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki —.— korona, városi 4 darabos 44.50—45.50 korona, 3 darabos 48.—49.— korona, füstölt —.— korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 18.75—19.— korona, 120 darabos —.— korona, 100 darabos 24.50—25.— korona, 85 darabos —.— korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—17.— korona, 100 darabos 23.—23.25 korona, 85 darabos —.— korona. Szilvaiz: szilvóniai —.— korona, szerbiai 18.—18.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előtőzsdére a tegnap esti zárlat kedvező hangulata kihatott.

Déli tőzsdén szilárdult az irányzat, de szűk korlátok közt mozgott az üzem. Zárlat tartósan szilárd, különösen közszénbányarészvények és hegyvidéki papirokban.

Bécs, június 12. (Magyar értékek zárlata.) 4%-os aranyjárdék 116.05. Tiszai és szegedi kölesön sorsjegy 138.50. Magyar vasúti kölesön ezüstben 99.40. Magyar keleti vasúti állami köles 116.80. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 478.—. Rimamurányi vasműrészvény 568.—. Magyar koronajárdék 91.25. 4%-os Magyar földterem. kötvény 91.75. Magyar hitelbank részvény 715.50. Magyar nyaromény kölcsön sorsjegy 158.50. Kassaa-oderbergi vasúti részvény 353.—. Magyar kereskedelmi bank —.— Bécs, június 12. (Osztrák értékek zárlata.) 4%-os papírjárdék 97.95. 4%-os osztrák aranyjárdék 116.20. 1860-iki sorsjegy 134.50. Osztrák hitelsorsjegy 896.—. Angol-osztrák bank 282.50. Bécsi bankjegyzület 609.—. Osztrák-magyar bank 1768. Déli vasut 121.50. Dunagőzhajózási részvény 242.—. Donányrészvény 291.—. Császári és királyi arany

11.37. Német bankváltók 118.32. 4²/₂% ezüst járadék 97.60
 Osztrák koronajáradék 97.45. 1864-iki sorsjegy 199.—
 Osztrák hitelintézeti részvény 709.50. Unionbank 579.—
 Osztrák Länderbank 440.—. Osztrák-magyar államvasut
 665.50. Elbavölgyi vasut 475.—. Alpesi bányarészvény 493.50
 20 frankos arany 19.30. Londoni váltóár 242.30. Bécsi
 Tramway 315.—. Az iránzat szállár.

Bécs, június 12. (A Budapesti Napló tudósítójának
 telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a
 következők voltak: Osztrák hitelrészvény 710.— Magyar
 hitelrészvény 717.—. Angol-Osztrák bank 283.—. Bécsi bank
 egyesület 510.—. Union bank 508.—. Länderbank 440.50.
 Osztrák-magyar államvasut részvény 655.75. Lombard 122.50.
 Elbavölgyi vasut 476.—. Északnyugati vasut részv. 467.—
 Dohányrészvény 291.—. Rimamurányi vasut 569.—. Alpesi
 bányarészvény 491.50. Májusi járadék 97.95. Magyar ko-
 ronajáradék 91.20. Török sorsjegyek 110.25. Német birodalmi
 márká 118.53. Napoleon d'or 19.23.

Külföldi értéktözldek.

Berlin, június 12. (Tözldei tudósítás.) Különléle kö-
 rülmények közreműködtek a tözldei iránzatának megszár-
 ladtításában. Egyrészt az iparkörletekből érkező állandóan
 kedvező jelentések indokoltannak vagy túlzottnak tüntet-
 ték föl a legutóbbi hanyatlást, különösen a vas- és kőszén-
 részvények hanyatlását, másrészt megnyugtatták a speku-
 lációt a Kínából és Dél-Afrikából érkező hírek. Ennek
 következtében az árhullámzás ingadozó volt és részben a
 külföldi börzejelentések hatása alatt állott. Járadékok igen
 csöndesek, állandó árfolyamokkal. Vasutak közül transvaali
 és Kanada-Pacife-részvények bágyadtak. A második tözlde-
 órában kohórészvények az ipari piac erőteljes javulására
 emelkedtek. Magánlétszámitótlási kamatláb 5¹/₂%.

Berlin, június 12. (Zárlat.) 4²/₂% papírjáradék
 —. 4¹/₂% osztrák aranyjáradék 97.60. Elbavölgyi vasut
 —. Magyar koronajáradék 90.75. Osztrák-magyar állam-
 vasut 141.50. Kassa-derbergi vasut —. Bécsi váltóár
 84.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.40. Alpesi
 bányarészvény —. Discont-Commandit 181.40. Általános
 villamosági Edison 235.25. Gelsenkircheni 199.50. Laura-
 kohó 237.25. 4²/₂% ezüstjáradék 98.90. 4¹/₂% magyar arany-
 járadék 96.75. Osztrák hitelrészvény 221.—. Déli vasut
 27.75. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 216.05.

4¹/₂% új orosz kölcsön 98.—. Török dohányrészvény 153.—.
 Olasz járadék 94.60. Maastricht hitelbank —. Denamit
 Trust 152.—. Haroeni 208.75. Az iránzat nyugodtabb.
 Berlin, június 12. (A Budapesti Napló tudósítójának
 távirata.) Esti forgalom. Négyzárlatos magyar aranyjáradék
 96.75. Magyar koronajáradék 90.75. Osztrák hitelrész-
 vény 221.—. Osztrák-magyar államvasut 141.50. Déli vasut
 27.80. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —
 Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz
 bankjegy 216.05. (Ultimo) Lombard —.

Hamburg, június 12. (Zárlat.) 4²/₂% ezüstjáradék
 96.70. 1860. sorsjegy —. Déli vasut 27.50. 4¹/₂% osztrák
 aranyjáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 220.60. Osztrák-
 magyar államvasut 141.25. Olasz járadék 94.50. 4¹/₂% magyar
 aranyjáradék 97.10. Az iránzat nyugodt.

Frankfurt, június 12. (Zárlat.) 4²/₂% papírjáradék
 97.20. 4¹/₂% osztrák aranyjáradék 97.95. Magyar korona-
 járadék 90.80. Osztrák-magyar bank 124.20. Déli vasut
 27.60. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.15.
 Bécsi bankjegyek 127.40. Villamos részvény —. 3¹/₂%
 magyar aranykölcsön 77.—. 4²/₂% osztrák járadék 96.80. 4¹/₂%
 magyar aranyjáradék 96.75. Osztrák hitelrészvény 221.—.
 Osztrák-magyar államvasut 141.30. Északny. vasut —.
 Bécsi váltóár 842.—. Párizsi váltóár 211.66. Unionbank —.
 Alpesi bányarészvény 244.—. Az iránzat szállár.

Frankfurt, június 12. (A Budapesti Napló tudósítójának
 távirata.) Arfolyamok januárja. Esti forgalom. Osztrák
 hitelrészvény 220.90. Osztrák-magyar államvasut 141.50.
 Déli vasut —. Osztrák aranyjáradék —. Olasz járadék
 94.60. Laura-kohó 234.—. Harpeni 207.30. Discont —.
 Alpesi —. Bécsi bankjegyesület —. Szállár.

Páris, június 12. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam-
 vasut 715.—. 4¹/₂% osztrák aranyjáradék —. Osztrák
 Länderbank 466.—. 3¹/₂% francia járadék 101.22. Ottomanbank
 564.—. 3¹/₂% francia járadék 102.—. Alpesi bányarész-
 vény —. Déli vasut —. 4¹/₂% magyar aranyjáradék
 98.95. Párizsi bankrészvény 1159. Olasz járadék 94.92.
 Francia törleszt. járadék 99.70. Osztrák földhitelintézeti
 részvény 12.86. Török dohányrészvény 317.—. Az iránzat
 bágyadt.

**Budapest-köbányai sertéskereskedelmi
 csarnok jelentése.**

Június 15. A sertésüzlet iránzata lanya.
 A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű:
 Öreg nehéz (párónként 400 kilogramm feletli súly-

ban) 92—94 fillérig. Öreg közép párónként 300—340
 kilogramm terjedő súlyban —. kraicérig. Fialat ne-
 ház (párónként 320 kilogramm feletli súlyban) 96—98—
 fillérig. Fialat közép (párónként 251—320 kilogramm
 való súlyban) 96—98 fillérig. Fialat könnyű párónként
 250 kilogramm terjedő súlyban 96—98 fillérig. —
 II. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 kilogram-
 mon feletli súlyban) —. kraicérig. Közép (párónként
 240—260 kilogramm súlyban —. kraicérig. —. Könnyű
 (párónként 240 kilogramm terjedő súlyban) —. kra-
 icérig. —. III. Romániai: Nehéz (párónként 820 kilo-
 gramm feletli súlyban) —. fillérig. —. Közép
 (párónként 350—320 kilogramm terjedő súlyban) —
 fillérig. —. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő
 súlyban) —. fillérig. —. IV. Romániai ered-
 eti (Stachl). Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő
 súlyban) —. fillérig. —. Könnyű (párónként 250 kilo-
 gramm terjedő súlyban) —. kraicérig. V. Szerbiai:
 Nehéz (párónként 280 kilogramm feletli súlyban) 96—98
 fillérig. —. Közép (párónként 240—260 kilogramm ter-
 jedő súlyban) 94—96 fillérig. Könnyű (párónként 240
 kilogramm terjedő súlyban) 92—94 fillérig.

Sertésleltetés: 1900. június hó 10. napján volt
 készlet 42944 darab, 1900. június hó 11. napján felhajtá-
 tott 373 darab, 1900. évi június 11. napján elszállított
 466 darab, 1900. június hó 12. napjára maradt készletben
 42851 darab.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, június 12.

A helyzet változásai jelentéktelenek. A magas nyo-
 más maga a Keleti-tenger fölött 770 mm. fölé emelkedett.
 Aránylag alacsony a légnyomás Európa nyugoti és keleti
 szélein, minek következtében a lecsapódások is e tájakra
 szorítottak, míg egyebütt derült és száraz idő uralkodik.
 A hőmérséklet nyugaton sokkal magasabb mint keleten.

Hazánkban az idő derült, száraz és mérsékeltlen me-
 leg. A szelek gyengéek.

Küdtés: Az időjárásban változás nem várható.

Hölgy-óvszer

Rég elismert és hatásában biztos, feleslegessé tesz mindennemű gyöngédtelen gummi és szpongya cikket, 1 doboz
 (12 drb) pontos használati utasítással 3 korona. — 3 kor. 50 fill. előleges beküldése mellett bérmentve.
 Gyors és díkört szétküldés. Kapható a felfaltalónál: **László József** gyógyszerész, Maros-Ujvárdy Erdély. Budapest: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és **Kerpel V.** gyógyszerész, Lipót-kört 28.

Bruchsteiner és Társa
 címtáblagyár
 Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.
 Udvari szállítói címek minden kivételben.
 Cégtáblák üvegből, fából, bádógból és
 amerikai bőrből jutányosan és díszesen
 készíttetnek.
 Vidéki rendelések kívánatra feltevészel
 szállítatnak.
 Mintarajzok díjtalanok.

HAJREGENERATOR!
PURUS
PURUS
PURUS
PURUS
PURUS
 Nem hajfesték.
 A hajnak eredeti természetét színt és
 fényét adja vissza.
 Öveg ára 3 korona.
 Fő- és szétküldési hely: **Kartschmaroff A. Szercesen-Drogueria Bpest, Kerepesi-ut 39.**
 Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12.

**A fővárosi hírlapkiadóhivatali tisztviselők
 segítő-egyesülete**
 1900. június 18-án, hétfőn, este 8 órakor tartja
XI. évi rendes közgyűlését
 az Otthon írók és hírlapírók körének helyiségeiben
VII., Dohány-utca 76. szám.
Tárgya:
 1. Elnöki megnyitó.
 2. Az évi jelentés és mérleg megvizsgálása és
 jóváhagyása.
 3. Titkári jelentés.
 4. A jegyző tiszteletdíjának megállapítása.
 5. Indítványok.
 Budapest, 1900. június hó 11-én.
Sümei Vilmos, Rákosi Jenő,
 titkár. elnök.

Titkos betegségek
 gyógyítására a specialista legjobban ajánlható számos
 éven át szerzett nagykorú tapasztalata alapján.
Dr. FABINYI J.
 v. kórházi orvos, specialista
 gyógyít legfrövedb idő alatt biztos sikerrel történik
 az akné, ingyosfolyást, hólyagbetegségeket, be-
 kékés sebeket, szuppurációt, ennek következményeké-
 makacs bőrbetegségeket és az életkorából támadó
 idősbetegségeket.
 Meglepő az eredmény férfiú gyengeségénél (impe-
 tentia) egy fiatal, mint öregebb egyéneké.
 Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizetendő.
 Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék.
Lakás: Budapest, Erzsébet-kört 12. sz.,
(Dohány-utca sarok, L. emelet).
 Beférrel a lépcsőnél. Külső vésztárlat.
 Rendelés délelött 9—3-ig, este 6—8-ig.

**Déli vasut. A háló és közvetlen kocsik forgalma Budapest
 D. V. pályaudvarról az 1900. évi nyári menet-
 rendben.**

I. II. oszt. hálókocsis Budapest D. V. Velence (Venezia) között.
 Pragerhof-Nabresina-Cormonson át.

Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p.	Velence ind. d. u. 2 óra 10 p.
évk. d. u. 2 óra 10 p.	Budapest D. V. évk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 18 ¹ / ₂ óra.	Menettartam: 19 ¹ / ₂ óra.

I. II. oszt. közv. kocsis, két I. oszt. hálóléhelytel Budapest D. V. Ala között
 (május hó 31-ig).
 Pragerhof-Marburg-Franzensfesten át.

Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p.	Ala ind. d. u. 2 óra 05 p.
Ala évk. d. u. 4 óra 17 p.	Budapest D. V. évk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 20 ¹ / ₄ óra.	Menettartam: 20 óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsis Budapest-München között.
 Budapest-Kufstein között két I. oszt. hálóléhelytel június 1-től.
 Pragerhof-Marburg-Franzensfesten át.

Budapest d. v. ind. este 8 óra 00 p.	München ind. d. e. 11 óra 20 p.
Kufstein évk. d. u. 6 óra 41 p.	Kufstein d. u. 1 óra 27 p.
München évk. d. u. 9 óra 40 p.	Budapest d. v. évk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 25 ¹ / ₄ óra.	Menettartam: 22 ¹ / ₂ óra.

I. II. oszt. közvetlen kocsis Budapest D. V. Velence (Venezia) között.
 Pragerhof-Nabresina-Cormonson át.

Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p.	Velence ind. d. u. 2 óra 10 p.
Velence évk. d. u. 2 óra 10 p.	Budapest D. V. évk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam: 18 ¹ / ₂ óra.	Menettartam: 19 ¹ / ₂ óra.

Budapest D. V. Abbazia-Fiume között.
 Pragerhof-St. Péteren át.

a) Budapest D. V. ind. reggel 8 óra 00 p.	Fiume ind. reggel 7 óra 42 p.
Fiume évk. este 9 óra 58 p.	Budapest D. V. évk. este 9 óra 20 p.
Menettartam 14 óra.	Menettartam 13 ¹ / ₂ óra.

b) Budapest D. V. ind. este 8 óra 00 p.	Fiume ind. este 7 óra 52 p.
Fiume évk. d. e. 9 óra 38 p.	Budapest D. V. évk. d. e. 9 óra 53 p.
Menettartam 13 ¹ / ₂ óra.	Menettartam 14 óra.

Budapest d. v. Lienz között (június hó 1-től)
 Pragerhof-Marburgon át.

Budapest d. v. ind. reggel 8 óra 00 p.	Lienz ind. reggel 5 óra 30 p.
Lienz évk. este 11 óra 23 p.	Budapest d. v. évk. este 9 óra 20 p.
Menettartam: 15 ¹ / ₂ óra.	Menettartam: 15 ¹ / ₂ óra.

Budapest D. V. Pakrác között.
 Nagy-Kanizsa-Barcon át.

Budapest D. V. ind. este 9 óra 25 p.	Pakrác ind. d. u. 2 óra 50 p.
Pakrác évk. d. u. 1 óra 20 p.	Budapest D. V. évk. reggel 6 óra 32 p.
Menettartam 10 óra.	Menettartam 15 ¹ / ₂ óra.

TITKOS BETEGSÉGEKET
 hűgyesfolyásokat és sebeket, az önfertőzést utó-
 bújást, az elgyengült férfiak, magánsejtek, a bujások
 utóbetegségeit, nőknél feltárlást, hármaggye-
 ritéseket, valamint mindenféle betegségeket, me-
 melyeknek a magtalanok egyik főokozója és börtettség-
 geket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel,
 gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal
 orvos, sebész, szemész-és szülész-tor-
 volt ezász. kir. oszt. főorvos
 RENDEL: naponta d. e. 10 órától este délután 4 óráig.
 este 7 óráig, 8 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltaték
 és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.
 Nőknél külön vésztárlat.
 Úgyonai magánlakás a szerződés: Dr. GARAI ANTAL-
 nál megrendelhető **NEPSZERU UTUTATÓ** (mar-
 15-ik kiadásban megjelenő) némi betegségeket és azok
 ésszerű gyógykezelésének című könyv, volt ára 2 irta 50
 kr., most csak 30 kr. A könyv jól besomagolva lesz
 elküldve, 1 irti beküldése mellett bérmentve vagy 30 kr.
 utánvét mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A nem
 élet átöröklés. — III. Az önfertőzés és az éjjeli macromé-
 lések. — IV. Hűgyesútiak (trippa) és húgyvesztőbetegségei.
 — V. A bujások (elhíjulás). — VI. Fehérurak. — VII. El-
 gyengült férfiak. — VIII. Női magtalanok. IX. A ivar-
 szervek megbetegedéseinek főnyerője prostitúció.

Luser L. féle turista-tapasz.
 Biztosan és gyorsan ható
 szer tyúszkem, szemécs és
 a talp, valamint a sarok
 bőrkeményedési, to-
 vábja mindenne-
 mü bőrelszáru-
 sodás ellen. A
 hatását lét-
 állás val-
 lásták.
 Képesít
 szék, raktár:
SOHWENK L.
 gyógyszer. NEIDL-UG-BÉCS.
 Csak akkor valódi, ha min-
 den használati utasítást és
 minden leírás a mellette véd-
 jeggyel és aláírással el van
 látva, azért is erre ügyelni kell.
 *** 1 doboz ára kor. 1.20. ***
 Vidékre kor. 1.60-eltetés beküldés mellett bér-
 Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer.
 Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29.

Durbints sógor
 Mert mondk, ha mán írtak könyvet a lóral is,
 gyesszórul is, miért ne lehetne könyv a sógorral
 is? Vagy más szóval ez a könyv főképpen a Dur-
 bints sógorral foglalkozdik, benne van a sógor
 tzhatalia is még más efféle keszörves történetek.
Egy könyv 1 forint.
 Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalá-
 ban, József-kört 18.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ,

Szerda, 1900. június hó 13-án.

Otthon.

Dráma 4 felvonásban. Írta Sudermann Hermann.

Személyek:

Schwartz	Szacsavay	Auguszt	Lendvayné
Magda	Márkus	Franziska	Rákosi Sz.
Mariska	Nagy I.	Wendlovsky	Náday B.

Kézde 7 1/2 órakor.

CSZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 13-án.

A minta-férj.

Bohózat 3 felvonásban. Írta Valabrégue. Fordította Kövesi Albert.

Személyek:

Mallivaud	Hegedűs	Thibaudier	Gál
Aurora	Nikó	Klára	Boros
Jouvelin	Góth	Victor	Bárdi
Léonie	Bohly	Felicia	Munkácsy
Clémentine	Harszthy	Mercerolle	Gyöző

Kézde 7 1/2 órakor.

ÉPSZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 13-án.

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall. Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Bojár	Diomed	Raskó
Iris	Hegyí	Silvius	Szerdahelyi
Pomponius	Solymosi	Manlius	Ujvári
Heliódorus	Kovács	Lollus	Endrei
Aspasia	Küry	Curius	Delli
Archias	Kenedich	Melanopis	Izsóné

Kézde 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 13-án.

El Párisba!

Látványos, zenés bohózat hat képből. Írták Heltai Jenő és Makai Emil.

Személyek:

Sólyom	Fér di	Manci	Láng E.
Szouránci	Kardos	Borsika	Aranyosy
Mák Joska	Vidor	Fülöp Tóbi	Giréth
Ostópán	Boross	Cascara	Margó

Kézde 7 1/2 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Szerda, 1900. június hó 13-án.

Cumberland, a gondolatolvasó.

Kézde 7 1/2 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)

Szerda, 1900. június hó 13-án.

Cyrano de Bergerac.

Romantikus dráma 5 felvonásban. Írta Edmond Rostand. Franciából fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Cyrano	Pethes	Ragueuac	Krémer
Christian	Szabó	Le Bret	Sebestyén
Guiche gróf	Klenovics	Carbon	Szilágyi
Ligüière	Radványi	Jodelot	Szalai
Valvert	Stoll	Liza	Tárnoky
Roxan	Tóth	Mártha	Pajor
Mont Fleury	Faragó	D'Artagnan	Eröss
Bellerose	Sandor	Margherite	Kissné

Kézde 7 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Szerda, 1900. június hó 13-án.

A viceadmirális.

Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Millőker Károly. Fordította Makai Emil és Kövesi Albert.

Kézde 7 1/2 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szerda, 1900. június hó 13-án.

Feld Zsigmond igazgató fellettével.

A kirchfeldi pap.

Énekes szimfonia 3 felvonásban.

Kézde 7 órakor.

A legfinomabb palacksör

a világhírű pilseni polgári sörfőzde alap. 1842-ben

„pilseni ősforrás”

nevezetű gyártmánya.

Vidőkre pasteurizálva küldetik, míltaal 4-6 heti tartóság biztosítva. Budapestre házhoz szállítva. Rendelvényeket kérjük kizárólag címünkre, mint a magyarszági vezérképviselethez küldeni.

MEZEY és TÁRSA Budapest, IX., Ranolder-utca 4.

TELEFON 58-60.

Gyermeksanatorium és vizgyógyintézet

felmentek számára ABBAZIÁBAN.

Egész éven át nyitva. — Saját park. — Játékok. — Magaslati vízvezeték. — Az összes vizgyógyászati módok. — Villamos fénycső. — Gyermek kiserők nélkül is felvételnek. — Legjobb üdülőhely iskolás gyermekeknek. Prospektust küld **Dr. SZEGŐ KÁLMÁN** igazgató és tulajdonos.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnnyitás 7 1/2-kor. Kézde 8 1/2-kor.

A Mulató 100-ra szellőztetve van.

Ma:

„Im siebenten Himmel”.

Daljáték Lindau K.-tól, zene Pagin Nándortól.

PAGIN urral mint vendég

a bécsi Theater an der Wien tagja.

Továbbá:

De Pilippis

Dance excentrique.

Cécille de Haay

a Künönen idomított kutyával.

ALBACH

szalon- duettisták

Ugymint az összes műsorok.

Ugymint fellepte az összes szerződött művészek és művésznőknek, a kitünő juniusi műsornak.

Nyári-idény helyárok:

I. em. páholy	--- frt 6.---
II. ---	--- 4.---
Idegenpáholyülés I- sor	--- 2.---
Zeneári ülés	--- 1.20
Földszinti belépő elővételben	--- .60
--- a pénztárnál	--- .50

Jegyek a nappali pénztárnál és elővételben Weiss A. nagytözede Károly-körút 26. A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközölték; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárok által készült tettek.

Ma szerdán június 13-án belépő-díj 50 kr.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Magyarországi Kereskedelmi és Iparbank Rt. által kiadott.

Hallatlan

árleszállítás.

Betyárok.

Történetek az alföldi rablóvilágból gr. Ráday korában.

Előbb 2 K. most 80 fillér.

Bródy:

10 éhő könyv. Új regény és egyéb dolgozatok. 1-ső kötet.

Előbb 2 K. most 1 K.

Darwin:

Az ember származása és az ivari kiváltságok.

Előbb 3 K. most 1 K.

A szabadság vértanúi.

Regényes korrajz.

Előbb 2 K. most 1 K.

Egy szegény ifjú története.

Feuilleton Octave-tól.

Regény.

Előbb 2 K. most 60 fill.

A világ vége.

Flammurion Camillától 43 képpel.

Előbb 2 K. most K. 1.10

A háromszeknyás leány.

(Kock Pál).

Előbb 2 K. most 50 fill.

Mámoritó történetek.

(Maupassant).

Előbb 1.60 most 60 fill.

Jó madarak.

(Ujdoság!)

(Guttus) Ujabb törvényeségi karcolatok.

Előbb 2 K. most 60 fill.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadói hivatalában, utánvétel vagy a pénz beküldése ellenében.

2 koronán alóli rendelések csak az ország előzetes beküldése ellenében eszközölhetők.

Radó Antal Költők Albuma

Jelenkori magyar költők verseiből. Harmincöt magyar festőművész képeivel. 28 forint helyett 18 forint.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadói hivatalában József-körút 18.

Nagyszorgos asszonyom!

Egyesre megrendelésel meggyőződhet kiváló jó minőségben készült ruháimról, melyek saját műhelyemben a legnagyobb figyelmet alát látnak előállításra.

Budapest legnagyobb nőruhaárúháza

Vidéki megrendelésnél elegendő a tárgyaknak szín megadás, méretkell pedig a felsőbbség, nyakbbség, ujjhossza és a hűjssza megadása.

Utcai ruhák.

Legújabb tavaszi kelmék, minden elgondolható színekben készült ruhák, gazdagon zárdozva és selyemmel díszítve és bármely divatlapú kiváltságot íbra szerint mörtek után elkészítve 6.50 10.50, 12 forint.

Nyári szövetruhák.

csakik világos színekben, du san szírozva, selyemmel és csipkével díszítve 6.50-6.50.

Yőnyőyű mintáztott szövet-aljak.

Állag kibőltelve, szívalan szőve és formázva, kőszítve, mindenkor ezer és ezer rakítón, legot, drapp, bordó, fekete ... 3-3.50.

Alpaca-lusztér aljak.

Fekete és teget. színi mint a selyem, kiv. szőpön díszítve és formázva, kőszítve, 4.50, 5.50. Ugyanaz szerpentin-fodorral 6.50, 7.50.

Tavaszi bárony-gallérok, atlaszal bélelve, szalag osokor és gázokik nyakdíszrel ellátva 4.50, 5.50, szőve hosszú 7.50, 8.50. Ugyan az fekete kamngarn vagy ramage 4.50, 5.50. Szőve hosszú 7.50, 8.50.

Fekete selyem brocát-selyem-csipkével, gyöngyvel és szelyemmel applikálva 20.-25.- és felj. Fekete selyem-aljak szerpentin-alakban ... 9.50

Fekete csipke-gallérok, du san díszítve, gyöngyvel és szalagokkal ellátva 6.50, 8.- és feljebb.

Mosóruha-osztály.

Fehér szövetpáncsók készített szalvét-ruha, kabát színtelt-betétel, serpentin-alj, kiváló elegáns utcai tolltű frt 7.50, 8.50. Szines csomagosított vötelből mosóruha, kabát színtelt-betétel, szerpentin-alj, minden elgondolható színekben rózsá, kék, fekete ... frt 5.50, 6.50. Mosó csipke-ruha (Mátiné) kiváló jó minőségben, foderral és szalag díszítve ... frt 5.50, 6.50. Mosó pongyola csomagosított vötelből színes szerpentin-fodorral és csipkével díszítve ... frt 5.50, 6.50. Gyönyörű hatástűzők megrendelésben, színdíval du san díszítve, csipkefodor és almozóval díszítve ... frt 5.50, 6.50. Fehér asztal betéti alkalmi ruhák szerpentin-alj, csipkével, himézsel és szalagokkal díszítve ... frt 5.50, 6.50.

Megleppő oleszások!

Bruck-féle angol szövetalj ... 1.90. Jól elkészített mosóruhák, világos és sötét színekben, a legjobb minőségben, alj- és ing-blúz ... 1.90. Ugyanazon minőségű mosóruhák világos és sötét színekben, blúzszagban ... 1.90. II. minőségű mosóruha gyönyörű színekben, foderral, csipkével és szalag díszítve ... 2.50, 3.50. Mosóruha szerpentin-alj ... 4.-, 5.-. Utcai szövet-ruhák megrendelésben, színdíval du san díszítve, bordó, leg. tuf és zöld színekben ... 3.80-4.50. Szövet-pongolya, kitűnő jó minőségű szövetekből készült ... 7.50, 8.50. 3 darab gondosított köntény 1 koroná és 35, 40, 45, 55 kr. Vidéki megrendelésre utánvétel mellett lelkikameretesen eszközölők. Nem tetszőket kicserélték.

BRUCK ZSIGMOND

kész nőruha- és felsőbbség nagy áruházban

VIII., KEREPESEI-UT 77. (sarok)

(József főherceg-szálló mellett).

Versenyárgyalási hirdetés.

A földmívelésügyi m. kir. minister ur 6 nagyméltósága folyó évi május 24-én kelt 16820. számú rendeletével a Kulpa folyónak Capragtól a déli vasut sziszeki pályaudvarraig terjedő 45 km. hosszú szakaszának mélyítését mintegy 86150 köbméter kotrási munkálattal engedélyezte.

Ezen munkálatnak vállalati uton való biztosítására folyó évi június hó 27-én d. e. 10 órak

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 4 fill. Címml ellátott hirdetésekért külön 60 fill. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK felvételnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére **a kiadóhivatalban József-körút 18.,** valamint a *következő dohánytársaságokban:*
 Breuer művelek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sark.
 Momeczek-féle tőzsde Petőfi-tér.
 Benda Józsefné, Andrásy-utca 59.
 Sopronyi V. dohány-társaság, Kerepesi-ut 1.
 Deutsch Miksaé, Andrásy-ut 33.
 Szántó Mór tőzsdejében. Keskeny-utca 14.
 Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.
 Engelmann Mór dohány-tőzsde, IV. Kalvin-tér 2.
 Blockner L. hirdetői iroda IV. Sütő-utca 6.
 Elk Bernát hirdetői iroda V. Furdó-utca 4.
 Fischer J. D. hirdetői iroda IV. Zsibár-utca 7.
 Goldberger A. V. hirdetői iroda IV. Váci-utca 9.
 Haenstein és Vogler hird. iroda V. Dorottya-ut. 9.
 Leopold Gyula hirdetői irodája VII. Erzsébet-körút 14.
 Mosse Rudolf hirdetői iroda VII. Károly-körút 9.
 Schwarcz József hirdetői iroda V. Marokkó-u. 4.
 Tónczer Gyula hirdetői iroda IV. Szerviztár 8.

Nyolc év!
 Édes szerelmem! Leveled megkaptam — Bács-ban vagyok, 25-ig maradj, Irjál! Csókai és ő — ád. 6392

!!N. L. Dr. Sata-nello. N. L.!!
 Lásd, ha volna benned csak részvét is és semmi egyéb, akkor sem tette volna meg vélem, amit tettél. Hét óráig vártam kedden. Hát képes voltál és vagy: te ilyenre? A hónap 16-án vagy tizenhétedikén ugyanabba a kis faluba megyek, ugyanabban a házban fogok lakni, a hol tavaly. Addig is kimegyek oda, hol te vagy. Irj! Feltétlenül irj addig ide a pesti lakásomra! Irj!! N. L.

Örökre
 10 hónapos erőteljes, szép, egészséges, szőke leánygyermekemet szégyenséggel magam sűrűn szeretném magam tisztességes családnak örökre adni. Cím a kiadóban. 2969

Ruha-varrónő,
 kitűnően járta, olcsón vállal munkát, melyet a saját lakásán készít el. Reményteléseket is végez kitűnő ízléssel. Cím a kiadóhivatalban. 2927

Ügyvédi
 Irodában óhajt alkalmaztatni értesített ifjú, szíves megbízás a kiadóba intézendő „Képesített” címen. 2972

Helybeli
 elsőrangú részv. társaság **rökönyvelője** elvállal üzleti könyvek berendezését, vezetését, scontrirozást szerény díjazás mellett. Ajánlatokat „Diszkrét” címen kér a kiadóhivatalba. 2968

Mosónő
 ajánlkozik házakhoz és házon kívül. Cím a kiadóban. 6386

Sürgösen keresek vidéki helyet, hol egy hét néhány hónapra elhelyezhetnék. Részletes ajánlatokat „Róma” jelleg alatt sürgösen kérek a kiadóhivatalba. 6393

Irnök.
 Egy gimnazista, fiatal, mint irnök, szépirással felvételük délutáni munkára. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6391

Nevelőknek
 ajánlkozik vidékre is egy fiatal okl. róm. kath. tanító. Cím a kiadóhivatalban. 6390

Mérlegképes
 kényvezető keres 2—3 órai mellékfoglalkozást. Ajánlatokat „Megbízható karakter” jelleg címen továbbít a kiadóhivatalba. 2967

Házvezetőnek
 ajánlkozik intelligens nő, esetleg gyermekek mellé is. Cím a kiadóhivatalban. 6377

Biztos jövő.
 E—90 koronát érő fényképnagyító készülék azonnal eladó. A vevő teljes oktatásban is részesül. Cím a kiadóban. 2945

Nagybirtok
 keresek 2000—4000 holdig, jó teleket sik földet Csanád, Csongrád, Békés, Bihar, Baesbodog, Szolnok és Temesmegyéből. Ajánlatok „Nagybirtok” jellegével továbbíthatnak. 2933

Nyugati
 rendező pályaudvar mellett egy szép saroktelek juttanyosan eladó. Cím a kiadóban. 297

Körúti tőzsde
 a tulajdonos betegsége miatt átadandó. Szükséges tőke 3000 ft. Ügynökök kizárva. Cím a kiadóban. 2971

Valódi kárpáti Veszek
 juhurtó, naponta friss készítmény, teljesen érett, eltartható, zsíros, igen kellemes ízű, csinos, 5 kgos postai bödönökben 5.40 kempire, utánvétel mellett szállít

FRIED A.
 óras és ókereső **Kerepesi-ut 2. szám.**

Magy. kir. Államvasutak. Üzletvezetőseg. Szegeden.

Pályázati hirdetés.
 A magy. kir. Államvasutak Mirovica Állomása újonnan felépítendő pályaudvar vendéglő bérletére ezenről zárt ajánlati pályázat nyitották.

A bérlet 1900. szeptember 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1903. évi augusztus hó 31-ig. A létesítendő pályavendéglőben bérlesek következ helyiségek foglalkoztatására becsatlattani. Lakás az emeleten 1 nagy, 1 kis szoba, 1 kamra, a pincében (souterrain) 1 cselédszoba, 1 konyha, 1 tálláló, 1 éless-kamra, 1 borpince, 1 fás és zöldárgépince, a földszinten 1 szótés. Az üzem céljaira átengedtetik az I—II-os osztályú éterem egészében, míg a III-ad osztályú ét- és váróterem fele részben világítandó és fűtendő bérő által.

Az egy koronás bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. Államvasutak fentírt Mirovica Állomása pályaudvarának vendéglő bérletére” felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülföldön kellő okmányokkal felszerelt ajánlat 1900. évi június hó 30-án, déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőseg általános igazgatási osztály főnökömél (üzletvezetőseg) palota 1. em. 31. ajtó) vagy személyesen vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánátpénz fejében a bérletre 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy Állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőseg gyűjtőpénztárából 1900. évi június hó 20-án, déli 12 óráig vagy személyesen letendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Az értékpapirok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régebbi, a névértékét meg nem haladó napirafornyai csak 9000 szorintyi értékben számíthatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetettik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítenéd ugyan, de a letétlől nyert elismervény nem esatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőseg forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkrol feltételeztük, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fönnebbi feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratiilag tételnek, s végül olyanok, melyekre nézve az előírt bánátpénz nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérlezőre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1900. évi május hóban. Az üzletvezetőseg. (Utányomat nem díjazt.)

Közép-osztály.
 Ferenc József-kabát 4 ft Jaquet ————— 3 ft Frack ————— 5 ft Radnóti ————— 2.50.

Rothberger Jakab, Kristóf-tér 2. I-ső emelet.

Nevelőnöket
 francia, angol és német-honiatokat, okl. magyar tanítókat, minden nemzeti segítő bonneoktatásgyermekkor-társulat, társalgónöket a nyárra is lelkiismeretesen ajánl és elhelyez

Szeghediné S. Lujza BUDAPEST, VI., Desseffy-utca 22.

Julius 1-ére
 bolti helyiség egy **Automobile rak-tárhoz kerestetik** a Teréz- és Erzsébet-körutnak az **Andrássy utig terjedő részben.**

Kirakat és javító műhelynek való kis mellék helyiség szükség. Ajánlatok „Automobile” jelleg alatt a laphoz mielőbb küldendők.

Emmerling-féle szab. VIHARÁGYU
 a legjobb és egyedüli, mely vesztélytelen és melynél a sikeres védekezés bizonyítványokkal van bebizonyítva. Több kiállításon aranyérmét és díszoklevelet nyert. Megrendelhető **Emmerling Adolf** tüziár- és lampion gyárosnál Budapest, Gróf Károly-utca 26.

150 háztelek
 Pomzán, a főváros környékének legegészségesebb helye, vasut naponként 12-szer közlekedik, kitűnő ivóvíz, szép fekvés, részben már eladó, négy ölenként 120—150 frt. 10 frt. havi részletben is. **Lazlovszky Béla** tulajdonosnál, Pomzán, eladó.

A legjobb szivarka hüvelyeket
 árusítja az **Uránia** szivarkahüvely bizomanyi raktár Budapest, Kertész-utca 35. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zálogházi
 cédulákat veszek. Eladók 13 latos ezüst evőeszközöket, grammja 5 kr., girandólok, gyertyatartókat, hálátalakat, tálcaikat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszközök 6 ft 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközöket 138 frttól kezdve, és választék mindennemű ezüst műtővis tárgyakban, arany férfilécek köllöggóval, grammja 85 kr., masszív arany gyűrűk 2 ft 40 kr., tula remon-tör órák 6 ft. Grünberger **Armin Béla** örököse Budapest, IV., Varosház-ter 9., I. em. 23. Hársházár. **Képen árjegyzéköt bérmentve és ingyen. Részletfizetésre is.**

Magy. kir. Államvasutak. Igazgatóság.

Olaszország Remekei.
 Olaszország és az olasz műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye. **Remek** díszalbum hoszakas negyedírt formában. A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként I. K. 20 fill. Megjelenik havonként kétszer. — Igazgató: **Laurenice Gyula.** A magyar kiadás szerkesztője: **BOROSS VILMOS.**

A kiadásunkban legközelebb megjelenő pártalanul szép és gyönyörű díszalbum, mely minden részben kizárólag a legkiválóbb intézetekben készül, művészi elrendezés és fényes kiállítás, valamint nagy, pompás és tiszta fényképfelvételei által elsőrangú alkotásként hódít majd az egész művelt világ. — A műbe felüllet köpek, melyek teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természet szépségeinek és gazdag műkincseinek, az olasz vidék beható ismerete, az ottani építészeti, festészeti és szobrászati pártalan műveinek alapos tanulmányozása alapján választottak össze és rendezettek el.

A füzetek köthozsakas nyolcadírt oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népének és műkincseinek, lebilincselő szöveg szorgalmat szeretőmető cicerone gyantán. — E mű össze nem hasonlítható az eddig Olaszországról megjelent egyetlen vaskíri munkákkal és ezek elmosdott és tisztátalan nyomott círléivel; e díszalbummal **monumentális remekművet alkotunk**

az olasz klasszikus földröl, olyan nagyszabású művet, melynek értéke minden időben maradóan lesz s a melynek jelentőségét az Olaszország szeretők és ismerők legszelebbebb köreiben éppen úgy, mint a művészetet kedvelők, művészek és tudósok között a legmelegebben fogadják és elismerik.

A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legnagyobb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egyáltalán nélkülözhetetlen munka a művészetek különböző ágáinak tanulmányozásánál.

A füzetek 1 korona 20 fillényi ára e terjedelmes és nagy, eszű művészi teljesítmény mellett pártalanul olcsó.

Előfizetések elfogadtnak a **„Budapesti Napló”** kiadóhivatalában (Budapest, József-körút 18.)

Előfizetési ár: 6 füzetre 7 kor. 20 fill. 12 — 14 — 40 — 18 — 21 — 60 — 30 — 36 — —

A kiadóhivatal, Budapest, V. Mérieu-utca 11. A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzeti kiadás után kéthetontként egy-egy újabb füzeti jelenik meg. — Az egész mű 1900. karácsonyra készen lesz.

Jókai díszkiadása
 olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. 6248

12-es Lancaster-gyártmány, Springer-féle gyémánt, (chogreini) sóretre és golyóra 80 írtér eladó. Ugyanott egy 12-es lancaster 25 írtér eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2962

Fénykép-
 nagytájakat hirtetlen olcsó árért 50—60 eméter nagyságban a legkisebb fénykép után vállalkoz el. Hűségért jótállok. Cím a kiadóban. 2944

200—300
 holdas birtokot keresek bérletre Torontál-m., vasúthoz közeli, urí lakással, cselédlek, esetleg felszereléssel is. Ajánlatokat „Bérgázdaság” címen továbbít a kiadóhivatal. 2952

Nyári lakást
 két szoba veranda és konyhából állót keresek a főváros közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek „S. A.” jellegével a laphoz. 2965

Közösgésnél,
 rekedtség nélkül vegyenek 30 írtér Kéthely-féle pemotefüccokortát.

A böhér kütele.
 Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Koronásfők tragédiája.
 Regény 1 köt. Csorba Akostól. Előbb 2 korona, most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

!!Magyar találmány!!
 Művészi kivitelű Aquarell (kézi) festés fára * fára Fa-levelező-lapok, a legizlésesebb kivitelben.

Magyar festés!
Magyar fa!
Magyar munka!
 10 drb ára 2 kor.

A pénz előleges beküldése után **bérmentve.** Megrendelhető a kiadóhivatalban. **Egészen uj!** Gyűjtőknek meglepetés!

GERŐ A.
 volt tőkénztári igazgató Budapest, VII., Nefelejts utca 8.

Első budapesti kávémagazin szétküldési osztálya
kávé
 elvámolva és bérmentve. Postán utánvétel, vagy a pénz előleges beküldésével

4 1/2 kg. Kuba kávé 7.50
 4 1/2 kg. Mocca kávé 7.50
 4 1/2 kg. Jáva kávé 7.50
 4 1/2 kg. Gyöngy kávé 7.50
 1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50
 1/4 kg. Karaván tea 1.40
 1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 4.
 Magy. kir. Államvasutak. Igazgatóság.
Hirdetmény.
 (Ném.-keleti áruforgalom.) Az egyrészt Németország, másrészt Szorbia, Bulgária és Törökország közötti közvetlen áruforgalomra nézve f. év május hó 1-én érvénybe lépett díjazásból 187. oldalán Timrova-Semeni Állomás részére a) rovatban kitüntetett 83 cetsenyi díjtétel azonnali érvényrevel 683 cetes-re helyesbítettik. Budapest, 1900. évi június hó 1-én. A magy. kir. Államvasutak igazgatósága, a többi rész vasutak nevében is. (Utányomás nem díjazt.)

Fuchs és Tarsa Budapest, Károly-körút 28. Károlykaszárnya.

VÁLÁS ELŐTT
 ES **VÁLÁS UTÁN.**
 Regény 1 kötetben. **V. GAÁL KAROLINTÓL.** Előbb 2 kor., most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

200—300
 holdas birtokot keresek bérletre Torontál-m., vasúthoz közeli, urí lakással, cselédlek, esetleg felszereléssel is. Ajánlatokat „Bérgázdaság” címen továbbít a kiadóhivatal. 2952

Nyári lakást
 két szoba veranda és konyhából állót keresek a főváros közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek „S. A.” jellegével a laphoz. 2965

Közösgésnél,
 rekedtség nélkül vegyenek 30 írtér Kéthely-féle pemotefüccokortát.

A böhér kütele.
 Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Koronásfők tragédiája.
 Regény 1 köt. Csorba Akostól. Előbb 2 korona, most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

200—300
 holdas birtokot keresek bérletre Torontál-m., vasúthoz közeli, urí lakással, cselédlek, esetleg felszereléssel is. Ajánlatokat „Bérgázdaság” címen továbbít a kiadóhivatal. 2952

Nyári lakást
 két szoba veranda és konyhából állót keresek a főváros közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek „S. A.” jellegével a laphoz. 2965

Közösgésnél,
 rekedtség nélkül vegyenek 30 írtér Kéthely-féle pemotefüccokortát.

A böhér kütele.
 Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Koronásfők tragédiája.
 Regény 1 köt. Csorba Akostól. Előbb 2 korona, most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

200—300
 holdas birtokot keresek bérletre Torontál-m., vasúthoz közeli, urí lakással, cselédlek, esetleg felszereléssel is. Ajánlatokat „Bérgázdaság” címen továbbít a kiadóhivatal. 2952

Nyári lakást
 két szoba veranda és konyhából állót keresek a főváros közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek „S. A.” jellegével a laphoz. 2965

Közösgésnél,
 rekedtség nélkül vegyenek 30 írtér Kéthely-féle pemotefüccokortát.

A böhér kütele.
 Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Koronásfők tragédiája.
 Regény 1 köt. Csorba Akostól. Előbb 2 korona, most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

GERŐ A.
 volt tőkénztári igazgató Budapest, VII., Nefelejts utca 8.

Első budapesti kávémagazin szétküldési osztálya
kávé
 elvámolva és bérmentve. Postán utánvétel, vagy a pénz előleges beküldésével

4 1/2 kg. Kuba kávé 7.50
 4 1/2 kg. Mocca kávé 7.50
 4 1/2 kg. Jáva kávé 7.50
 4 1/2 kg. Gyöngy kávé 7.50
 1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50
 1/4 kg. Karaván tea 1.40
 1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u. 4.
 Magy. kir. Államvasutak. Igazgatóság.
Hirdetmény.
 (Ném.-keleti áruforgalom.) Az egyrészt Németország, másrészt Szorbia, Bulgária és Törökország közötti közvetlen áruforgalomra nézve f. év május hó 1-én érvénybe lépett díjazásból 187. oldalán Timrova-Semeni Állomás részére a) rovatban kitüntetett 83 cetsenyi díjtétel azonnali érvényrevel 683 cetes-re helyesbítettik. Budapest, 1900. évi június hó 1-én. A magy. kir. Államvasutak igazgatósága, a többi rész vasutak nevében is. (Utányomás nem díjazt.)

Fuchs és Tarsa Budapest, Károly-körút 28. Károlykaszárnya.

VÁLÁS ELŐTT
 ES **VÁLÁS UTÁN.**
 Regény 1 kötetben. **V. GAÁL KAROLINTÓL.** Előbb 2 kor., most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

200—300
 holdas birtokot keresek bérletre Torontál-m., vasúthoz közeli, urí lakással, cselédlek, esetleg felszereléssel is. Ajánlatokat „Bérgázdaság” címen továbbít a kiadóhivatal. 2952

Nyári lakást
 két szoba veranda és konyhából állót keresek a főváros közvetlen közelében. Ajánlatokat kérek „S. A.” jellegével a laphoz. 2965

Közösgésnél,
 rekedtség nélkül vegyenek 30 írtér Kéthely-féle pemotefüccokortát.

A böhér kütele.
 Regény. Petőfi Sándortól. Előbb 2 kor. most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Koronásfők tragédiája.
 Regény 1 köt. Csorba Akostól. Előbb 2 korona, most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivatalban.